

Zemgales plānošanas reģions

**Zaļo industriālo zonu potenciāls un
attīstība Zemgales plānošanas reģionā**

Gala redakcija

KPMG Baltics SIA

2025. gada 10. decembris

Šajā ziņojumā ir 127 lapas

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Terminu un saīsinājumu skaidrojums

Saīsinājums	Skaidrojums
AER	Atjaunojamie energoresursi
AF	Atveseļošanās fonds
AIP	Aizkraukles industriālais parks
ALTOP	Austrumlatvijas Viedo Tehnoloģiju un Pētniecības Centra Industriālais Parks
AP	Attīstības programma
BILP	Bauskas Industriālais un loģistikas parks
BREEAM	<i>Building Research Establishment Environmental Assessment Method</i>
DGBC	<i>Dutch Green Building Council</i>
DGNB	<i>Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen (German Sustainable Building Council)</i>
EDGE	<i>Excellence in Design for Greater Efficiencies</i>
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ESG	Vide, sociālie un pārvaldības aspekti
ETS	Emisiju tirdzniecības sistēma
FTE	Pilna laika ekvivalentu darbinieks
GIA	Projekts “ <i>GreenIndustrialAreas</i> ”
GP	<i>Green Park</i>
ITKP	Industriālā Teritorija Krustpils Pagastā
ITPI	Industriālās teritorijas pie Iecavas
ITZI	Industriālā teritorija Zīlānu ielā
IZ	Industriālā zona
KIP	Karostas industriālais parks
KORE	Industriālais parks Salaspils novadā

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Saīsinājums	Skaidrojums
KPR	Kurzemes plānošanas reģions
Laflora	SIA "Laflora"
LEED	<i>Leadership in Energy and Environmental Design</i>
LIP	Lielupes industriālais parks
LPR	Latgales plānošanas reģions
LSEZ	Liepājas Speciālā Ekonomiskā Zona
MZIP	Madonas zaļais industriālais parks
NAP2027	Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam
NPJBP	NP Jelgavas biznesa parks
NPJBP	NP Jelgavas biznesa parks
RBIT	Rīgas Brīvostas industriālā teritorija
RIX	Rīgas lidosta
RPR	Rīgas plānošanas reģions
RSEZ	Rēzeknes Speciālā Ekonomiskā Zona
RVIP	Rēzeknes Valstspilsētas industriālais parks
SAF	Ilgspējīga aviācijas degviela
SEG	Siltumnīcas efekta gāzes
SEZ	Speciālā Ekonomiskā Zona
TPF	Tehnoloģiju pārneses fonds
UNIDO IP (EIP)	<i>United Nations Industrial Development Organisation Eco-industrial parks</i>
VARAM	Latvijas Republikas Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas
VIP	Valmieras industriālais parks
VPR	Vidzemes plānošanas reģions
WELL	<i>WELL Building Standard</i>

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Saīsinājums	Skaidrojums
ZIP	Zemgales industriālais parks
ZIZ	Zaļās industriālās zonas
ZIZIMM	Zemes izmantošana, zemes izmantošanas maiņa un mežsaimniecība
ZPR	Zemgales plānošanas reģions

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Saturs

Ievads	5
1. Zaļo industriālo teritoriju attīstība Eiropas Savienības, Latvijas un Zemgales līmenī	10
1.1. Eiropas Savienības līmenī	10
1.2. Latvijas līmenī	17
1.3. Zemgales līmenī	25
1.4. Ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstība	29
1.5. Priekšlikumi Zemgales plānošanas reģionam	35
1.6. Priekšlikumi nacionālajā līmenī	37
2. Zemgales plānošanas reģiona esošās un plānotās zaļās industriālās zonas un teritorijas	40
2.1. Potenciālo zaļo industriālo zonu izvērtējuma pieeja	40
2.2. Zemgales Industriālais parks	42
2.3. Bauskas Industriālais un loģistikas parks	48
2.4. Lielupes industriālais parks	54
2.5. NP Jelgavas biznesa parks	57
2.6. Industriālās teritorijas pie Iecavas	60
2.7. Industriālā teritorija Zīlānu ielā	64
2.8. Industriālā teritorija Dobelē Spodrības ielā un Elektrības ielā	68
2.9. Aizkraukles industriālais parks	73
2.10. Industriālā teritorija Krustpils pagastā	76
3. ZIZ Laflora projekta pilotteritorijas atbilstība GIA projekta sertifikācijas standartam	80
4. Zaļo industriālo zonu stāvoklis Latvijas plānošanas reģionos	95
4.1. Kurzemes plānošanas reģions	95
4.2. Rīgas plānošanas reģions	100
4.3. Vidzemes plānošanas reģions	107
4.4. Latgales plānošanas reģions	110
5. Citi zaļo industriālo zonu sertifikāti	114
6. Pielikumi	119

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Ievads

Ziņojums sagatavots, balstoties uz 2025. gada 6. augustā noslēgto līgumu (turpmāk – Līgums) starp Zemgales plānošanas reģionu (turpmāk – ZPR, Pasūtītājs) un KPMG Baltics SIA (turpmāk – KPMG, Izpildītājs), par pētījuma “Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā” izstrādi (turpmāk – Projekts, Pētījums).

Klimatneitralitātes mērķi un vides prasības mūsdienās būtiski ietekmē reģionu un pašvaldību attīstības stratēģijas. Zaļās industriālās zonas (turpmāk – ZIZ) ir industriālās teritorijas, kas veidotas, ievērojot ilgtspējīgas un klimatam draudzīgas prakses. Tādā veidā tās kļūst par nozīmīgu instrumentu, lai dekarbonizētu rūpniecību un veicinātu zaļo ekonomiku. Baltijas jūras reģiona valstīs tiek īstenoti starptautiski projekti, piemēram, GreenIndustrialAreas (turpmāk – GIA), lai izstrādātu vienotus standartus šādu zonu sertificēšanai un attīstībai un arī ZPR aktīvi piedalās šajās iniciatīvās. Šis Pētījums tiek realizēts kā daļa no GIA projekta darba aktivitātēm. Rūpniecisko darbību “zaļināšana” ir kritiski nepieciešama gan siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisiju mazināšanai, gan atkarības samazināšanai no importētajiem energoresursiem – eksperti uzsver nepieciešamību veicināt ieguldījumus atjaunojamās enerģijas ražošanā, viedā enerģijas pārvaldībā un energoefektivitātē, tādējādi samazinot CO₂ emisijas rūpnieciskajos procesos. Šādas pārmaiņas sekmē ZIZ veidošana un sertificēšana – īpašs atbalsta mehānisms, kas veicina inovatīvu risinājumu ieviešanu emisiju samazināšanai rūpnieciskajās teritorijās.

Projekta mērķis ir veicināt zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, apzināt un noteikt zaļā sertifikāta ieviešanas perspektīvas, izpildot ilgtspējīgas klimata neitralitātes politikas nosacījumus.

Projekta rezultātā sagatavota Pētījuma gala redakcija, kurā tika apkopoti un analizēti publiski pieejamie un telpiskie dati par ZPR esošajām un plānotajām ZIZ un teritorijām, ietverot gan privātā sektora, gan publiskā sektora iniciatīvas un projektus. Tika izvērtētas ZPR esošo un plānoto zaļo industriālo iespējamā atbilstība potenciālā zaļā sertifikāta tēmām un kritērijiem saskaņā ar GIA projektā izveidoto standartu.

Darba uzdevums

Atbilstoši Līgumam, kas paredz Pētījuma “Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā” izstrādi, veikti šādi Pētījuma izstrādes darba uzdevumi:

1. Esošās situācijas analīze, ZIZ teritoriju kartogrāfiskā materiāla izstrāde un secinājumu un priekšlikumus izstrāde, kas ietver sekojošos punktus:

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

- apzināta, analizēta un apkopota esošā informācija, materiāli un plānošanas dokumenti, kas izstrādāti saistībā ar zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, Latvijā un ES;
 - apkopota un analizēta informācija un statistika par ZPR esošajām un plānotajām ZIZ un teritorijām;
 - izvērtēta ZPR esošo un plānoto ZIZ iespējamā atbilstība potenciālajam zaļajam sertifikātam saskaņā ar GIA projektā izveidotā standarta ietvaros minētajiem tematiskajiem virzieniem un kritērijiem;
 - precīzi noteiktas zaļo industriālo esošo un potenciālo teritoriju atrašanās vietas ar klasifikāciju, kā arī klasificējošiem raksturlielumiem;
 - kartēta katra ZPR zaļā industriālā teritorija.
2. Secinājumu sagatavošana par situāciju ar ZIZ un priekšlikumi par galvenajiem nepieciešamajiem uzlabojumiem ZPR Attīstības programmā 2021-2027, ZPR Attīstības stratēģijā 2030, kā arī nacionālā līmenī ar klimatu un atjaunīgās enerģijas politiku saistītajos normatīvajos aktos;
 3. Apzināts, kurās ZIZ jau ir iegūts kāds no sertifikātiem, kā arī tas, vai kādai ZIZ ir plānots sertifikātu iegūt un kādu;
 4. Sagatavots salīdzinošās statistiskas informatīvs materiāls par ZIZ stāvokli Latvijas plānošanas reģionos.

Ierobežojumi

Ziņojums tika sagatavots, balstoties uz mūsu darbu, kas veikts no 2025. gada 6. augusta līdz 2025. gada 10. decembrim. Mēs neesam veikuši izmaiņas Ziņojumā, lai ņemtu vērā notikumus vai apstākļus, kas radušies pēc minētā perioda beigām.

Ziņojums sagatavots, balstoties uz publiski pieejamiem informācijas avotiem, ZPR sniegtajiem materiāliem par GIA projektu un SIA “Laflora” (turpmāk – Laflora) sniegto informāciju. Projekta ietvaros notika konsultācijas ar visām ZPR pašvaldībām par IZ teritorijām. Ja kādas no pusēm sniegtā informācija ir neprecīza, maldinoša vai nepilnīga, ja tiks atklāta papildu informācija vai ja kāds no pušu sniegtajiem skaidrojumiem ir nepareizs vai maldinošs, visi Ziņojumā iekļautie secinājumi un interpretācijas var būt nepilnīgi. Šādā gadījumā KPMG patur tiesības, taču neuzņemas atbildību veikt izmaiņas Ziņojumā.

Šis Ziņojums ir sagatavots vienīgi ZPR, un bez mūsu iepriekšējas rakstiskas atļaujas Ziņojumu vai atsevišķas tā daļas nedrīkst nodot citām pusēm, citēt vai izdarīt atsauces, izņemot tajos gadījumos, kas noteikti Līgumā. Šī Ziņojuma darba apjoms ir noteikts Līgumā, un mēs neuzņemamies atbildību pret trešajām pusēm, kurām varētu kļūt pieejams šis Ziņojums vai kuras varētu saņemt tā kopiju. Šī Ziņojuma nodošana trešajām pusēm jāveic saskaņā ar Līgumā paredzēto kārtību.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Lūdzu, ņemiet vērā, ka mēs neizsakām atzinumu vai jebkāda cita veida apliecinājumu par šajā Ziņojumā ietverto informāciju, un mūsu veiktais darbs nav revīzija vai pārbaude, kas veikta atbilstoši starptautiskajiem revīzijas standartiem vai citiem apliecinājuma standartiem.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Metodoloģija

Tabula nr. 1. Informācijas analīzes darba uzdevumi un KPMG pieeja

Analīzē ietvertie darba uzdevumi	Datu avoti un metodes
Iepazīties, analizēt un apkopot esošo informāciju, materiālus un plānošanas dokumentus, kas izstrādāti saistībā ar zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, Latvijā un ES;	Publisko datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti: publiski pieejamā informācija par politikas dokumentiem un stratēģijām Eiropas Savienības (turpmāk – ES), Latvijas un Zemgales līmenī; ES fondu un programmu ietvari; Latvijas attīstības plānošanas dokumenti. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Apraksta izstrāde – Balstoties uz veikto analīzi, tika izstrādāts analītisks pārskats, aptverot dažādus informācijas avotus par informāciju zaļo industriālo teritoriju attīstību Zemgalē, Latvijā, ES.
Apkopot un analizēt informāciju un statistiku par ZPR esošajām un plānotajām zaļajām industriālajām zonām (ZIZ) un teritorijām (precīzas atrašanās vietas un zaļo industriālo teritoriju klasifikācija), ietverot gan privātā sektora, gan publiska sektora iniciatīvas un projektus; Izvērtēt ZPR esošo un plānoto ZIZ iespējamo atbilstību potenciālajam zaļajam sertifikātam saskaņā ar GIA projektā izveidotā standarta tematiskajiem virzieniem: enerģija, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Izvērtēt GIA projekta pilot teritoriju Laflora Kaigu purvā, konsultējoties ar Laflora pārstāvjiem.	Publisko datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti publiski pieejamie dati: pamatdati par industriālajām teritorijām, t.sk. industriālās teritorijas iecere, teritorijas raksturojums, vides un klimata ietekmes raksturojums; uzņēmējdarbības raksturojums; infrastruktūras raksturojums, enerģētikas pieejamība un atjaunojamo energoresursu izmantošana. Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze. Iegūtie dati par ZPR ZIZ tika konvertēti ģeotelpiskos datus, un, balstoties uz ģeotelpiski-analītiskiem rīkiem, tika precīzi noteiktas zaļo industriālo esošo un potenciālo teritoriju atrašanās vietas ar GIA projekta tematisko virzienu klasifikāciju. Konsultācijas ar Laflora – GIA projekta pilotteritorijas izvērtējums tika veikts, balstoties uz Laflora sniegto informāciju. Konsultācijas ar ZPR pašvaldībām – konsultācijas notika laika posmā no 2025. gada 13. oktobra līdz 2025. gada 27. oktobrim. Gala redakcijā tika iestrādāti gan rakstiski, gan mutiski ZPR pašvaldību pārstāvju komentāri. Apraksta izstrāde – balstoties uz veikto analīzi, tika izstrādāts apraksts par industriālajās zonās darbību veicošiem un netālu esošiem uzņēmumiem, industriālo zonu atbilstību GIA kritērijiem un nākotnes ieceres saistībā ar vides, mobilitātes un infrastruktūras tēmām.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Analīzē ietvertie darba uzdevumi	Datu avoti un metodes
Sagatavot secinājumus par situāciju ar ZIZ un priekšlikumus Zemgales plānošanas reģionam par galvenajiem nepieciešamajiem uzlabojumiem ZPR Attīstības programmā 2021-2027, un par galvenajiem stratēģiskajiem uzlabojumiem ZPR Attīstības stratēģijā 2030, kā arī nacionālā līmeņa ar klimatu un atjaunīgās enerģijas politiku saistītajos normatīvajos aktos.	Publisko datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti publiski pieejamie dati: pamatdati par industriālo teritoriju regulējumu. Tika veikti secinājumi par ZIZ situāciju ZPR, identificētas galvenās problēmas un iespējas. Uzdevuma ietvaros tika definēti priekšlikumi ZPR Attīstības programmai, ar konkrētiem ieteikumiem par uzlabojumiem, kas nepieciešami, lai efektīvi risinātu identificētās problēmas vai īstenotu identificētās iespējas. Uzdevuma ietvaros KPMG izvirzīja ieteikumus ilgtermiņa attīstības virzieniem, kas atbilst nacionālajām klimata un enerģijas politikām.
Apzināt, kurās zaļajās industriālajās zonās jau ir iegūts kāds no sertifikātiem un to norādīt Pētījumā, kā arī to, vai kādai ZIZ ir plānots sertifikātu iegūt un kādu.	Publisko datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti publiski pieejamie dati par zaļajām industriālajām zonām, kurām jau ir iegūti sertifikāti vai zonas, kuras ir attīstītas saskaņā ar zaļo industriālo zonu attīstības vadlīnijām.
Sagatavot salīdzinošu statistisku informatīvu materiālu par ZIZ stāvokli Latvijas plānošanas reģionos (Kurzeme, Latgale, Rīgas reģions, Vidzeme, Zemgale), iekļaujot to Pētījumā.	Publisko datu iegūšana, apstrāde un analīze – tika apkopoti publiski pieejamie dati: pamatdati par industriālajām teritorijām, t.sk. enerģijas un resursu patēriņš, pilsētplānošanas pamatnosacījumi, mobilitātes iespējas IZ, kā arī industriālā simbioze un aprites ekonomikas principi Latvijas plānošanas reģionu IZ. . Apkopotie dati tika apstrādāti un veikta to analīze.

1. Zaļo industriālo teritoriju attīstība Eiropas Savienības, Latvijas un Zemgales līmenī

Šī pārskata mērķis ir iepazīt, analizēt un apkopot esošo informāciju, materiālus un plānošanas dokumentus, kas izstrādāti saistībā ar ilgtspējīgu attīstību ES, Latvijā un Zemgalē. Analīze balstās uz galvenajiem ZIZ principiem – energoefektivitāti un atjaunojamu energoresursu izmantošanu, aprites ekonomikas ieviešanu, zemu emisiju transporta un loģistikas risinājumiem, kā arī zaļās infrastruktūras attīstību un bioloģiskās daudzveidības integrāciju industriālo teritoriju plānošanā. Pārskata rezultātā ir identificētas kopīgās iezīmes un atšķirības starp ES, Latvijas un Zemgales līmeņos īstenotajām pieejām, kuras potenciāli būtu precīzāk integrējamas ZPR attīstības plānošanas dokumentos.

1.1. Eiropas Savienības līmenī

ES 2050. gada mērķis kļūt par klimatneitrālu ekonomiku ir nostiprināts ES klimata politikā ar tādiem politikas dokumentiem, kā Eiropas Zaļais kurss, kas paredz visaptverošu pieeju, lai līdz 2030. gadam samazinātu emisijas par 55%, un Eiropas Klimata likums, kas padara 2050. gadam noteiktās klimatneitralitātes saistības juridiski saistošas. Pāreja uz klimatneitrālu sabiedrību tiek skatīta arī kā iespēja veidot ilgtspējīgu izaugsmi un nodrošināt taisnīgas pārkārtošanās visās ekonomikas nozarēs, jo tām jāpiedalās klimatneitralitātes mērķa sasniegšanā.

KPMG ir identificējuši, ka ES līmeņa klimata politikas rīcību var iedalīt piecās galvenajās tematiskajās jomās: klimats un vide; rūpniecība un inovācija; aprites ekonomika; pielāgošanās klimata pārmaiņām; transports un mobilitāte. Visas minētās politiskās jomas ir savstarpēji saistītas un kopumā veido pamatu ES zaļajai transformācijai, kas atbilst arī ZIZ principiem. Šīs politiskās jomas ir attēlotas tabulā nr. 2, kur tiek atspoguļota gan pašreizējā situācija, gan starpposma rādītāji līdz 2030. gadam un ilgtermiņa redzējums līdz 2050. gadam.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Tabula nr. 2. ES līmeņa dokumentu analīze kontekstā ar ZIZ teritoriju attīstību

Identificētā mērķa joma	Aktuālā situācija	2030. gads	2050. gads
Klimats un vide	Kopumā provizorisks dati par 2023. gadu liecina, ka ES SEG neto emisijas pašlaik atbilst hipotētiskam lineāra samazinājuma ceļam uz ES 2030. gada mērķrādītāju samazināt SEG emisijas vismaz par 55 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni. Turpmāk no šī brīža līdz 2030. gadam katru gadu emisijas ir jāsamazina vidēji par 134 miljonu tonnu CO ₂ ekvivalentu. ¹	Šie mērķi ir saistoši visām ES dalībvalstīm: • SEG emisiju samazinājums ≥ 55 % pret 1990. gadu.² • AER īpatsvars ražotājiem $\geq 42,5$ %.³ Papildus ES komunikācijā un stratēģijā norādīts, ka līdz 2030. gadam jāpabeidz svarīgu ekosistēmu atjaunošana un jāpalielina bioloģiskā daudzveidība: • Vismaz 30 % ES teritorijas (jūra un zeme) jāaizsargā.⁴	ES galvenais klimata mērķis ir sasniegt klimatneitralitāti (neto nulles emisijas) līdz 2050. gadam. ⁵ Zaļajā kursā paredzēts, ka līdz 2050. gadam ES kļūs par pirmo klimatneitrālo Pasaules daļu. Šim mērķim ir noteikta ekonomiska ceļa karte – pakāpeniski palielinot AER īpatsvaru un samazinot fosilo enerģijas izmantošanu līdz pilnīgai fosilo oglekli saturošo degvielu aizstāšanai. Plānots arī panākt, ka līdz 2050. gadam gandrīz visās nozarēs (enerģētikā, rūpniecībā, transportā utt.) darbojas nulles emisiju tehnoloģijas, tādējādi atbalstot pāreju uz neto nulles ekonomiku līdz 2050. gadam.

¹ Eiropas Komisija - KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI 2024. gada ES klimatrīcības progresa ziņojums: [Saite](#)

² Eiropa Parlaments - Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana: ES valstu mērķi līdz 2030. gadam: [Saite](#)

³ Eiropas Komisija - Atjaunojamās enerģijas mērķi: [Saite](#)

⁴ Eiropas Komisija - Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam: [Saite](#)

⁵ Eiropas Komisija - Ilgtermiņa stratēģija 2050. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Identificētā mērķa joma	Aktuālā situācija	2030. gads	2050. gads
		Papildus 10 % jāaizsargā striktā režīmā (ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030).	
Rūpniecība un inovācija	Visizplatītākais veids, kā pielāgot rūpniecības un inovācijas mērķa jomu ES klimatneitralitātes mērķim, ir bijusi zaļās enerģijas izmantošana, tādēļ attiecīgas darbības tiek paredzētas arī zaļo enerģiju avotu izveidē. 2023. gadā ES tika uzstādīta 55,9 GW saules enerģijas jauda un 16,2 GW vēja enerģijas jauda – papildus 41,3 GW saules enerģijas jaudai un 15,6 GW vēja enerģijas jaudai, kas jau bija uzstādīta 2022. gadā. Tas nozīmē, ka no 2021. līdz 2023. gadam uzstādītā saules un vēja enerģijas jauda kumulatīvi pieaugusi par 36 %, divu gadu laikā ietaupot aptuveni 35 miljardus kubikmetru (mljrd. m³) gāzes. ES iniciatīva, kas ir konkrētāk attiecināma uz ZIZ, ir <i>Net-Zero Industry Act</i> un «<i>Acceleration valleys</i>» koncepts. Šobrīd ES ir atbalstījusi 6	RePowerEU un sektoru stratēģijās konkrēti noteikti šādi mērķi: Saules enerģija – vismaz 700 uzstādīto GW saules enerģijas jaudas;⁷ Zaļais ūdeņradis – vismaz 40 GW atjaunīgā ūdeņraža elektrolīzeru, kas nodrošina ~ 10 miljonu tonnu atjaunojama ūdeņraža ražošanu; Siltumsūkņi – 30 miljoni ūdens-siltumsūkņu mājsaimniecībās.	Ilgtermiņa mērķis ir, ka visi galvenie rūpniecības procesi būs klimatneitralitātes režīmā. Net-Zero Industry Act prognozē, ka līdz 2050. gadam ES tīro tehnoloģiju ieviešana pieaugs daudzkārtīgā apjomā – piemēram, atjaunojamās enerģijas jaudas tuvināsies 4 reizes pašreizējam apjomam, siltumsūkņu skaits – 6 reizes, elektrotransporta (EV) ražošana globāli – 15 reizes.

⁷ Eiropas Komisija – Raksts “5 lietas, kas jums jāzina par saules enerģiju”: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Identificētā mērķa joma	Aktuālā situācija	2030. gads	2050. gads
	projektu izveidi un cer šo skaitli palielināt nākamajos gados. ⁶		
Aprites ekonomika	Laika posmā no 2005. līdz 2022. gadam ar CO ₂ nesaistītās emisijas ir samazinājušās visās nozarēs no 870 miljonu tonnu uz 700 miljoniem tonnu, taču visbūtiskāk tās ir samazinājušās ar ETS nesaistītajās enerģētiskās nozarēs. Kā piemēram mazās rūpniecības nozarē: no 170 miljoniem tonnu uz 120 miljoniem tonnu. Kā arī atkritumu apsaimniekošanas nozarē: no 180 miljoniem tonnu uz 120 miljoniem tonnu. Visvairāk samazinājušās slāpekļa oksīda emisijas no rūpniecības nozarēm, uz kurām ETS neattiecas, un metāna emisijas atkritumu apsaimniekošanas nozarē. ⁸	Saskaņā ar 2020. gada Aprites ekonomikas rīcības plānu ES mērķi līdz 2030. gadam ir: - Samazināt kopējo nepārstrādājamo sadzīves atkritumu apjomu par 56.5 miljoniem tonnu;⁹ - Iepakojuma atkritumiem līdz 2030. gadam ir jāsasniedz 70 % pārstrādes līmenis;¹⁰ - Iepakojumi būs pārstrādājami ekonomiski pamatotā veidā;¹¹	Zaļais kurss un tiešie ES dokumenti paredz, ka līdz 2050. gadam jāizveido klimatneitrāla aprites ekonomika, kurā primāro izejvielu aizvietošana ar otrreizējiem materiāliem kļūst par normu. Piemēram, jaunā iepakojuma un iepakojuma atkritumu regula paredz, ka iepakojuma sektors līdz 2050. gadam nonāks uz klimatneitralitātes ceļa, samazinot primāro materiālu izmantošanu un ieviešot obligātus otrreizēji pārstrādātu materiālu procentus iepakojumā. ¹¹ Tātad 2050. gadam ES noteikts visaptverošs aprites mērķis – katram materiālam sasniegt maksimālu atgriezenisko plūsmu un

⁶ Eiropas Komisija - Pārskats par stratēģiskiem projektiem saskaņā ar NZIA: [Saite](#)

⁸ Eiropas Komisija - KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI 2024. gada ES klimatrīcības progresa ziņojums: [Saite](#)

⁹ European environment agency – Raksts “Reaching 2030’s residual municipal waste target — why recycling is not enough”: [Saite](#)

¹⁰ Eiropas Savienība – Direktīva “Iepakojums un izlietotais iepakojums”: [Saite](#)

¹¹ Eiropas Komisija - ES noteikumi par iepakojumu un izlietoto iepakojumu, tostarp dizainu un atkritumu apsaimniekošanu: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Identificētā mērķa joma	Aktuālā situācija	2030. gads	2050. gads
		Jāizveido augstas efektivitātes tekstila atkritumu atsevišķās vākšanas sistēmas.¹²	nevajadzīgo atkritumu apjomu samazināt līdz nullei.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām	Tikai nacionālo pielāgošanas plānu ir izstrādājušas 2 ES valstis (tai skaitā arī Latvija). Tikai nacionālo pielāgošanas stratēģiju ir izstrādājušas 9 valstis. Nacionālās pielāgošanas plānu un stratēģiju ir publicējušas 16 valstis.¹³ 2022. un 2023. gadā ES pamatiniciatīva "Prasmju pilnveides pakts" ar 2500 organizāciju starpniecību nodrošināja apmācību vairāk nekā 3,5 miljoniem darba ņēmēju. Saskaņā ar 2024. gadā veikto pētījumu papildu vēja turbīnu un saules enerģijas paneļu uzstādīšana, lai sasniegtu ES zaļā kursa mērķrādītājus, līdz 2030. gadam, prasīs	Horizon Europe programmā izvirzīta ES misija «Pielāgošanās klimata pārmaiņām».¹⁵ Vismaz 150 Eiropas reģionu pašvaldību teritorijās: - Jāizstrādā un jāīsteno ceļveži un risinājumi plūdu aizsardzībai; - Jāizstrādā un jāīsteno ceļveži un risinājumi aizsardzības pret karstuma viļņiem; - Jānodrošina spēja pielāgoties klimata riskiem.	Līdz 2050. gadam ES mērķis ir, ka visas sabiedrības jomas kļūst klimatnoturīgas. Kaut Adaptācijas stratēģija nemin konkrētus kvantitatīvus rādītājus šim laikposmam, plānotais rezultāts ir ūdens, infrastruktūras un sabiedrības pakalpojumu drošība pat piesātinātas siltumnīcefekta situācijās. ES ambīcija ir integrēt klimatrisku pārvaldību visos sektoros (piemēram, obligāti ņemot vērā klimata ietekmi infrastruktūras plānošanā) un panākt, ka 2050. gadā klimata riski kādas nozīmīgas sabiedrības sistēmas pamata pārvaldības modelī gandrīz vairs neietekmē cilvēku drošību (kā piemēram: par hidrometeoroloģiskajiem, veselības, ekoloģiskajiem riskiem, utt.).

¹² Eiropas Komisija – Tekstilizstrādājumu stratēģija: [Saite](#)

¹³ Eiropas Revīzijas palāta – Ziņojums "Pielāgošanās klimata pārmaiņām Eiropas Savienībā rīcība neatbilst izvirzītajiem mērķiem": [Saite](#)

¹⁵ Eiropas Komisija – ES misija: Pielāgošanās klimata pārmaiņām: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Identificētā mērķa joma	Aktuālā situācija	2030. gads	2050. gads
	aptuveni 130 000 līdz 145 000 papildu kvalificētu darba ņēmēju. ¹⁴		
Transports un mobilitāte	Iekšzemes transporta emisijas veido ceturto daļu no ES kopējā SEG emisiju apjoma, un kopš 2005. gada tās ir samazinājušās tikai nedaudz. Lai sasniegtu ES 2030. un 2050. gada klimata mērķus, ir jāpaātrina transporta nozares dekarbonizācijas centieni. Inventarizācijas dati liecina, ka laikposmā no 1990. līdz 2022. gadam vidējais ikgadējais pieaugums bija 4 Mt CO₂ ekv., un šī tendence acīmredzami nav saderīga ar ES 2030. gada iekšzemes mērķrādītāja sasniegšanu. Autotransporta sektors rada lielāko daļu transporta nozares emisiju (aptuveni 73 % vai 95 %, ja ietver starptautisko kuģniecību un aviāciju), un vairāk nekā 70 % no autotransporta emisijām rada vieglie automobiļi un vieglie komerciālie transportlīdzekļi. Laikposmā no	Konkrēti mērķi attiecībā uz transportu ir iekļauti ES un Zaļā kursa dokumentos: > 30 miljoni nulles izmešu (elektrisko) automašīnu;¹⁷ > 100 pilsētas sasniegušas klimatneitralitāti; Visiem maršrutiem, kas ir īsāki par 500 km, tiek piedāvāta nulles emisiju alternatīva.	Lielākais transporta nozares mērķis ir klimata neitralitātes sasniegšana, kas prasa gandrīz visu jauno transportlīdzekļu pāreju uz nulles emisijām. Mobilitātes stratēģija paredz, ka līdz 2050. gadam praktiski visas jaunas vieglās un smagās automašīnas, autobusi un kravas auto būs ar nulles izmešiem.Error! Bookmark not defined. Tas nozīmē, ka automobiļu un komerciālo floti jāizstrādā jaunā līmenī. Tāpat paralēli plānots divkāršot dzelzceļa kravas satiksmi līdz 2050. gadam un pabeigt visas Eiropas savienotās TEN-T transporta tīkla infrastruktūras klimata ziņā efektīvākai darbībai.¹⁸

¹⁴ Eiropas Komisija – KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI 2024. gada ES klimatrīcības progressa ziņojums: [Saite](#)

¹⁷ Eiropas Komisija – Mobilitātes stratēģija: [Saite](#)

¹⁸ Turpat.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Identificētā mērķa joma	Aktuālā situācija	2030. gads	2050. gads
	2005. līdz 2022. gadam autotransporta radītās emisijas samazinājās tikai par 4%, bet lielas noslodzes transportlīdzekļu radītās emisijas pat palielinājās par 1 %. Provizorisks dati par pārskata gadu no 2022. gada jūlija līdz 2023. gada jūnijam liecina par kravas automobiļu CO ₂ emisiju samazināšanos, jaunu bezemisiju kravas automobiļu skaita nelielu pieaugumu un to, ka aptuveni ceturtdaļa jauno pilsētas autobusu ir elektriski. ¹⁶		

Avoti: ES klimatrīcības plāns, ES klimatrīcības stratēģija, ES mobilitātes stratēģija, ES tekstilizstrādājumu stratēģija, citi ES publiski publicēti dokumenti.

¹⁶ Eiropas Komisija - KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI 2024. gada ES klimatrīcības progresa ziņojums: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

1.2. Latvijas līmenī

Latvija ir būtiski samazinājusi emisijas (–57% salīdzinot ar 1990. gadu, 2019. gada SEG prognozes (turpmāk - SEG prognozes) liecina, ka 2050. gadā, neskaitot ZIZIMM, iespējamais SEG samazinājums varētu būt 68 % (salīdzinot ar 1990. gadu)) un tās atjaunojamo energoresursu izmantošanas īpatsvars ir viens no augstākajiem ES, taču nozīmīgākie emisiju avoti joprojām ir transporta, enerģētikas un lauksaimniecības nozares. Līdz 2030. gadam Latvija plāno samazināt ne-ETS sektoru emisijas, palielināt AER īpatsvaru līdz 61% un būtiski kāpināt atkritumu pārstrādes apjomus, bet ilgtermiņa mērķis ir klimatneitralitāte 2050. gadā, kurā visas nozares darbotos ar ilgtspējīgām tehnoloģijām un resursu efektivitāti. Šajā nodaļā veikta Latvijas klimata un zaļās transformācijas politikas analīze. Tajā aplūkotas piecas savstarpēji saistītas jomas: Klimats un vide; Rūpniecība un inovācija; Aprites ekonomika; Pielāgošanās klimata pārmaiņām; Transports un mobilitāte. Katrai no tām raksturotas Latvijas rīcībpolitikas, to mērķi, attīstības tendences un galvenie izaicinājumi. Šāda pieeja sniedz koncentrētu pārskatu par to, kā Latvija virzās uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam saskaņā ar Eiropas Zaļo kursu.¹⁹

Klimats un vide

Aktuālā situācija:

- Latvija ir būtiski samazinājusi SEG emisijas – pašreizējais emisiju līmenis ir aptuveni par 57% zemāks nekā 1990. gadā.²⁰ 2022. gadā lielākie ne-ETS SEG emisiju apjoms bija lauksaimniecība (27% no ne-ETS SEG emisiju apjoma), ne-ETS enerģētika (26% no ne-ETS SEG emisiju apjoma). Koģenerācijas stacijās pērn saražoja 2 083 GWh elektroenerģijas, no tā 31,6 % no AER (biogāzes un biomasas koģenerācijas stacijās), kas bija par 8,2 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā. Šo rezultātu nodrošina plaša vietējo ūdens resursu un biomasas izmantošana, kā arī vēja un saules enerģijas attīstība.

2030. gada mērķi:

- Līdz 2030. gadam Latvija apņēmusies samazināt ne-ETS sektoru (enerģētika ārpus ETS, transports, lauksaimniecība u.c.) emisijas par 6% salīdzinot ar 2005. gadu.²¹ Tāpat jānodrošina, ka ik gadu tiek piesaistīti vismaz 3,1 miljons tonnu CO₂ (neto CO₂ piesaiste zemes sektorā) klimata mērķu sasniegšanai.

¹⁹ Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam: [Saite](#)

²⁰ *Turpat.*

²¹ Ministru kabinets – Aktualizētais Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.–2030. gadam [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

- Līdz 2030. gadam atjaunojamo energoresursu īpatsvaram kopējā enerģijas gala patēriņā jāsasniedz 61%.²¹ Šis mērķis ir sasniegts, jo 2024. gadā AER īpatsvars Latvijā bija 73%.²²
- NEKP2030 paredz turpināt uzlabot energoefektivitāti visos sektoros, lai samazinātu enerģijas patēriņu un emisijas. Plānots veicināt ēku renovāciju un moderno tehnoloģiju ieviešanu, kas kopā ar AER izmantošanu ļautu līdz 2030. gadam samazināt primārās enerģijas patēriņu atbilstoši ES direktīvu prasībām.²¹

2050. gada mērķi:

- Latvijas ilgtermiņa stratēģiskais mērķis ir panākt klimatneitralitāti 2050. gadā.²⁰ Tas nozīmē, ka SEG emisijas līdz 2050. gadam tiek samazinātas līdz neto nullei, izlīdzinot atlikušās emisijas ar CO₂ piesaisti. Latvijas stratēģijā klimatneitralitātes sasniegšanai skaidri noteikts, ka 2050. gadā Latvijā jābūt klimatneitrālai ekonomikai, kur emisijas pilnībā līdzsvarotas ar absorbēšanu. Lai to sasniegtu, nepieciešama vismaz ~80–90% emisiju samazināšana, salīdzinot ar 1990. gadu, un atlikušo emisiju kompensēšana ar oglekļa piesaisti (mežos, augsnēs vai tehnoloģijās). Tādējādi Latvija atbalsta ES kopējo mērķi par klimatneitrālu ekonomiku 2050. gadā un saskaņo visas nozares politikas ar šo vīziju. Tas nozīmē pāreju uz bezoglekļa/tīrām tehnoloģijām visās nozarēs un dabisko ekosistēmu oglekļa piesaistes spēju nostiprināšanu, lai līdz 2050. gadam SEG emisijas nepārsniegtu piesaisti.²⁰

Rūpniecība un inovācija

Aktuālā situācija:

- 2022. gadā lielākais ne-ETS SEG emisiju apjoms bija atkritumu apsaimniekošanas nozarē (7% no ne-ETS SEG emisiju apjoma) un neliela daļa tikai rūpnieciskos procesos un produktu izmantošanā (3%). Tas atspoguļo gan rūpniecības modernizāciju, gan pāreju uz mazāk energoietilpīgām nozarēm. Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam izvirza mērķi paātrināt rūpniecības izaugsmi uz produktivitātes un inovāciju bāzes – tās fokusā ir resursu efektivitāte un augstas pievienotās vērtības ekonomika.²³ Prioritārās jomas ietver bioekonomiku, biomedicīnu, fotoniku, viedo enerģētiku un citas inovācijas jomas. Klimata politikas kontekstā īpaši tiek uzsvērtā “zaļo” inovāciju attīstība un komercializācija – inovācijas tīrās tehnoloģijās ne tikai samazinās pašmāju emisijas, bet arī paver iespējas šo

²² CSP: [Saite](#)

²³ Latvijas universitātes cietvielu fizikas institūts – Raksts “Apstiprinātas Nacionālās industriālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam”: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

tehnoloģiju eksportam.²⁰ Kopumā rūpniecības transformācija Latvijā notiek virzienā uz ilgtspējīgām mazoglekļa tehnoloģijām un augstāku konkurētspēju.

2030. gada mērķi:

- Industriālās politikas mērķis ir līdz 2027. gadam palielināt eksporta apjomu līdz 27 miljardiem € (no apmēram 19 miljardiem € 2018. gadā). Tāpat plānots būtiski kāpināt ieguldījumus pētniecībā un attīstībā līdz 600 milj. € gadā 2027. gadā.²⁴ Šie mērķi sekmēs inovāciju kapacitāti, jo nozīmē gan publiskā, gan privātā finansējuma pieaugumu jaunu tehnoloģiju izstrādei.
- Līdz 2030. gadam plānots nostiprināt inovāciju ekosistēmu, lai palielinātu augsto un vidēji augsto tehnoloģiju īpatsvaru rūpniecībā un eksportā. NEKP2030 ietvaros uzsvērtā nepieciešamība uzlabot zināšanu pārnesi starp pētniecības iestādēm un uzņēmumiem un veicināt publiski–privāto partnerību inovācijās. Tiek īstenotas programmas (piemēram, inovāciju fonds, modernizācijas fonds) klimata tehnoloģiju ieviešanai rūpniecībā.²⁵
- Rūpniecības sektorā līdz 2030. gadam plānots ieviest modernas tehnoloģijas, kas samazina enerģijas patēriņu un emisijas. Tiek turpināts atbalsts rūpniecisko ēku un iekārtu energoefektivitātes paaugstināšanai. Tāpat pakāpeniski jāaizstāj novecojušās iekārtas ar zemāka oglekļa pēdas risinājumiem (piem., efektīvākām katlu sistēmām, elektroiekārtām). Inovāciju veicināšanai noteikts arī mērķis veidot stabilu riska kapitāla pieejamību un palielināt privātā sektora ieguldījumus jaunu tehnoloģiju izstrādē.

2050. gada mērķi:

- Nākotnes vīzija Latvijā paredz stabilu un globāli konkurētspējīgu zinātnes un inovāciju sistēmas attīstību. Līdz 2050. gadam paredzēta pilnīga pāreja uz klimatneitrālu rūpniecību, kur inovācijas un tīrās tehnoloģijas ir integrētas visos procesos. Latvijas klimatneitralitātes stratēģija 2050 uzsver, ka pētniecība un inovācijas sniegs būtisku ieguldījumu šī mērķa sasniegšanā.²⁰ Pētniecības attīstības ietvaros, finansējums ir pietiekams, lai attīstītu zināšanu un tehnoloģiju pārnesi uz visām tautsaimniecības nozarēm. Rezultātā, Latvijā rodas daudz augstas pievienotās vērtības produkti un pakalpojumi, kas ir eksportspējīgi un vienlaikus klimatam draudzīgi. Visas tautsaimniecības nozares proaktīvi iesaistās optimālu risinājumu meklēšanā, lai samazinātu SEG emisijas un efektīvāk izmantotu resursus. Tādējādi 2050. gadā Latvijas rūpniecība būs inovatīva, konkurētspējīga un netiks radītas

²⁴ Ekonomikas ministrija – Industriālā politika: [Saite](#)

²⁵ Klimata un enerģētika ministrija – Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

emisijas, attīstība nodrošinās ieguldījumu gan ekonomikā, gan klimata mērķu sasniegšanā.²⁰

Aprites ekonomika

Aktuālā situācija:

- Pēdējos gados Latvija pievērš lielu uzmanību aprites ekonomikas principiem, lai mazinātu atkritumu daudzumu un efektīvāk izmantotu resursus. Vides politikas pamatnostādnes aprites ekonomikas veicināšana un atkritumu apsaimniekošanas uzlabošana ir izvirzīta kā viena no prioritātēm.²⁵ Lielais atkritumu pieaugums norāda uz patēriņa paradumu maiņu un izaicinājumiem resursu patēriņa jomā. Pozitīvi, ka pēdējos gados apglabājamo atkritumu apjoms stabili samazinās, jo pieaug pārstrādāto un otrreizēji izmantoto atkritumu īpatsvars.²⁰ Latvijā pakāpeniski ievieš atkritumu šķirošanas sistēmas (t.sk. 2022. gadā ieviesta dzērienu iepakojuma depozīta sistēma) un sabiedrības informētība par šķirošanu palielinās. Tomēr atkritumu apsaimniekošana joprojām ir izaicinājums, jo atkritumi tiek uzlūkoti ne vien kā vides problēma, bet arī kā ekonomikas resursu zudums, ko aprites ekonomika cenšas novērst.

2030. gada mērķi:

- Pārstrādes īpatsvara palielināšana: līdz 2030. gadam plānots pārstrādei sagatavot vismaz 60% no radītajiem sadzīves atkritumiem (pēc masas).²⁶ Šis mērķis atbilst ES aprites ekonomikas plānos noteiktajiem rādītājiem un nozīmē strauju kāpumu no ~44% pārstrādes līmeņa 2018. gadā. Tāpat līdz 2035. gadam pārstrādes apjoms jāsasniedz 65%, kas prasīs turpināt attīstīt šķirošanu, otrreizējo izejvielu tirgu un pārstrādes jaudas.
- Līdz 2030. gada 31. decembrim noteikts mērķis sasniegt vismaz 70% pārstrādi no visa izlietotā iepakojuma.²⁶ Īpaši augsti mērķi noteikti plastmasas iepakojumam (50% pārstrāde līdz 2025. gadam un 55% līdz 2030. gadam) un stiklam, metālam, papīram (visiem ≥75% pārstrāde līdz 2030).²⁶ Šo mērķu sasniegšanai Latvija ievieš ražotāja atbildības sistēmas un veicina iepakojuma savākšanu un šķirošanu.
- Saskaņā ar ES un ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem Latvija apņēmusies par 50% samazināt pārtikas atkritumu veidošanos līdz 2030. gadam, salīdzinot ar 2014. gadu.²⁶ Tas ir īpaši izaicinošs uzdevums – pētījumi rāda, ka 2024. gadā Latvijā vēl radās ~144 kg pārtikas atkritumu uz iedzīvotāju.²⁵ Lai mērķi sasniegtu, tiek īstenoti pasākumi visā pārtikas piegādes ķēdē (ražošanā plānots mazināt zudumus par 10%, tirdzniecībā un mājāsaimniecībās – par 30% līdz 2030. gadam). Sabiedrības

²⁶ Ministru kabinets – Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānu 2021.-2028. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

izglītošana, ziedošanas veicināšana un inovācijas (piemēram, mobilo lietotņu izmantošana pārtikas derīguma termiņu pārraudzībai²⁵) ir daļa no risinājumiem šī mērķa sasniegšanai.

2050. gada mērķi:

- Latvija ilgtermiņā tiecas uz pilnīgu aprites ekonomiku – 2050. gadā resursi tiks izmantoti maksimāli efektīvi un atkritumu rašanās tiks samazināta līdz minimumam. Visi materiāli cirkulēs ekonomikā pēc iespējas ilgāk, un “*atkritumu*” jēdziens būs kļuvis minimāls, jo produkti tiks vai nu atkārtoti lietoti, vai pārstrādāti jaunās vērtīgās izejvielās. Atkritumu politika jāskata resursu efektivitātes un aprites ekonomikas kontekstā, jo novēršot materiālu nokļūšanu atkritumos, tiek novērsta vajadzība patērēt jaunus resursus.²⁰ Stratēģija līdz 2050. gadam uzsver, ka šādi tiks samazināta arī negatīvā ietekme uz vidi un vienlaikus novērsti ekonomikas zaudējumi, kas rodas no resursu izšķērdēšanas. Konkrēti, līdz 2050. gadam ES plānots praktiski izskaust atkritumu poligonus – visu pārpalikušo atkritumu apjomu pārstrādāt vai reģenerēt kā resursus. Latvijā tas nozīmē, ka pēc 2035. gada (kad poligonos drīkstēs apglabāt vairs tikai līdz 10% sadzīves atkritumu) tiks sperti nākamie soļi, lai 2050. gadā poligonos neapglabātu vairs nevienu pārstrādājamu atkritumu. Aprites ekonomika 2050. gadā aptvers arī bioekonomiku – organiskie atkritumi tiks pilnībā kompostēti vai pārvērsti biogāzē, tā slēdzot bioloģisko materiālu ciklu.²⁰

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Aktuālā situācija:

- Klimata pārmaiņu ietekme Latvijā jau ir novērojama, un nepieciešamība pielāgoties kļūst arvien aktuālāka. Vidējā gaisa temperatūra Latvijā pēdējās desmitgadēs paaugstinājusies par aptuveni 0,7 °C, un tiek prognozēts, ka līdz gadsimta beigām temperatūra varētu pieaugt vēl par 3,5–5,5 °C (atkarībā no globālajiem emisiju scenārijiem).²¹ Meteoroloģisko novērojumu vēsturē tieši pēdējās desmitgadēs reģistrētas visstraujākās klimatisko parametru izmaiņas.²⁷ Latvijā kļūst siltākas ziemas (pieaug siltuma viļņi ziemā) un potenciāli karstākas vasaras, mainās nokrišņu sadalījums – jau tagad novērots stipru lietusegāžu gadījumu skaita pieaugums un atsevišķos gados arī ilgstoši sausuma periodi. Klimata pārmaiņas veicina jūras līmeņa celšanos Baltijas jūras piekrastē un piekrastes eroziju.²⁵ Šīs izmaiņas palielina plūdu, vētru, karstuma viļņu un citu ekstremālu laikapstākļu riskus, apdraudot infrastruktūru, ekosistēmas un cilvēku veselību. Pēdējos gados notikuši plūdi (piemēram, lokāli plūdu gadījumi intensīvu lietavu dēļ) un vētras, kas norāda uz nepieciešamību stiprināt noturību pret šādiem notikumiem. Latvijā jau 2020. gadā tika pieņemts nacionālais pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns līdz 2030. gadam,

²⁷ Valsts Kanceleja – 23-TA-2118: Noteikumu projekts: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

kurā novērtēti galvenie riski un ievainojamības jomas (piemēram, piekrastes erozija, plūdi, karstuma ietekme pilsētvidē) un ieskicēti risinājumi šo risku mazināšanai.²⁸

2030. gada mērķi:

- Līdz 2030. gadam Latvija ieviesīs vairāk nekā 80 dažādus pielāgošanās pasākumus visdažādākajās jomās. Šie pasākumi aptver cilvēku drošības, veselības un labklājības līmeņa noturību pret klimata pārmaiņu nelabvēlīgo ietekmi, kā arī tautsaimniecības un infrastruktūras spēju pielāgoties pārmaiņām.²⁸ Piemēram, paredzēti ieguldījumi pašvaldību meliorācijas un lietus ūdens novades sistēmu uzlabošanā, lai mazinātu plūdu risku applūstošās teritorijās, kā arī piekrastes aizsardzības pasākumi pret krasta eroziju.²⁷ Tāpat tiks attīstīta t.s. “zaļā un zilā infrastruktūra” pilsētvidē (piemēram, parki, dabiskas ūdensnotekas) kā dabisku risinājumu sistēma, kas palīdz absorbēt lietus ūdeni un mazina pilsētu siltumnīcas efektu.
- Līdz 2030. gadam visām Latvijas pašvaldībām ir nepieciešams veikt klimata risku un ievainojamības novērtējumi, identificējot esošos un potenciālos pielāgošanās pasākumus. Novērtējuma rezultātus ir nepieciešams integrēt pašvaldību attīstības stratēģijās. Jau šobrīd vairākas pašvaldības veic klimata risku novērtējumus un izstrādā rīcības plānus (piemēram, plūdu draudu kartes un rīcības scenārijus). 2023. gadā pieejams ES fondu atbalsts pašvaldību klimata noturības projektiem, kas ļaus finansēt vietējās infrastruktūras pielāgošanu (piemēram, lietus ūdens kanalizācijas paplašināšanu, dambju un krasta stiprinājumus). Plānots, ka līdz 2030. gadam katra pašvaldība būs ieviesusi vismaz pamata pasākumus klimata risku mazināšanai savā teritorijā.²⁰
- Pielāgošanās plānā uzsvērtā nepieciešamība nodrošināt zinātniski pamatotu informāciju par klimata pārmaiņu riskiem un risinājumiem. Līdz 2030. gadam tiks izveidota vienota klimata datu un risku informācijas sistēma, kas palīdzēs brīdināt par ekstremāliem notikumiem un plānot ilgtermiņa pielāgošanās investīcijas. Tāpat tiek veikti pētījumi (LVĢMC (Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs), universitātēs) par klimata scenārijiem Latvijā – piemēram, par nokrišņu un temperatūras izmaiņu projekcijām līdz gadsimta vidum.²⁸ Sabiedrības izpratnes veicināšanai notiek kampaņas par rīcību ekstremālos laikapstākļos (piemēram, kā rīkoties karstuma vai plūdu laikā) un izglītības programmās tiek iekļauti klimata jautājumi.

2050. gada mērķi

- 2050. gadā mērķis ir panākt, ka Latvijas sabiedrība un ekonomika ir noturīga pret klimata pārmaiņu sekām. Tas nozīmē, ka adaptācijas pasākumi būs pilnībā integrēti

²⁸ Klimata un enerģētikas ministrija – Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām, dabas katastrofām: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

visos sektoros un plānošanas līmeņos, un negatīvās ietekmes būs iespējami mazinātas. Paredzēts, ka 2050. gadā infrastruktūra (ceļi, ēkas, enerģētikas sistēmas) būs būvēta vai pārveidota, ņemot vērā jaunus klimatiskos apstākļus (piemēram, notekūdeņu sistēmas dimensijas atbilstoši lielākiem nokrišņiem, ēku dzesēšanas sistēmas atbilstoši karstuma viļņiem utt.). Pašvaldības un valsts institūcijas pastāvīgi nodrošinās monitoringu klimata riskiem un atjaunos rīcības plānus – adaptācija kļūs par nepārtrauktu procesu. Visas nozares būs iekļāvušas pielāgošanās aspektus savās stratēģijās, piemēram, lauksaimniecībā būs ieviestas klimata noturīgas šķirnes un lauku apsaimniekošanas prakses, mežsaimniecībā – adaptētas sugas un ugunsdrošības pasākumi, veselības sektorā – agrīnās brīdināšanas sistēmas pret karstumu un infekcijas slimībām. Klimata pārmaiņu ietekmju mazināšana tiks skatīta arī kā attīstības iespēja – piemēram, attīstot zaļo infrastruktūru un dabā balstītus risinājumus, vienlaikus radot jaunas darbavietas un uzlabojot dzīves vidi.

Transports un mobilitāte

Aktuālā situācija:

- Transports ir viens no nozīmīgākajiem emisiju avotiem Latvijā un arī izaicinājumiem ceļā uz klimata mērķiem. 2022. gadā ne-ETS SEG emisiju apjoms bija transports (37% no ne-ETS SEG emisiju apjoma). Pašlaik lielākā daļa autotransporta izmanto fosilās degvielas (benzīnu un dīzeļdegvielu), un transporta sektors ir atbildīgs arī par ievērojamu daļu pilsētu gaisa piesārņojuma. Tomēr ir vērojamas pārmaiņas – pieaug elektrotransporta līdzekļu skaits (2024. gada sākumā Latvijā bija jau ~7 100 elektromobiļu – straujš pieaugums pēdējos gados²⁹) un pieejamo publisko uzlādes staciju tīkls paplašinās. Dzelzceļa transportā vēsturiski dominējuši dīzeļvilcieni, taču šobrīd norit vērienīgs dzelzceļa elektrifikācijas projekts. Pēc šī projekta īstenošanas nozīmīga daļa kravu un pasažieru pārvadājumu tiks veikta ar elektrovilcieniem, kas ļaus ik gadu samazināt CO₂ emisijas par ~45 tūkst. tonnu un padarīt dzelzceļu klimatam draudzīgāku. Papildus Latvijas pašvaldības sniedz finansiālu atbalstu pilsētām, lai veicinātu sabiedriskā transporta pāreju uz alternatīviem degvielas risinājumiem, kas aizstāj dīzeļdegvielu un benzīnu.³⁰

2030. gada mērķi:

- Transporta politikas mērķis 2030. gadā ir izveidot integrētu un ilgtspējīgu transporta sistēmu. Tas nozīmē veicināt sabiedriskā transporta un citu videi draudzīgu pārvietošanās veidu izmantošanu. Plānots uzlabot sabiedriskā transporta kvalitāti un pieejamību – autobusu parka atjaunošana ar zemo emisiju transportu (elektrisko un ūdeņraža autobusi), dzelzceļa pasažieru pārvadājumu attīstība (Rail Baltica projekta

²⁹ CSDD – Par 2024. gada 1. ceturksnī reģistrētajiem elektrotransport līdzekļiem: [Saite](#)

³⁰ Finanšu ministrija – Apsprīde 2020 gadā: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

īstenošana savienojumiem ar Eiropu un reģionālo maršrutu modernizācija) u.c. Pasākumi ietver arī velosipēdu infrastruktūras attīstīšanu pilsētās, lai palielinātu bezizmešu mobilitātes īpatsvaru. Tādējādi Latvija plāno līdz 2030. gadam ievērojami samazināt fosilā kurināmā patēriņu transportā un attiecīgi SEG emisijas – prognozes liecina, ka, īstenojot plānotos pasākumus, transporta emisijas 2030. gadā varētu būt par ~17% mazākas nekā 1990. gadā.²⁰

- Līdz 2030. gadam būtiski jāpalielina AER īpatsvars transporta degvielā. ES līmenī noteikts mērķis panākt vismaz 14% AER īpatsvaru transportā līdz 2030. gadam (šobrīd Latvijā ~6-7%) – Latvija apņemas šo rādītāju sasniegt un iespēju robežās pārsniegt. Tas ietver biodegvielu (bioetanola, biodīzeļa) īpatsvara palielināšanu benzīnā un dīzeļdegvielā, kā arī elektrotransporta veicināšanu. Elektromobilitātes attīstība tiek uzskatīta par centrālo risinājumu – plānots turpināt strauju elektrisko auto skaita kāpumu, veidojot plašu uzlādes infrastruktūru.
- Transports ietilpst ne-ETS sektorā, kur Latvijai līdz 2030. gadam jāpanāk vismaz 6% emisiju samazinājums (pret 2005. g.).²¹ Lai to īstenotu, NEKP2030 lielāko daļu emisiju mazinošo pasākumu paredz tieši transporta jomā.²¹ Plānota pakāpeniska autoparka atjaunošana – vecie, energoietilpīgie un augstu izmešu transportlīdzekļi jānomaina pret modernākiem un efektīvākiem (tai skaitā elektromobiļiem un hibrīdu auto). Īstenojot šo mērķi, Latvija 2020. gadā jau sasniedza starpposma mērķi – transporta CO₂ emisijas 2020. gadā bija ~2% zem 2005. gada līmeņa, un tendence ir samazinoša.

2050. gada mērķi:

- Transporta pilnīga dekarbonizācija līdz 2050. gadam ir viens no kritiski svarīgiem nosacījumiem, lai sasniegtu klimatneitralitāti. Saskaņā ar klimatneitralitātes stratēģiju 2050. gadā transporta sektors Latvijā būtu pilnībā dekarbonizēts. Tas tiks panākts, pateicoties plašām inovācijām transporta tehnoloģijās un infrastruktūrā, kā arī izmaiņām sabiedrības paradumos (mazāka atkarība no privātā transporta, vairāk koplietošanas un digitālo mobilitātes risinājumu). Autotransports 2050. gadā pārsvarā būs elektrificēts – lielākā daļa vieglo un kravas auto izmanto elektromotorus ar enerģiju no bezemisiju avotiem. Uzlādes infrastruktūra ir plaši pieejama visā valstī, ļaujot ērti un ātri uzlādēt elektriskos transportlīdzekļus gan pilsētās, gan pie maģistrālajiem ceļiem. Sabiedrībai pieejami ērti, droši un videi draudzīgi transportlīdzekļi un transporta savienojumi – elektromobiļi, autonomi elektriskie autobusi, moderni elektriskie vilcieni nodrošina gan starptautiskus, gan reģionālus pārvadājumus. Tajos transporta segmentos, kur elektrifikācija ir grūtāk īstenojama (piemēram, aviācija, jūras transports, smagā kravas autotransporta tālie reisi), 2050. gadā tiek izmantotas ne-fosilās degvielas: ilgtspējīgas aviācijas degvielas (bio-kerosīns, sintētiskās degvielas) gaisa satiksmē un ūdeņradis vai citi alternatīvie kurināmie kuģniecībā un kravas autotransportā. Mikromobilitātes risinājumi

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

(elektriskie velosipēdi, skrejriteņi) tiks integrēti kopējā sistēmā un paredzams privātā auto izmantošanu ievērojami samazināt par labu koplietošanas un sabiedriskajiem pakalpojumiem. Dzelzceļa transports faktiski tiks pilnībā elektrificēts; tiks izmantoti moderni elektriskie vilcieni gan pasažieru, gan kravu pārvadājumiem, bet atsevišķos atlikušo neelektrificēto līniju segmentos tiek pielietotas ūdeņraža degvielas šūnu vai cita alternatīva vilce.³¹

1.3. Zemgales līmenī

Lai nodrošinātu salīdzināmību ar ES un Latvijas līmeni, arī ZPR attīstības programma 2021.-2027. gadam un Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam analizēta pēc iepriekš identificētajām piecām jomām. Katrā apakšsadaļā aplūkoti ZPR mērķi, prioritātes un pasākumi attiecīgajā jomā, kā arī to saistība ar nacionālajām un ES klimata politikas prasībām.

Klimata un vides mērķi

ZPR attīstības programma un Ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam uzsver ilgtspējīgu attīstību, aprites ekonomikas ieviešanu un “zaļo” industriālo zonu izveidi.³² Reģiona attīstības prioritātēs iekļauta vides, dabas un klimata pārmaiņu mazināšana. Lai tiktu veicināta ES un Latvijas līmeņa mērķu sasniegšana, ZPR ir noteicis līdz 2027. gadam tādus mērķus, kā CO₂ samazināšana līdz 190 000 tonnām gadā, reģionālo iniciatīvu skaitu par AER īpatsvaru energoapgādē līdz 40% un paaugstināt energoefektivitāti par 20%. Šīs aktivitātes iespējams līdzfinansēt no Kohēzijas fonda, ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds) un LIFE+ (Skatīt 1. pielikumu) ms programmām. Šie mērķi rada skaidru ceļu uz ES prasībām līdz 2030. gadam, kā arī ar to saistītie indikatori nostiprina «zaļo principu ievērošanu».

Vienlaikus klimata pārmaiņu ietekme Zemgalē galvenokārt saistīta ar dabas procesiem – būtiskākie izaicinājumi ir plūdi, sausums, vētras, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un ūdens kvalitātes pasliktināšanās.³³ Reģionā veiktajā klimata pielāgošanās SVID analīzē (stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze) atzīts, ka svarīgākie attīstības virzieni ir dabā balstīti risinājumi un infrastruktūras pielāgošana, taču īstenošanu kavē nesaistīti valsts un reģionālie plāni, kā arī nepietiekama informācijas plūsma.³³ Lai risinātu šos izaicinājumus, ZPR attīstības programmā integrējis gan valsts un ES klimata mērķus (klimatneitralitāte, emisiju samazināšana, energoefektivitātes paaugstināšana), gan praktiskus pielāgošanās pasākumus – plūdu

³¹ Finanšu ministrija – Apspriede 2020 gadā: [Saite](#)

³² Zemgales plānošanas reģions – Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021-2027: [Saite](#)

³³ Zemgales plānošanas reģions – Raksts “Sanāksmē meklē ilgtspējīgus risinājumus klimata pārmaiņām Zemgalē”: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

riska pārvaldība, ūdens saglabāšana un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība. Piemēram, ielānota dabas risinājumu izmantošana (mitrāju atjaunošana, pieturvietu apzaļumošanu ar augiem u.c.), energoefektīvu ēku būvniecība un atjaunojamās enerģijas projekti, kā arī agrinās brīdināšanas sistēmas un datu vākšana par klimata ietekmēm.

Rūpniecības un inovāciju politikā

ZPR attīstības programmā tiek akcentēta industriālo parku modernizācija, inovāciju ieviešana un ražošanas zonu attīstība, lai veicinātu uzņēmējdarbības konkurētspēju.³² ZPR atbalsta industrijas modernizāciju – plānots uzlabot industriālo parku infrastruktūru, veidot zaļās zonas (ražošanā vai patēriņā izmantojot AER) un ieviest „Industrijas 4.0” risinājumus izglītībā un uzņēmējdarbībā.³² Šie projekti var tikt finansēti ar Horizon Europe, ERAF inovāciju atbalstu un InvestEU instrumentiem. ZPR ir aplūkojis ūdeņradi, kā potenciālu enerģijas avotu, bet pašlaik nav izveidotas skaidras tālākās rīcības esošajos vai atsevišķos rīcības plānos tā iegūšanai un izmantošanai.

Lai pilnībā atbilstu ES Zaļā kursa un klimatneitrālas rūpniecības mērķiem, Zemgalē ieteicams īstenot šādas papildinošas rīcības:

- **Industriālā simbioze un resursu apmaiņa:** skaidri definēt un attīstīt *industriālās simbiozes* potenciālu esošajās industriālajās teritorijās. Ņemot vērā, ka Latvijā līdz šim nav īstenoti industriālās simbiozes projekti,³⁴ reģionā būtu jāizveido platforma, kur uzņēmumi var ievadīt datus par saviem blakusproduktiem (piemēram, lieko siltumu, ūdeni utt.) un resursiem. Šāda digitāla platforma palīdzētu kartēt pieejamos resursus un identificēt iespējamās sadarbības starp uzņēmumiem, veicinot blakusproduktu atkārtotu izmantošanu cita uzņēmuma ražošanā. Papildu jāizpēta iespējas veidot kopīgas infrastruktūras risinājumus – piemēram, sadarbībā organizētu notekūdeņu attīrīšanu, atkritumu pārstrādi vai kopīgus enerģijas ieguves avotus –, kas ļautu vairākām tuvumā esošām rūpnīcām dalīt resursus un samazināt izmaksas. Šādi pasākumi stiprinātu aprites ekonomiku un samazinātu rūpniecības radīto vides nospiedumu reģionā.
- **Net Zero Acceleration Valley koncepta iekļaušana:** integrēt Zemgales attīstības programmā rīcības saistībā ar jaunākajām ES iniciatīvām klimatneitrālas rūpniecības jomā. 2024. gadā ES līmenī pieņemts *Net-Zero Industry Act*, kas aicina veidot *Net Zero Acceleration Valleys* – ģeogrāfiski koncentrētus rūpniecisko klasteru centrus, kuros cieši sadarbojas vairāki uzņēmumi, lai panāktu klimatneitrālu ražošanas procesu.³⁵ Zemgalē vajadzētu apsvērt šādas “*paātrinājuma ielejas*” izveidi, balstoties uz esošo industriālo bāzi. Tas nozīmē mērķtiecīgi veicināt dažādu nozaru uzņēmumu

³⁴ Industriālās simbiozes platforma Sinerģija - Seminārs “Kas ir industriālā simbioze”: [Saite](#)

³⁵ Future Cleantech Architects – Raksts “Net Zero Industry Act – What Is It?”: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

sadarbību vienuviet (piemēram, industriālajos parkos), kopīgi risinot energoefektivitātes, emisiju samazināšanas un resursu aprites jautājumus. Šāda pieeja ne tikai palīdzētu reģionam sasniegt klimatneitralitātes mērķus, bet arī dotu priekšrocības piesaistīt ES finansējumu – *Net Zero Acceleration Valley* teritorijās publiskie ieguldījumi potenciāli varētu saņemt maksimālas līdzfinansējuma likmes no ES fondiem.³⁵

Aprites ekonomika

ZPR attīstības plānošanas dokumentos aprites ekonomika tiek minēta kā pamatvērtība, sevišķi koncentrējoties uz resursu pārstrādi, atkritumu šķirošanu un inovāciju veicināšanu uzņēmējdarbībā. Lai šie principi pārvērstos praksē, ZPR līdz 2027. gadam ir paredzējuši jaunu sistēmu ieviešanu vietās, kur tās vēl nav, tai skaitā palielināt sadzīves pārstrādājamo atkritumu apjomu salīdzinājumā ar nepārstrādājamiem atkritumiem. Projektu finansējums var tikt piesaistīts caur LIFE+, Interreg un ERAF. ZPR dokumentos ir iekļauti skaidri indikatori, kuru sasniegšana veicinātu materiālu vērtību saglabāšanu ekonomikā, uzlabotu atkritumu šķirošanu un pārstrādi. Piemēram, Rīcības virzienā «Klimata pārmaiņas, vide un aprites ekonomika» ir izvirzīti uzdevumi par aprites ekonomikas ieviešanu uzņēmējdarbībā, tādējādi nosakot konkrētus soļus aprites ekonomikas uzlabošanai Zemgales reģionā.

Latvijas plānā pārejai uz aprites ekonomiku iezīmēti pasākumi, kas vērsti uz resursu efektivitātes veicināšanu ražošanas un piegādes ķēdēs, ražotāju paplašinātās atbildības sistēmu attīstību, atkritumu pārstrādi un reģenerāciju, kā arī uz aprites principu iesaisti uzņēmējdarbībā. ZPR kontekstā šie principi īpaši ir integrēti lauksaimniecībā un mežsaimniecībā (piemēram, bioloģiskās lauksaimniecības attīstība, biomasas resursu izmantošana iepakojumu ražošanā). Papildus arī ir paredzēts atbalstīt vietējās atkritumu pārstrādes iespējas un aprites tehnoloģiju ieviešanu. ZPR attīstības programmā tiek veicinātas aprites iniciatīvas, atbalsts jaunu pārstrādes iekārtu uztādīšanai vai biorafinēriju attīstīšanai Zemgalē. Tāpat tiek likts uzsvars uz izglītību un sadarbību ar uzņēmējiem aprites risinājumu ieviešanā, lai ZPR stratēģija sekotu gan valsts, gan ES aprites ekonomikas mērķiem.³⁶

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

ZPR attīstības plānošanas dokumentos uzsvērta nepieciešamība pārvaldībā un ikdienas dzīvē ievērot zaļās attīstības principus, īpašu uzmanību pievēršot pielāgošanās klimata pārmaiņām kā reģiona pārvaldības prioritātei. Tas nozīmē, ka ZPR attīstības programmā ir paredzēta klimata noturības stiprināšana (piem., zaļās infrastruktūras, dabas risinājumu un vietējās infrastruktūras attīstība), kas atbilst ES mērķim palielināt noturību

³⁶ Ministru kabinets – Par rīcības plānu pārejai uz aprites ekonomiku 2020.-2027. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

pret neizbēgamiem klimata efektiem. Šīs aktivitātes var tikt finansētas caur Kohēzijas fondu un ERAF.

Reģionālā līmenī – kā to rāda Zemgales piemērs – būtisks ir klimatrisku parādību monitorings un koordinēta rīcība. ZPR klimata pielāgošanās analīze secina, ka dabas risinājumi (piemēram, plūdu novēršana ar meliorāciju un mitrājiem koku stādīšana vēja erozijas ierobežošanai) un infrastruktūras pielāgošana (piemēram, notekūdeņu sistēmu modernizācija, ūdens krātuvju izveide) ir galvenie virzieni, kam jāpievēršas.³⁷ Vienlaikus nozīmīga ir koordinācija ar valsts mēroga pielāgošanās plāniem – analīze norāda uz nesaskaņotību starp valsts un reģionālajiem mērķiem.³⁷ Tāpēc ZPR attīstības programmā paredzēta cieša saikne ar valsts klimata pielāgošanās pasākumiem, uzsverot sadarbību ar valsts iestādēm, piemēram, Lauku atbalsta dienestu, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju, Valsts meža dienestu, kā arī novērojumu datu apmaiņu. Sadarbības principi palīdzēs izstrādāt izveidot plūdu un sausuma monitoringa sistēmu, veidot klimatnoturīgu infrastruktūru (piemēram, paaugstinātas dzelzceļa gultnes, krastu aizsargbūves) un informēt sabiedrību par klimata riskiem, tādējādi stiprinot reģiona noturību.³⁷

Transporta un mobilitātes risinājumi

ZPR attīstības programmā (turpmāk – AP) atzīst, ka ilgtspējīgas mobilitātes attīstībai un transporta dekarbonizācijai jāatbilst ES stratēģijas mērķiem.³⁸ Reģionā tiek veicināta alternatīva transporta infrastruktūra (piem., velosatiksmē) un elektrificētā transporta pieejamība (uzlādes stacijas) un sabiedrības izglītošana par ilgtspējīgu mobilitāti.³⁸ Tas atbilst ES industriālās vides attīstības virzienam ar fokusētām investīcijām tīrā transporta sakārtošanā.³⁹ Šīs aktivitātes var tikt finansētas ar Kohēzijas fonda un *Connecting Europe Facility* atbalstu.

ZPR izstrādājis mobilitātes plānu 2021.-2030. gadam, kas paredz uzlabot ZPR iedzīvotāju pārvietošanās iespējas un kravu nogādi, samazinot to ietekmi uz apkārtējo vidi. Mērķa sasniegšanai izvirzīti uzdevumi par transporta infrastruktūras sakārtošanu ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai, sabiedriskā transporta pakalpojumu uzlabošanu pilsētās un lauku teritorijās, CO₂ izmešu daudzuma samazināšanu no transporta un atjaunīgās enerģijas daļas palielināšanu kopējā transporta enerģijas patēriņā.⁴⁰

³⁷ Zemgales plānošanas reģions: Raksts "Sanāksmē meklē ilgtspējīgus risinājumus klimata pārmaiņām Zemgalē": [Saite](#)

³⁸ Zemgales plānošanas reģions – Zemgales plānošanas reģiona attīstības programma 2021-2027: [Saite](#)

³⁹ Zemgales plānošanas reģions – Zemgales plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015-2030: [Saite](#)

⁴⁰ Zemgales plānošanas reģions: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

ZPR šķērso četri valsts nozīmes autoceļi:

- Valsts nozīmes A12 un A6, kas ietver Eiropas starptautisko autoceļu līniju E22 (daļa no Transeiropas transporta tīkla TEN-T);
- Autoceļš A7 ziemeļu–dienvidu virzienā ietilpst Eiropas starptautiskajā maģistrālē E67;
- A8 ir daļa no Eiropas starptautiskās automaģistrāles E77 ziemeļu–dienvidu virzienā;
- un 28 valsts un reģionālie autoceļi, kā arī 237 vietējās nozīmes ceļi, un ceļu tīkla blīvums Zemgalē ir augstāks nekā vidēji Latvijā.⁴¹

ZPR teritorijā ir vismaz 10 dzelzceļa līnijas un iecirkņi, tai skaitā starptautiski nozīmīgi savienojumi ar Lietuvu un Austrumu koridoriem. ZPR tiek nodrošināti pasažieru pārvadājumi 5 dzelzceļa iecirkņos (Krustpils – Daugavpils; Rīga – Krustpils; Krustpils Rēzekne; Rīga – Jelgava; Jelgava – Liepāja). ZPR teritorijā atrodas vairākas galvenās dzelzceļa līnijas — Tukums II–Jelgava, Jelgava–Krustpils, Rīga–Jelgava, Jelgava–Liepāja, Jelgava–Meitene–valsts robeža un Glūda–Reņģe–valsts robeža — kā arī papildus atzarojumi, tostarp Pļaviņas–Gulbene un Jaunkalsnava–Veseta. Reģiona centrālo lomu stiprina Jelgavas dzelzceļa mezgls, kas ir viens no lielākajiem šķirošanas un kravu plūsmas organizācijas punktiem Latvijā.⁴² Stratēģijā pievērsta uzmanība sabiedriskā transporta stiprināšanai: elektroautobusu un elektrovilcienu ieviešana, jāuzlabo autobusu maršruti, īpaši starp mazāk apdzīvotām vietām. Tāpat tiek atbalstītas alternatīvas pārvietošanās metodes – velosliedžu būvniecība un koplietošanas sistēmas –, kas samazinās individuālā auto izmantošanu.⁴³ Īstenojot šos pasākumus, ZPR ilgtspējīgas attīstības stratēģija nodrošinās, ka reģions virzītos uz viedu, iekļaujošu un klimatiski draudzīgu pārvietošanos, kā to paredz gan ES, gan valsts politikas dokumenti.

1.4. Ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstība

Neto nulles emisiju industrijas akts

Neto nulles emisiju industrijas akts (*The Net-Zero Industry Act*) ir Zaļā kursa industriālā plāna ietvaros ierosināta iniciatīva, kas tika pieņemta 2024. gada maijā. Tā paredz neto

⁴¹ Zemgales Plānošanas reģions: [Saite](#)

⁴² ZPR ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2015-2030, ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2015-2020 PROJEKTS Esošās situācijas raksturojums: [Saite](#)

⁴³ *Turpat.*

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

nulles emisiju (tīru) tehnoloģiju ražošanas attīstību ES. Šīs iniciatīvas mērķis ir nodrošināt:

- līdz 2030. gadam ES kopējā stratēģiskā neto nulles emisiju tehnoloģiju ražošanas kapacitāte sasniedz vismaz 40 % no ES pieprasījuma;
- līdz 2040. gadam jāpanāk, lai ES ražošanas jauda veidotu vismaz 15 % no pasaules kopējā apjoma.

Izvirzītie mērķi veicinās ES 2030. gada klimata un enerģētikas mērķrādītāju sasniegšanu un pāreju uz klimatneitralitāti līdz 2050. gadam.

Neto nulles emisiju industriju akts (turpmāk – NZIA) (Regula (ES) 2024/1735) attiecas uz 19 tīru tehnoloģiju ražošanas veidiem, kuru attīstību nepieciešams veicināt, lai sasniegtu ES klimata mērķus:⁴⁴

Attēls nr. 1. Tīru tehnoloģiju ražošanas veidi saskaņā ar NZIA

Avots: KPMG apkopojums balstoties uz neto nulles industriju aktu⁴⁵

Jāuzsver, ka nulles emisiju tehnoloģijas ietver gan galaproduktus, kas palīdz samazināt vai novērst siltumnīcefekta gāzu emisijas, gan arī to kritiskās sastāvdaļas un īpašās ražošanas iekārtas, kas nepieciešamas šo produktu izgatavošanai. Tas nozīmē, ka šis jēdziens neattiecas tikai uz pašu gatavo risinājumu, piemēram, vēja turbīnu vai saules paneli, bet arī uz svarīgām detaļām, kā bateriju šūnām vai ūdeņraža šūnu elementiem, kā arī uz iekārtām, kuras tiek izmantotas šādu tehnoloģiju ražošanas procesā.⁴⁶

⁴⁴ EU. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1735: [Saite](#)

⁴⁵ Turpat.

⁴⁶ Turpat.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Lai virzītu ES klimatneitrālo tehnoloģiju ražošanu, viens no noteiktajiem instrumentiem ir **stratēģiskie projekti**. Stratēģiskie neto nulles emisiju projekti (*strategic net-zero projects*) tiek definēti kā projekti, kas sniedz papildu labumu, piemēram, mazinot atkarību no importa, veicinot dekarbonizācijas mērķu sasniegšanu un stiprinot ES tehnoloģisko un industriālo noturību. NZIA nosaka atlases kritērijus, kas nosaka vai projekts tiek atzīts par stratēģiski nozīmīgu.⁴⁷

1. Projekts ir stratēģiski nozīmīgs, ja tas stiprina ES tehnoloģisko un industriālo noturību, **palielinot ražošanas jaudu** kādām no komponentiem neto nulles tehnoloģiju piegādes ķēdē. Nodrošinot jaudas palielināšanu:⁴⁸
 - tajās ES neto nulles tehnoloģijās, kurās ES ir vairāk nekā 50% atkarīga no importa no trešajām valstīm;
 - būtiski palīdz sasniegt ES 2030. gada klimata vai enerģētikas mērķus;
 - paplašina vai modernizē ražošanas jaudu tehnoloģijām, kurās ES ir ieņēmusi būtisku daļu pasaules kopējā ražošanā un ir izšķirošas ES noturībai.
2. Projekts tiek atzīts par stratēģiski nozīmīgu, ja tam ir **skaidra pozitīva ietekme uz ES neto nulles emisiju piegādes ķēdi** vai ar to saistītām nozarēm. Projektam ir jānodrošina piekļuve labākajām pieejamajām neto nulles tehnoloģijām vai produktiem, kas tiek ražoti pirmreizējā ražošanas kompleksā un atbilst vismaz vienam no šiem kritērijiem:⁴⁹
 - projektā sadarbojas ar reģionālajām un vietējām iestādēm, izglītības un sociālajiem partneriem, lai piesaistītu un noturētu darbaspēku neto nulles emisiju tehnoloģijās, nodrošinot nepieciešamās prasmes un apmācības;
 - uzlabo MVU konkurētspēju kā daļu no piegādes ķēdes.
3. Projekts tiek atzīts par stratēģiski nozīmīgu, ja tas **palīdz sasniegt ES klimata vai enerģētikas mērķus**, ražojot neto nulles tehnoloģijas un pielietojot ilgtspējīgas un aprītes ekonomikas prakses, kas ietver mazoglekļa ražošanu, energoefektivitāti, ūdens un materiālu izmantošanu, būtisks un patstāvīgs CO₂ ekvivalenta emisiju samazinājums.⁵⁰

⁴⁷ EU. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1735: [Saite](#)

⁴⁸ Turpat.

⁴⁹ Turpat.

⁵⁰ Turpat.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Šiem projektiem ir jānodrošina paātrināta atļauju izsniegšanas kārtība (12 mēneši tehnoloģijām, kuru jauda gadā ir mazāka par 1 GW; 18 mēneši tehnoloģijām, kuru jauda gadā ir 1 GW vai vairāk), stratēģiskie projekti tiek izvirzīti kā prioritāri un, tiem tiek nodrošināts īsāks un paredzamāks atļauju izsniegšanas process. Arī stratēģisko projektu vides novērtējuma un vides pilnvarojuma iegūšanas procesiem ir noteikti saīsināti termiņi: atzinums jāiesniedz 45 dienu laikā, secinājums par vides ietekmes novērtējumu jāpieņem 90 dienu laikā, bet sabiedriskā apspriešana notiek 30 līdz 85 dienas.⁵¹ Pašlaik Latvijā nav konstatēti projekti klimatneitrālo tehnoloģiju ražošanai, kas atbilstu stratēģisko projektu statusam. Tomēr valstī darbojas uzņēmumi, kas veicina pāreju uz ilgtspējīgākas enerģijas izmantošanu (SIA Aeronex Engineering, NACO Technologies).⁵²

Papildus ES tīro tehnoloģiju virzītājspēks ir **neto nulles emisiju tehnoloģiju ieleju** (turpmāk – ieleja) attīstība. Tās ir ģeogrāfiski koncentrēti inovāciju un ražošanas mezgli, kuros tiek veicināta klimatneitrālo tehnoloģiju attīstība, nodrošinot projektu virzītājiem piekļuvi informācijai par nepieciešamajām atļaujām un pasākumiem, lai novērstu negatīvu ietekmi uz vidi. Ieleju mērķis ir veidot neto nulles emisiju industriālos klasterus, kas balstīti uz industriālo simbiozi – sadarbību starp uzņēmumiem resursu, enerģijas un infrastruktūras koplietošanā, kas rezultātā veicina aprites ekonomikas virzību. NZIA ieleju attīstības koncepts paredz trīs galvenos atbalsta mehānismus:

- **Finanšu atbalsts**, izmantojot ES finansēšanas instrumentus un emisijas kvotu tirdzniecības ieņēmumus, kas ļauj kompensēt augstās sākotnējās investīciju izmaksas un stimulēt inovāciju;
- Papildus šīs teritorijas kalpo kā platforma **investoru piesaistei**, jo ietvars paredz vienkāršotu projekta īstenošanas procesu, tādējādi radot drošāku un caurspīdīgāku investīciju vidi;
- Būtiska sastāvdaļa ir **cilvēkkapitāla attīstība**, kas tiks nodrošināta caur “*Net-Zero Industry Academies*” iniciatīvām, veicinot nepieciešamo prasmju apguvi un darbaspēka kvalifikāciju un pārkvalifikāciju stratēģiski nozīmīgajās nozarēs.

Būtībā ielejas kalpo kā administratīvi un ekonomiski atvieglota vide, lai piesaistītu ieguldījumus un atvieglotu atļauju procesu. Šīs zonas var tikt būvētas uz jau esošajiem projektiem un infrastruktūras pamata, lai maksimāli izmantotu jau esošus resursus.⁵³

Ieleju izveidē ES dalībvalstīm ir nepieciešams definēt ģeogrāfisko un tehnisko mērogu, priekšroku dodot teritorijām ar jau izmantotu infrastruktūru, ar jau veiktu ietekmes uz

⁵¹ EU. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1735: [Saite](#)

⁵² Valsts kanceleja: Informatīvs ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2025. gadam: [Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvars līdz 2035. gadam](#)

⁵³ European Parliament. Implementing the EU's Net-Zero Industry Act: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

vidi novērtējumu un teritorijām, kas saistītas ar citām zaļās pārejas teritorijām vai plāniem. Latvijas līmenī ielejas šobrīd tiek pieminētas konceptuāli un tām nav noteikts skaidrs mērogs vai konkrētas teritorijas. Tāpat arī informatīvajā ziņojumā par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam, industriālās simbiozes koncepts nav skaidri definēts, taču industriālā simbioze ir viena no ielejas raksturīga attīstības virziena, kas norāda, ka jēdzieni ir saistāmi.⁵⁴

NZIA paredz tiesisko ietvaru un nodrošina atbalstu neto nulles tehnoloģiju ražošanas attīstībai. Lai nodrošinātu regulas īstenošanu, ir izveidoti papildus ieviešanas instrumenti – izsoles un publiskie iepirkumi. Dalībvalstis var organizēt izsoles, lai piešķirtu publisko atbalstu neto nulles tehnoloģiju projektiem, to mērķis ir stimulēt ES ražošanas kapacitāti un inovācijas. Izsoles tiek papildinātas ar pirmskvalifikācijas kritērijiem, turpmāk izsolēs vērtēs ne tikai cenu, bet arī tādus aspektus kā uzņēmumu ilgtspējas praksi, kiberneti, projektu īstenošanas uzticamību un piegādes ķēžu drošību. Šīs prasības dalībvalstīm jāpiemēro vismaz 30 % no kopējā izsolu apjoma vai vismaz 6 GW no jaunas jaudas līdz 2025. gada 30. decembrim. Tādējādi izsoles kļūst ne tikai par tirgus cenu noteikšanas mehānismu, bet arī par instrumentu, kas stiprina Eiropas ražošanas kapacitāti un noturību. Publiskajos iepirkumos NZIA ievieš jaunu pieeju vērtēšanas principiem – pasūtītājiem ir pienākums ņemt vērā ne tikai zemāko cenu, bet arī noturības un ilgtspējas kritērijus. Tas ļauj dod priekšroku tādiem piedāvājumiem, kas izmanto NZIA atbilstošas tehnoloģijas, veicina inovācijas, drošas piegādes ķēdes un klimatneitrālu ražošanu.⁵⁵

NZIA neparedz jaunu ES finansējuma instrumenta izveidi, bet nodrošina jau esošu finansējuma spektru – no strukturālajiem fondiem (ERAF, ESF+, Taisnīgas pārkārtošanās fonds) un Atveseļošanās mehānisma līdz specializētiem instrumentiem kā *InvestEU*, *REPowerEU* un Modernizācijas fonds. NZIA īstenošanai tiks izveidota platforma (*Net-Zero Europe Platform*) stratēģiskajiem projektiem, kas palīdzēs novirzīt līdzekļus projektu ātrākai attīstībai. Papildus iepriekš uzskaitītajiem finansējuma avotiem, dalībvalstis tiek mudinātas novirzīt 25% no emisiju tirdzniecības sistēmas (ETS) ieņēmumiem tīro tehnoloģiju ražošanas atbalstam.⁵⁶

Latvijas konteksts

Latvijas enerģētikas stratēģija līdz 2050. gadam paredz energoapgādi balstīt uz plašu AER klāstu un jaunām tehnoloģijām. Lielākais uzsvars tiks uz atkrastes un sauszemes vēja elektrostacijām, kā arī saules elektrostaciju strauju attīstību, kas kļūs par galveno

⁵⁴ Valsts kanceleja: Informatīvs ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam: [Saite](#)

⁵⁵ EU. Net-Zero Industry Act to further accelerate decarbonisation technologies manufacturing in the EU: [Saite](#)

⁵⁶ European Parliament. Implementing the EU's Net-Zero Industry act: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

elektroenerģijas avotu. Daugavas hidroelektrostacijas saglabās nozīmīgu lomu kā bāzes jauda un sistēmas balansētājs. Papildus nozīmīgu vietu ieņems biomasas un biogāzes, kas nodrošinās elastīgumu un vietējo resursu izmantošanu. Stratēģija paredz arī enerģijas uzkrāšanas risinājumu ieviešanu – bateriju un hidroakumulācijas tehnoloģijas – lai sabalansētu svārstīgo ražošanu. Būtiska loma piešķirta ūdeņradim un elektrodegvielām (*Power-to-X* risinājumiem), īpaši rūpniecības un transporta dekarbonizācijā. Kā papildus iespēja nākotnē tiek atstāta arī kodolenerģija, kas varētu tikt attīstīta, ja būtiski pieaugs elektroenerģijas pieprasījums.⁵⁷

Informatīvais ziņojums “Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvars līdz 2035. gadam” pārnēs NZIA Latvijas plānošanas dokumentu līmenī. Kā vienotais kontaktpunkts Latvijā ir noteikts LIAA (turpmāk - Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra). NZIA un Informatīvais ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam nosaka, ka LIAA pienākums ir sniegt informāciju par administratīvajiem procesiem, atvieglot un koordinējot atļauju piešķiršanas procesu neto nulles emisiju un stratēģiskajiem projektiem. Tāpat LIAA uzdevums ir nodrošināt atļauju piešķiršanu neto nulles emisiju ielejās un veicināt neto nulles regulatīvo smilškastu izveidi. Lai mērītu Latvijas ieguldījumu un progresu NZIA ieviešanai, saskaņā ar NZIA un Informatīvo ziņojumu par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam ir izvirzīti rezultatīvie rādītāji.⁵⁸

- līdz 2030. gadam vismaz 2 uzņēmumi Latvijā ražo neto nulles tehnoloģiju iekārtas ar kopējo apgrozījumu vismaz 50 milj. euro gadā;
- līdz 2028. gadam izstrādāti, sertificēti un pilotēti vismaz 3 jauni iekārtu prototipi;
- līdz 2030. gadam piesaistīto investīciju apjoms nozarē sasniedz vismaz 300 milj. euro;
- līdz 2030. gadam apmācīti vismaz 200 speciālisti neto nulles tehnoloģiju jomā.

Latvijas konkurētspējas nodrošināšanai informatīvajā ziņojumā ir izvirzīti stratēģiski svarīgi projekti, šobrīd visdetalizētākais aktivitāšu kopums ir izstrādāts par projektiem ar ūdeņraža tehnoloģijām. Informatīvais ziņojums paredz Latvijā veidot vairākas ūdeņraža ielejas, lai attīstītu pilnvērtīgu ūdeņraža vērtību ķēdi no ražošanas līdz patēriņam, samazinātu emisijas rūpniecībā un transportā, kā arī veicinātu investīcijas un inovācijas. Ūdeņraža ielejas plānots attīstīt Rīgā, Ventspilī un Liepājas pašvaldībās, informatīvais ziņojums piemin Latvijas ūdeņraža vērtību ķēdi, kur īpašu lomu ietver Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāti, kas nodrošinātu akadēmisko un zinātnisko kapacitāti.

⁵⁷ Klimata un enerģētikas ministrija, Ilgtermiņa plānošanas vadlīnijas “Enerģētikas stratēģija Latvija | 2050”:
[Saite](#)

⁵⁸ Valsts kanceleja: Informatīvs ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Stratēģiski svarīgo projektu sarakstā ir iekļauta Kundziņas salas industriālās teritorijas attīstība, kas nodrošinās jūras vēja un sauszemes vēja tehnoloģiju un komponentu ražošanu, līdz 2029. gadam paredzēts piesaistīt vismaz divus komersantus, kuru darbība būs saistīta ar vēja enerģijas tehnoloģiju ražošanu.⁵⁹

Šobrīd inovatīvas uzņēmējdarbības un prioritāro projektu atbalsta likums⁶⁰ jau paredz prioritāru statusu stratēģiskiem projektiem, tostarp viedās enerģētikas, mobilitātes un neto nulles emisiju tehnoloģiju jomās. Tas norāda, ka Latvijā pastāv juridiska bāze, kas paredz prioritāru atļauju procesu un atbalstu lieliem ieguldījumu projektiem, līdzīgi kā NZIA to paredz neto nulles stratēģiskajiem projektiem un ielejām.

1.5. Priekšlikumi Zemgales plānošanas reģionam

ZPR attīstības plānošanas dokumentos būtu jāiekļauj rīcības par tīro tehnoloģiju ražošanas projektu un neto nulles emisiju tehnoloģiju ieleju attīstību, kas veicinātu NZIA un Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvara līdz 2035. gadam mērķu sasniegšanu. Tas nozīmē, ka reģions var noteikt konkrētas teritorijas – piemēram, Jelgavas industriālo parku ar LBTU, Laflora ZIZ, Dobeles un Bauskas apkārtni ar potenciālu ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstību (piemēram, biometāna un biogāzes potenciāls) – kā vietas, kas veido ieleju, kur koncentrēt tīro tehnoloģiju ražošanas un inovāciju aktivitātes. Šādās ielejās varētu apvienot biometāna un ūdeņraža ražošanu, *Power-to-X* risinājumus, AER un CO₂ uztveršanas un transportēšanas sistēmu sagatavošanu.

Lai ZPR nodrošinātu rīcību saskaņotību ar neto NZIA un Inovatīvas uzņēmējdarbības un prioritāro projektu atbalsta likumam, ZPR dokumentos jāparedz cieša sadarbība ar LIAA (noteikto kontaktpunktu), kas nodrošinātu paātrinātu atļauju procedūru ar noteiktiem termiņiem. LIAA nodrošinātu publiski pieejamu informācijas platformu, kur uzņēmumi var iegūt informāciju par iespējām, atbalsta programmām un veicamo procedūru soļiem.⁶¹

ZPR attīstības programmai 2021–2027 (un tās turpmākajās versijās) tiek izvirzīti sekojoši ieteikumi, kas paredzētu NZIA un informatīvā ziņojuma ieviešanu un tīru tehnoloģiju ražošanas attīstību ZPR:

- Lai stiprinātu uzņēmumu izaugsmi un konkurētspēju, saskaņā ar NZIA un informatīvo ziņojumu nepieciešams papildināt P3 prioritāti par uzņēmumu izaugsmi un

⁵⁹ Valsts kanceleja: Informatīvs ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam: [Saite](#)

⁶⁰ Likumi.lv: [Saite](#)

⁶¹ Valsts kanceleja: Informatīvs ziņojums par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2025. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

konkurētspēju, **papildinot 3.2.1. Rīcību ar jaunu aktivitāti**. Aktivitātes mērķis būtu **koordinēt rūpniecisko pētījumu un eksperimentālo izstrādņu attīstību**, ar mērķi palielināt reģiona tehnoloģisko kapacitāti un inovāciju potenciālu. Rīcības ietvaros ZPR organizētu demonstrācijas projektus un sadarbības iniciatīvas, kas veicinātu uzņēmumu un pētniecības organizāciju partnerību jaunu tehnoloģiju un inovatīvu produktu izstrādē. Aktivitāte, kas tiktu iekļauta 3.2.1. Rīcībā, veicinātu industriālo simbiozi un ZIZ attīstību. Īstenošanā tiktu iesaistītas pašvaldības, uzņēmēji, uzņēmējdarbības atbalsta institūcijas (ZPR, LBTU, ZRKAC, ZUC).

- Lai veicinātu reģionālo inovāciju atbalsta programmu un centru attīstību, pamatojoties uz vietējām kompetencēm un resursu potenciālu (piemēram, bioekonomikas, vēja un saules enerģijas jomā), ZPR **nepieciešams definēt prioritārās neto nulles emisiju tehnoloģijas** saskaņā ar NZIA regulu, kā arī iespējamās galaproduktus un komponentes. Lai veicinātu attīstību, ZPR ir nepieciešams **apzināt teritorijas un uzņēmumus**, kā arī izglītības un pētniecības iestādes, kas veicinātu atbalsta programmu un centra attīstību. Definējot ZPR prioritāros tīrās tehnoloģijas virzienus, kā papildus rīcība ir nepieciešama atbilstoša darbaspēka sagatavošana, **stiprinot augstākās un profesionālās izglītības iestāžu sadarbību ar uzņēmumiem**, lai nodrošinātu prasmju attīstību un speciālistu sagatavošanu atbilstoši nākotnes tirgus vajadzībām.
- ZPR sadarbībā ar LBTU ieteicams īstenot **pētniecības un inovācijas attīstību** neto nulles emisiju tehnoloģiju jomā. Sadarbības ietvaros abas organizācijas iesaistītos valsts pētījumu programmās, fundamentālo un lietišķo pētījumu projektos, kā arī ES un starptautiskajās pētniecības iniciatīvās, lai veicinātu zināšanu pārnesi, jaunu tehnoloģiju izstrādi un reģiona inovāciju potenciāla stiprināšanu.
- ZPR nepieciešams turpināt sadarbību ar LIAA. Lai iegūtu informāciju par šobrīd pieejamām Latvijas un ES horizontālā **atbalsta programmu iespējām**, kas ir atbilstošas klimatneitrālu tehnoloģiju atbalstam, ZPR ir nepieciešams stiprināt sadarbību ar programmu atbildīgajām institūcijām un programmu kontaktpunktiem. Papildus nepieciešams sadarboties ar LIAA, lai īstenotu un piedalītos investīciju forumos, kas iesaistītu investīciju bankas un privātos investorus, lai potenciāli piesaistītu finansējumu un nodrošinātu atbalsta mehānismus.
- 3.3.1. Rīcības ietvaros, kas paredz investīciju veicināšanu uzņēmējiem pārejai uz energoefektīviem un videi draudzīgākiem risinājumiem RIS 3 nozarēs saskaņā ar NZIA un informatīvo ziņojumu, tiek rekomendēts iekļaut jaunu aktivitāti. Tā ietvertu šo tehnoloģiju integrāciju reģiona uzņēmumu AER projektu komponentēs, iekārtās vai aprīkojumā. Tāpat ZPR, sadarbojoties ar iesaistītajiem komersantiem, ieteicams izvērtēt atbalsta programmu iespējas CCS tehnoloģiju ieviešanas veicināšanai.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

- Papildus ZPR AP rīcības virzienā 3.2., kas paredz zināšanas pārnesi, ZPR var veicināt un nodrošināt **pārrobežu informācijas apmaiņu (piemēram, par tīro tehnoloģiju ieviešanu ZPR)** ar saviem jau esošajiem un jaunajiem partneriem.
- Saskaņā ar NZIA un informatīvo ziņojumu, industriālā simbioze ir ielejām raksturīga iezīme. Aprites ekonomikas un industriālās simbiozes attīstībai ZPR, tiek ierosināts integrēt un īstenot vairākas rīcības ZPR plānošanas dokumentos. Lai nodrošinātu ZPR AP 5.5.5. Rīcības īstenošanu, ieteicams **ieviest digitālās resursu apmaiņas platformu**, kas ļaus uzņēmumiem reģistrēt un piedāvāt pārpalikušos resursus vai blakusproduktus, tādējādi optimizējot to izmantošanu (piemēram, līdzīgi kā industriālās simbiozes platforma – Sinergija⁶²).
- 3.1.2. Rīcību papildināt ar jaunu aktivitāti. **Aktivitāte nodrošinātu sadarbības stiprināšanu ar akadēmiskajām institūcijām** un veicinātu inovāciju un pētniecības projektu īstenošanu neto nulles tehnoloģiju jomā. Finansējuma un atbalsta programmu īstenošana motivēs uzņēmumus integrēt aprites ekonomikas principus savā darbībā un attīstīt ilgtspējīgus risinājumus. Savukārt ZPR rīkotie tīklošanās pasākumi un konferences veicinās ideju apmaiņu, pieredzes pārnesi un starpsektoru sadarbības stiprināšanu reģionā.

1.6. Priekšlikumi nacionālajā līmenī

Lai gan Latvija ir viena no piecām ES valstīm, kurās pašlaik nav identificēti konkrēti atbalsta mehānismi neto nulles tehnoloģiju ražošanai, piemēram, tiešu grantu vai nodokļu atvieglojumu shēmas, informatīvajā ziņojumā iezīmētie instrumenti atbilst NZIA prioritātēm un veido pamatu šādu mehānismu izstrādei nākotnē. Tāpat Latvijā ir plānots ieviest nozīmīgus instrumentus, kas veicinās neto nulles tehnoloģiju attīstību – kritērijus publiskajam iepirkumam un plānotās regulatīvās smilškastes, kas veicina NZIA ieviešanu. Citās ES dalībvalstīs tiek īstenoti dažādi atbalsta mehānismi uzņēmumiem, tostarp granti un aizdevumi tīro tehnoloģiju ražošanai, nodokļu atvieglojumi zaļajiem *ieguldījumiem*, publiskie un privātie investīciju fondi, reģionāli stimuli konkrētās industriālās teritorijās, kā arī atbalsts kapitālieguldījumiem un ražošanas modernizācijai.⁶³

⁶² Industriālās simbiozes platforma: [Saite](#)

⁶³ ECORYS. The Net-Zero manufacturing industry landscape across Member States. Pieejams: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Sekmīgai NZIA ieviešanai Latvijā, nepieciešams:

- Izstrādāt nacionālus atbalsta mehānismus neto nulles tehnoloģiju ražošanai;
- Paplašināt regulatīvo smilškastu tvērumu, nenorobežojot to tikai ražošanas uzņēmumiem. Nepieciešams iekļaut arī citas tīru tehnoloģiju ražošanas jomas:
 - Sauszemes vēja enerģijas un atkrastes atjaunīgās enerģijas tehnoloģijas;
 - Ilgtspējīgas biogāzes un biometāna tehnoloģijas;
 - Elektrotīkla tehnoloģijas;
 - Siltumsūkņi un ģeotermālās enerģijas tehnoloģijas;
 - Oglekļa uztveršana un uzglabāšanas tehnoloģijas;
 - Baterijas un uzglabāšanas tehnoloģijas;
 - Saules fotoelementu un saules siltumenerģijas tehnoloģijas;
 - Ūdeņraža tehnoloģijas, elektrolīzeri un kurināmie elementi.
- Stiprināt zaļā publiskā iepirkuma kritērijus, īpaši vērtējot tehnoloģiju noturību un izcelsmi saskaņā ar NZIA principiem. Publisko iepirkumu procesā nepieciešams ieviest papildus kritērijus, ka projekta pasūtītājiem ir pienākums ņemt vērā ne tikai zemāko cenu, bet arī noturības un ilgtspējas kritērijus;
- Lai nodrošinātu saskaņotu un mērķtiecīgu tīro tehnoloģiju ražošanas ieleju attīstību, nepieciešams definēt šo ieleju ģeogrāfisko tvērumu un darbības kritērijus nacionālajos plānošanas dokumentos;
- Lai stiprinātu tīro tehnoloģiju ražošanas un izmantošanas efektivitāti, Latvijas plānošanas dokumentos būtu nepieciešams iekļaut industriālās simbiozes principu kā pieeju ilgtspējīgas industrijas attīstībai;
- Ieviest vienotu pieeju ieleju izveidei, izmantojot GIA projektā noteiktos tematiskos virzienus un kritērijus kā metodoloģisko ietvaru. Turpināt un izvērst GIA metodoloģiskā ietvara izmantošanu kā sertifikācijas mehānismu, kas nodrošinātu strukturētu rādītāju kopumu, lai pierādītu, ka konkrēta teritorija spēj kvalificēties kā zaļā industriālā zona (ZIZ) vai ieleja. Šāds sertifikāts veicinātu caurskatāmību un uzticību, demonstrējot ES institūcijām un investoriem teritorijas atbilstību ilgtspējīgas attīstības kritērijiem. Tas varētu sniegt papildu pienesumu projektu pieteikumu sagatavošanā dažādiem finansējuma avotiem, paaugstinot to

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

novērtējumu. Sertifikācijas izmantošana būtu noderīga gan pašvaldībām, gan uzņēmējiem, palīdzot identificēt konkrētas rīcības vietējā līmenī un apkopojamos rādītājus. Šāda pieeja palielinātu ārvalstu investoru uzticību, īpaši tiem, kas meklē iespējas attīstīt ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju ražošanu Latvijā.

Papildus ieteicams ZPR veicināt procesu, lai nacionālā līmenī noteiktu organizāciju, kas atbildētu par sertifikācijas veikšanu.

2. Zemgales plānošanas reģiona esošās un plānotās zaļās industriālās zonas un teritorijas

ZPR industriālo teritoriju attīstības plānā ir identificētas 36 industriālās teritorijas, no kurām piecas ir AER parki, kuros paredzēta vienīgi saules vai vēja enerģijas ražošana⁶⁴. Šajā nodaļā sniegta detalizētāka analīze par tām Zemgales teritorijām, kuras KPMG identificējis kā potenciālās ZIZ. Identificētajās teritorijās GIA sertifikācijas kritēriji pašlaik tiek izpildīti tikai daļēji vai nepilnīgi, un neviena no tām pilnībā neatbilst noteiktajām prasībām. Lai izvērtētu šo industriālo teritoriju potenciālu kā ZIZ teritorijām, tika veikta GIA kritēriju analīze, kā arī iekļauti industriālo teritoriju nākotnes plāni vides, mobilitātes un enerģijas risinājumu jomās, kas saistīti ar uzņēmumu zaļās darbības attīstību. Papildus tika norādīts uz trūkstošo informāciju, kas būtu jāvērtē tikai tad, ja konkrētā teritorija tiktu virzīta GIA sertifikācijai. Laflora Kaigu purva IZ, kas identificēta kā GIA projekta pilotteritorija, analizēta atsevišķā nodaļā.

2.1. Potenciālo zaļo industriālo zonu izvērtējuma pieeja

ZPR industriālo teritoriju izvērtējums tika īstenots atbilstoši šādai pieejai:

1. **GIA projekta materiālu analīze:** pilnvērtīgam IZ izvērtējumam sākotnēji tika apskatīti GIA projekta materiāli, kas tika nodrošināti projekta uzsākšanas brīdī. Izpētes rezultātā tika definēti **nepieciešamie kritēriji potenciālo ZIZ identificēšanai**.

Pamata kritēriji ietver **IZ ieceru pozitīvos piemērus saistībā ar klimatneitralitātes politikas mērķiem** (apskatīt 1. nodaļā) **infrastruktūrā un mobilitātē, dabas aizsardzībā un saglabāšanā un energoefektivitātē un enerģijas ražošanā**. IZ izvērtējumā tika apskatīta gan IZ esošā situācija, gan potenciālās attīstības ieceres, apkopojot to pamatinformācijā par katru industriālo teritoriju. Analīze iespēju robežās tika balstīta arī uz GIA projekta tematiskajiem virzieniem:

- Enerģija;
- CO₂ emisijas;
- Zemes patēriņa samazināšana;
- Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība;

⁶⁴ Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: Rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

- Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana;
 - Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība.
2. **Vietas apraksts un analīze:** šī pieeja tika izmantota, lai novērtētu katras teritorijas potenciālo attīstību kā ZIZ. Papildus vietas aprakstam un analīzei tika izmantota GIA projekta ietvaros izstrādātā veidlapa ar izvērtējuma kritērijiem un parametriem. Tie palīdz sistematizēt analīzes procesu, koncentrējoties uz dažādiem būtiskiem aspektiem, piemēram, enerģijas patēriņu, SEG emisiju samazināšanu, pilsētplānošanas nosacījumiem, teritorijas attīstības statusu un mobilitāti. Tālāk pieejami pētījumā izmantotie kritēriji:
- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls:** kritērijs ietver elektroenerģijas un siltuma patēriņa analīzi, lai novērtētu energoefektivitāti, kā arī teritorijas potenciālās SEG emisiju samazināšanas iespējas. Tika vērtēta informācija par ūdens patēriņu, notekūdeņiem un atjaunīgo resursu izmantošanu, kas ir svarīgi vides ietekmes novērtēšanai;
 - **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi:** kritērijs ietver ēku/ infrastruktūras vecuma izvērtējumu, zaļās telpas īpatsvara novērtējumu, zem ēkām nosegtā virsmas apjoma analīzi, kas palīdz izprast teritorijas ekosistēmas stāvokli;
 - **Teritorijas un brīvo platību pieejamība:** kritērijs raksturo attīstīto un neattīstīto teritoriju proporciju. Šis kritērijs ietver arī neattīstīto īpašumu izvērtējumu un palīdz identificēt potenciāli uzņēmējdarbībai pieejamo platību;
 - **Mobilitāte:** kritērijs ietver teritorijas sasniedzamību ar dažādiem transporta veidiem un sabiedriskā transporta savienojuma novērtējumu, kas ir būtisks ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai un potenciālam SEG emisiju samazinājumam. Kritērijs ietver arī gājēju ietvju pieejamības novērtējumu, kas veicina alternatīvo pārvietošanās veidu izmantošanu.
- Kopumā šie kritēriji un parametri sniedz visaptverošu ieskatu teritorijas stāvoklī un iespējās, kas ir būtiski, lai novērtētu tās piemērotību ZIZ attīstībai.
3. **IZ uzņēmumu raksturojums:** kritērijs ietver informāciju par industriālās teritorijas uzņēmumiem ar mērķi identificēt to stratēģisko orientāciju uz ilgtspējīgu attīstību. Tika vērtēts, vai uzņēmumu darbība ietver atjaunojamās enerģijas ražošanu un izmantošanu, resursu efektivitātes pasākumus, kā arī citas prakses, kas veicina klimatneitralitāti un atbilstību zaļās transformācijas principiem. Šo aspektu klātbūtne veicina augstāku ZIZ potenciālu.

4. **Pašvaldību darbības:** kritērijs ietver vietējās pašvaldības īstenoto un plānoto pasākumu analīzi un to nozīmes identificēšanu ZIZ attīstībā. Tika vērtēts, vai pašvaldība teritoriju pozicionē kā potenciālu ZIZ un kādi instrumenti (politikas, atbalsta mehānismi, infrastruktūras attīstība u.c.) tiek izmantoti šī mērķa sasniegšanai.

Uzdevumu izpildes ietvaros tika izstrādāts ZPR potenciālo **ZIZ kartogrāfiskais materiāls**, teritoriju plānojums tika attēlots saskaņā ar GIA projekta tematiskajiem virzieniem, kas tika aprakstīti nodaļas sākumā. Visi GIA tematiskie virzieni attēloti kartes leģendā. Teritorijas plānojumā, attēlotie tie GIA tematiskie virzieni, kas izpētes procesā tika identificēti kā esoši un atbilst tematiskajam virzienam. Kritēriji, kas nav attēloti ZIZ teritorijā, norāda uz ilgtspējas attīstības virzieniem ZIZ.

Tālāk sniegts identificēto potenciālo ZIZ izvērtējums.

2.2. Zemgales Industriālais parks

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Zemgales Industriālais parks (turpmāk – ZIP) ir viens no nacionālas nozīmes industriālajiem parkiem, kurā plānots radīt priekšnosacījumus privāto investīciju piesaistei, īpaši viedās specializācijas nozarēs, tādās kā zināšanu ietilpīga bioekonomika, viedā enerģētika, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas, viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas.⁶⁵ 2024. gadā Atveseļošanas fonda projekta⁶⁶ ietvaros ir uzsākta ZIP I kārtas īstenošana, kuras ietvaros līdz 2026. gada vidum Jelgavas valstspilsētas pašvaldība veic ielu un inženiertehniskās infrastruktūras izbūvi, lai nodrošinātu piekļuvi ZIP teritorijai un industriālo pieslēgumu pieejamību uzņēmējdarbības attīstībai.⁶⁷ Publiskās ielu un inženiertehniskās infrastruktūras (transporta infrastruktūra un inženierkomunikāciju pieslēgumi u.c.) attīstība tiks turpināta ZIP II kārtas ERAF 5.1.1.1. pasākuma 1.kārtas projekta ietvaros, kā arī nepieciešamības gadījumā pašvaldība plāno sagatavot un iesniegt projektu iesniegumus 5.1.1.1. pasākuma 3. kārtai/ 6.1.1.3. pasākuma 2. kārtai, paredzot transporta plūsmu novirzīšanu no ZIP pa Šūmaņu ceļu uz novada teritoriju, lai nešķērsotu pilsētas dzīvojamās apbūves teritorijas. ZIP stratēģiskai attīstībai un ērtai pieejamības nodrošināšanai ļoti būtiska ir Ziemeļu apvedceļa un vēl viena tilta pār Lielupi un Driksu izbūve.⁶⁸

⁶⁵ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

⁶⁶ Centrālā finanšu un līgumu aģentūra – 3.1.1.3.i. Investīcijas uzņēmējdarbības publiskajā infrastruktūrā industriālo parku un teritoriju attīstīšanai reģionos: [Saite](#)

⁶⁷ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstība, I kārtā: [Saite](#)

⁶⁸ Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija līdz 2029. gadam. Pieejams: [Saite](#)

ZIP stratēģijā paredzēta saules enerģijas ražošanas parka būvniecība. Ilgtermiņā mērķis ir nodrošināt pietiekamu elektroenerģijas apjomu, lai tas spētu pilnībā funkcionēt.⁶⁹ Papildus, tiek plānota pieslēguma izveidošana ar vēja enerģijas parku Kaigu purvā. ZIP attīstība paredzēta arī Jelgavas valstspilsētas attīstības plānošanas dokumentos, definējot to tieši kā *“zaļo industriālo zonu, kurā plānots izvērst inovatīvu un augstās tehnoloģijās balstītu, klimatneitrālu bioekonomikas produktu ražošanu, industriālajai teritorijai piesaistot energoefektīvas ražotnes, ļaujot tām ražošanā izmantot atjaunīgos energoresursus, kā arī no vēja enerģijas plānots ražot atjaunīgo ūdeņradi”*.⁷⁰

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Industriālā teritorija vēl nav izveidota un tajā aktīvi nedarbojas neviens uzņēmums, līdz ar to nevienam no parametriem, kas raksturotu šo kritēriju, nav iespējams noteikt. ZIP stratēģijā ir minētas ieceres par potenciālu saules un vēja enerģijas pieejamību, taču aktuāli attīstības plāni šobrīd nav definēti.^{71, 72}

ZIP stratēģija paredz iespēju izmantot vēja enerģiju, izbūvējot elektropārvades kabeļus no kūdras uzņēmuma Laflora plānotā vēja parka uz apakšstaciju Jelgavā, lai savienotu vēja parka apakšstaciju ar kopējo energoapgādes tīklu.⁷³ Īstenojot un izstrādājot jaunas ieceres saistībā ar AER, būtu iespējams noteikt ar enerģijas un resursu patēriņu un SEG emisijām saistītus indikatorus (elektrības, siltumenerģijas, ūdens patēriņš, SEG emisijas u.c.), ko noteikt par būtiskiem piesaistīto investoru darbības uzsākšanai. Līdzšinējās uzņēmēju ieceres par saules paneļu parka izveidi ZIP teritorijā nav īstenojušās.

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

Saskaņā ar Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumu 2009.-2021. gadam, kā arī Jelgavas novada teritorijas plānojumā, kas pieejams ĢEO Latvija.lv,⁷⁴ ZIP teritorijas plānotā atļautā izmantošana noteikta kā rūpnieciskās apbūves teritorija.⁷³ ZIP tiek attīstīts brīvā, neapbūvētā teritorijā, kuras piekļuvei šobrīd nav izbūvēta uzņēmējdarbības vajadzībām atbilstoša ceļu un inženierkomunikāciju (ūdensapgāde, kanalizācija, gāze, pietiekamas elektroenerģijas jaudas u.tml.) infrastruktūra. Teritorija atrodas

⁶⁹ Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija līdz 2029. gadam. Pieejams: [Saite](#)

⁷⁰ Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada attīstības programma 2023.-2029. gadam: [Saite](#)

⁷¹ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

⁷² Intervija ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem 2025. gada 27. oktobrī.

⁷³ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

⁷⁴ ĢEO Latvija.lv: [GEO](#)

Lielupes kreisajā krastā, Jelgavas pilsētas ziemeļu daļā. Virszemes lietussargu ūdeņu savākšana tiek risināta, izmantojot valējo grāvju sistēmu.

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

ZIP tiek veidots bijušajā lidlauka teritorijā aptuveni 300 ha platībā, kas ir ar vislielāko brīvo teritoriju izmantošanas potenciālu Jelgavas pilsētā (skat. Attēlu nr.1).⁷³ Tā ir degradēta – aizaugusi, neapbūvēta. ZIP stratēģijā pašlaik nav precīzāk definēta informācija par uzņēmumiem pieejamo teritoriju sadalījumu, taču par šo teritoriju vairākkārt ir interesējušies ārvalstu investori.

- **Mobilitāte**

Līdz Atveseļošanās fonda projekta īstenošanai piekļuve industriālā parka teritorijai iespējama tikai pa Meiju ceļu, braucot caur Jelgavas pilsētas centru, kur ir ierobežota smagā autotransporta satiksme. 2025. gada rudenī ir izbūvēta/ pārbūvēta Atmodas iela, Meiju ceļš, Lapskalna iela, Slokas iela, tādējādi nodrošinot piekļuvi ZIP teritorijai. Izbūvētajos ielu posmos ir izveidotas jaunas sabiedriskā transporta pieturvietas, kuras vēl jāiekļauj sabiedriskā transporta maršrutos, nodrošinot pietiekami biežus autobusu kursēšanas laikus, lai ZIP darbinieki tos varētu izmantot regulārai un ērtai nokļūšanai līdz ZIP teritorijai.⁷⁵ 3,5 km attālumā no ZIP teritorijas atrodas pasažieru vilciens, kas kursē pa Jelgava līniju (Liepāja – Jelgava – Rīga).⁷⁶

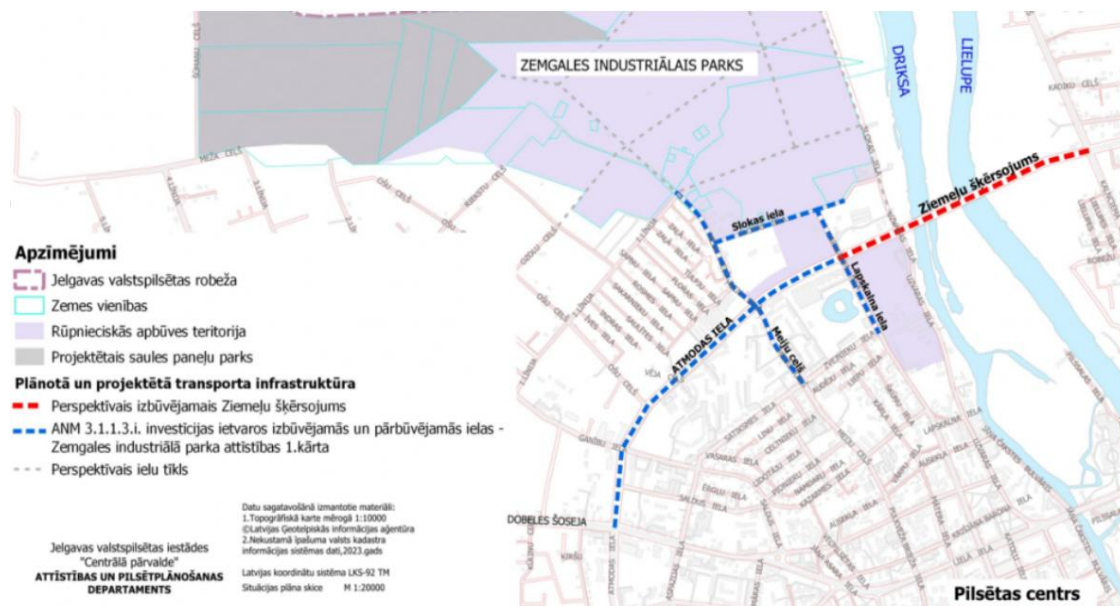
⁷⁵ Intervija ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem 2025. gada 27. oktobrī.

⁷⁶ KPMG analīze, balstoties uz: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 1. Teorētiskais Zemgales industriālā parka teritorijas plānojums

Avots: Zemgales industriālais parks: [Saite](#)

Uzņēmumu raksturojums

Industriālās teritorijas piepildījumu ar uzņēmējiem plānots pabeigt līdz 2029. gadam, taču pašlaik ZIP vēl nav neviens aktīvs uzņēmums. ZIP stratēģija paredz, ka primāri pirmās kārtas ietvaros paredzēts piesaistīt uzņēmumus, kas darbojas viedās enerģētikas un atjaunojamo energoresursu jomā. Nākamajās kārtās plānots izveidot infrastruktūru, ko varētu izmantot ražotāju grupas pārējās viedās specializācijas jomās – bioekonomika (izņemot pārtikas rūpniecību), viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Paredzams, ka nākotnē piesaistītie komersanti plānos uzsākt eksportu triju gadu periodā pēc ZIP infrastruktūras izbūves, tiem būs izstrādāta laba korporatīvā pārvaldība un būs pieejami finanšu resursi, kā arī tie plānos ieguldījumus pētniecībā un attīstībā, tostarp darbinieku kompetenču pilnveidē.⁷⁷

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Saistībā ar ZIP attīstību paredzēts īstenot vairākas aktivitātes, kas saistītas ar piekļuves nodrošināšanu industriālajai teritorijai un tās inženierinfrastruktūras uzlabošanu.⁷⁷

⁷⁷ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

1) Transporta infrastruktūras sakārtošana un izbūve

Gan ZIP pirmajā, gan otrajā kārtā tiks veikta ielu posmu rekonstrukcija un izbūve, nodrošinot piemērotus apstākļus transporta plūsmai. Plānota jaunu brauktuvi, gājēju ietvi, veloceļu un apgaismojuma izbūve, kur tas līdz šim nav bijis pieejams.

Tālākā perspektīvā viena no būtiskākajām un apjomīgākajām projekta idejām ir Ziemeļu šķērsojuma – transporta pārvada – būvniecība pār Lielupi un Driksu ar pievadceļiem. Ir īstenoti priekšdarbi, kā ietekmes uz vidi novērtējums un dabas aizsardzības plānā ir iekļauti kompensācijas pasākumi. Transporta pārvada izbūve nav tiešā veidā saistīta ar ZIP attīstību un parka pabeigšanu,⁷⁸ taču tā izbūve varētu uzlabot transporta infrastruktūru un tās pieejamību ap ZIP. Tiek izskatīta alternatīva par ceļu savienojumu attīstību Jelgavas novada virzienā, kur sadarbībā ar Latvijas Valsts ceļiem tiktu sakārtots Kalnciema ceļš, kas savienos ZIP ar A9 autoceļu.⁷⁹

ZIP pastāv potenciāls iegūt ES Kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās", kas veicinātu ZIP attīstību un parka iekšējo transporta infrastruktūras sakārtošanu un izbūvi.⁸⁰

2) Inženierkomunikāciju attīstība

Gan ZIP pirmajā, gan otrajā kārtā paredzēta industriālās teritorijas nodrošināšana ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām. Esošie ūdensvadu un kanalizācijas tīkli tiks pārbūvēti un jaudas palielinātas, lai nodrošinātu atbilstošu kapacitāti uzņēmējdarbības attīstībai. Papildus tiks veikta nepieciešamo siltumapgādes, elektrības, gāzes un elektronisko sakaru tīklu sakārtošana.

ZIP attīstības priekšnosacījums būtu elektrības tīklu sakārtošana, izbūvējot "Miezītes" elektroapakšstaciju esošajam elektrības kabelim, kas spēj nodrošināt jaudu līdz 10 MW, taču tam šobrīd nav brīvās patēriņa jaudas, kas ierobežo ZIP attīstību un jaunu uzņēmumu piesaisti. Ir notikušas sarunas par ES fondu pārdali, lai īstenotu AS "Sadales tīkla" apakšstaciju jaudu paaugstināšanu.⁸¹

⁷⁸ Intervija ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem 2025. gada 27. oktobrī.

⁷⁹ Intervija ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem 2025. gada 27. oktobrī.

⁸⁰ Valsts kanceleja: [Saite](#)

⁸¹ Intervija ar Jelgavas valstspilsētas pašvaldības pārstāvjiem 2025. gada 27. oktobrī.

3) Investoru piesaiste

Projekta īstenošana nodrošinās priekšnosacījumus privātajām investīcijām industriālajā teritorijā. Viens no investoriem, ar kuru 2024. gada beigās noslēgts apbūves tiesību līgums uz ZIP teritoriju aptuveni 19 ha platībā ir SIA "Juodeliai", kura mātas uzņēmums ir viens no lielākajiem kokrūpniecības, loģistikas un uzņēmumiem Lietuvā ar gada apgrozījumu virs 114 milj. EUR. Uzņēmuma viedās specializācijas nozare: zināšanu ietilpīga bioekonomika, un investors ZIP teritorijā plāno:

- 1) Izbūvēt jaunu ražotni augstas pievienotās vērtības koka produktu ražošanai (ar ražošanas jaudu ap 260 000 m³ koka palešu produkcijas gadā);
- 2) Veikt investīcijas 60 milj. EUR apmērā;
- 3) Izveidot vismaz 82 jaunas darba vietas ar vidējo mēneša bruto darba samaksu, kas pārsniedz vidējo darba samaksu attiecīgajā tautsaimniecības nozarē reģionā;
- 4) Sasniegt 56 milj. EUR eksporta apjomu triju gadu period pēc ražotnes izbūves;
- 5) Veikt investīcijas pētniecībā un attīstībā 50 000 EUR apmērā triju gadu period pēc ražotnes izbūves.

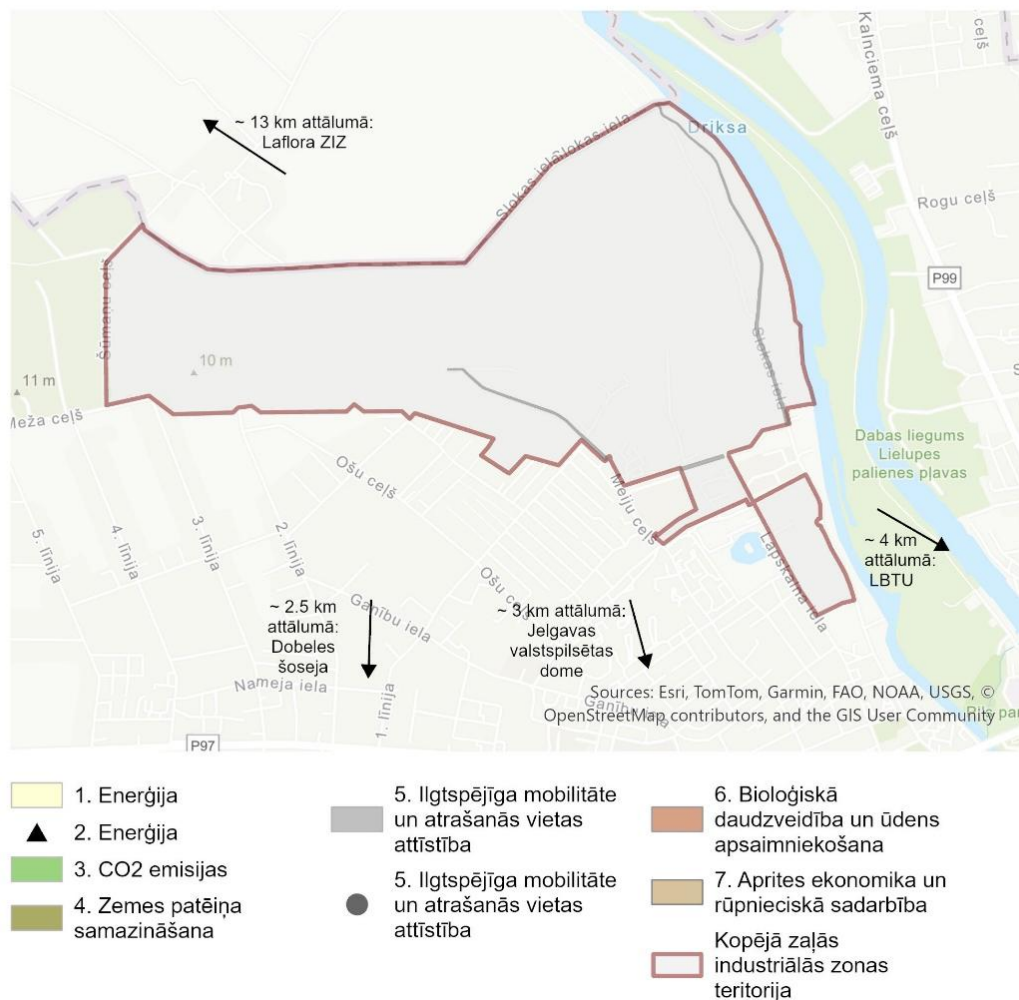
ZIP ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku ZIP IZ attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 2. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par ZIP IZ atbilstību GIA projekta tēmām. ZIP IZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, kas saistīta ar ēku atjaunošanu, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētie tematiskie virzienus ir nepieciešams attīstīt ZIP IZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 2 ZIP ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par ZIP

2.3. Bauskas Industriālais un loģistikas parks

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Bauskas industriālais un loģistikas parks (turpmāk – BILP) ir viena no potenciāli attīstāmajām industriālajām teritorijām Bauskas novadā, kurā ir attīstīti ražošanas un loģistikas pakalpojumi un ir priekšnoteikumi tālākai attīstībai.⁸² Tam nav izstrādāta darbības stratēģija, taču ir izveidota atsevišķa mājas lapa komunikācijas veidošanai ar potenciālajiem investoriem.⁸³ BILP iecerēts kā moderns uzņēmējdarbības centrs, kas

⁸² Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam: [Saite](#)

⁸³ Bauskas industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

piedāvā plašas iespējas uzņēmējiem un apvieno uzņēmumus no dažādām nozarēm. To raksturotu modernas ražotnes, noliktavas un biroju telpas, kas atbilst starptautiskajiem standartiem. BILP piedāvā arī ekoloģiski ilgtspējīgu pieeju, integrējot modernas tehnoloģijas un energoefektīvus risinājumus, veicinot uzņēmumu konkurētspēju un atbilstību vides aizsardzības standartiem. BILP ir izbūvēta visa nepieciešamā infrastruktūra un pievedceļi un pagaidām netiek plānotas tālākas ieceres, jo notiek aktīvs darbs ar investoru un uzņēmumu piesaisti. Attiecīgi BILP industriālajai teritorijai pašlaik ir identificējama nosacīta saistība ar klimata un vides aspektiem, kas būtu saistīti ar dabas aizsardzību un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, taču nav identificējama saistība ar energoefektivitātes un AER izmantošanas aspektiem.

Vieta apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

BILP teritorijā atrodas attīstīts 20 kV (vidējā sprieguma) tīkls un vairākas AS "Sadales tīkls" piederošas 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijas, kas nodrošina ātru elektroenerģijas pieslēguma ierīkošanu jaudai līdz 1 MW.⁸⁴ Pieslēgums ir izbūvēts potenciāla atjaunīgās enerģijas (saules) parka izbūvei. BILP nav publiski pieejami konkrēti dati par uzņēmumu elektroenerģijas patēriņu, siltumenerģijas patēriņu, kopējām vai proporcionālām SEG emisijām, dzeramā un saldūdens patēriņu, notekūdeņu apjomu litros vai saules paneļu saražoto enerģiju MWh gadā, taču šo rādītāju apkopošana nākotnē var veicināt BILP potenciālu skaidri apliecināt iecerēto ilgtspējas pieeju. Teritorijā pieejama elektroauto uzlādes stacija.⁸⁵

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

BILP atbilstoši aktuālajam teritorijas plānojumam un funkcionālajam zonējumam ir rūpnieciskās apbūves teritorija un jaukta centra apbūves teritorija.⁸⁶ Gandrīz visa teritorija pašlaik ir neapbūvēta un to klāj zāle, krūmi un koki. BILP zemes gabaliem ir nodrošināti jaunbūvēti pievedceļi, elektroapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra.⁸⁷

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

BILP attīstība tiek veikta bijušā lidlauka teritorijā, kas pieder Bauskas novada pašvaldībai (skat. Attēlu nr. 3).⁸⁸ Kopējā teritorija sasniedz 105 ha, no kuriem 80 ha

⁸⁴ Bauskas novada pašvaldība, Bauskas industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

⁸⁵ Uzlādēts.lv – Raksts "Latvijā Ionity pārdēvē Bausku, īgaunī beidzot tiek pie Supercharge": [Saite](#)

⁸⁶ Bauskas industriālais un loģistikas parks (Karte): [Saite](#)

⁸⁷ Bauskas novada pašvaldība, Bauskas industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

⁸⁸ Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: Rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

paredzēti rūpnieciskai apbūvei, bet 20 ha komercapbūvei.⁸⁹ Parkā ir izveidota parcelācija ar zemes gabaliem no 1 ha līdz 40 ha platībā. BILP apbūves augstums atļauts līdz 7 stāviem un apbūves intensitāte atļauta līdz 150%.

• Mobilitāte

BILP kopumā raksturo stratēģiska atrašanās vieta, izcila loģistikas un transporta infrastruktūra.⁹⁰ Tam ir asfaltēts pievadceļš virzienā no A7 šosejas. Tuvākā starppilsētu autobusu pietura atrodas 500 m attālumā no BILP. Tajā pietāj 4 autobusi – 6374 (Tunkūni - Ērgļi - Bauska), 6380 (Bauska - Ērgļi - Bauska) un 6501 (Tunkūni - Bauska), 6504 (Grenctāle - Bauska). Autobusu kursēšanas laiki ir pietiekami bieži, lai tos varētu izmantot gan tie BILP darbinieki, kas dzīvo Bauskā, gan tie, kas dzīvo tās apkārtnē. Nākotnes attīstības potenciālu paaugstina arī iespējas veidot savienojumu ar "Rail Baltica" ātrgaitas dzelzceļa līniju.⁹¹

Attēls nr. 3. Bauskas industriālā un loģistikas parka teritorijas plānojums

Avots: Bauskas Industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

⁸⁹ Bauskas novada pašvaldība, Bauskas industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

⁹⁰ Bauskas industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

⁹¹ KPMG analīze, balstoties uz: [Saite](#)

Uzņēmumu raksturojums

Teritorija BILP tiek piedāvāta ilgtermiņa noma uz izdevīgiem nosacījumiem. Lai gan attiecībā uz uzņēmējdarbības jomām nav skaidri definētu prioritāšu BILP tiek pozicionēts kā uzņēmējdarbības centrs un vietējās ekonomikas dzinulis.⁹²

BILP teritorijā atrodas SIA "Heidelberg materials Latvija Betons", kas 2025. gadā atklāja jaunu betona rūpnīcu⁹³ un izmanto videi draudzīgas ražošanas metodes – pārstrādātu ūdeni, energoefektīvas iekārtas un zema oglekļa cementu, kas mazina kaitīgo emisiju apjomu. Efektīva atkritumu apsaimniekošanas sistēma garantē, ka blakusprodukti un atkritumu materiāli tiek vai nu pārstrādāti, vai utilizēti atbilstoši likumam. Rūpnīcā plānots izmantot ūdens pārstrādes sistēmas, lai taupītu ūdens resursus.

Lai veicinātu CO₂ samazinājumu transporta nozarē, teritorijā pie A7 izbūvēta IONITY elektrouzlādes stacija, pasūtītājs IONITY GmbH filiāle Latvijā. Laukumā izbūvētas 8 elektroauto uzlādes vietas.⁹⁴

Bauskas ILP ziemeļu daļā robežojas ar SIA "Ķekava Foods". Lai nodrošinātu aprites ekonomiku, uzņēmums izstrādā projektu biogāzes stacijas "ĶEKAVA BIOENERGY" būvniecībai. Būvniecības iecerē paredzēts uzbūvēt biogāzes un biometāna ražotni, kurā kā izejvielas tiks izmantoti putnu pakaišu kūtsmēsli, piegādāti no uzņēmuma putnu novietnēm. Kopumā gadā ir paredzēts izmantot līdz 50 000 t izejvielu. Ražošanas procesā tiks iegūts biometāns, kas attīrīts tiks ievadīts GASO gāzes tīklā.^{95, 96}

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Bauskas novada pašvaldības attīstības programmas 2022.-2028. gadam rīcības plānā paredzēts uzlabot BILP infrastruktūru – ir veikta teritorijas meliorācija un virszemes ūdeņu novadīšana, kā arī izbūvētas jaunas pievedceļu ielas industriālajā zonā.⁹⁷ Attīstības programmas stratēģiskajā daļā izvirzīta arī nākotnes iecere savienot BILP ar "Rail Baltica" dzelzceļa līniju, lai uzlabotu loģistikas iespējas (t.i., perspektīvā izbūvēt dzelzceļa pieslēgumu parkam).⁹⁷

Projektā „Pašvaldības pielāgošanās klimata pārmaiņām Bauskas novadā” tika atjaunota pašvaldības nozīmes koplietošanas ūdens noteka ar meliorācijas kadastra kodu

⁹² Bauskas industriālais un loģistikas parks: [Saite](#)

⁹³ Bauskas novada pašvaldība, Jauna betona rūpnīca Bauskā – ieguldījums novada attīstībā: [Saite](#)

⁹⁴ Uzlādēts.lv: [Saite](#)

⁹⁵ SEP: [Saite](#)

⁹⁶ Bauskas novads: [Saite](#)

⁹⁷ Bauskas pašpārvalde – Bauskas attīstības programma 2022.-2028. gadam: [Saite](#)

38811:P:2, veidojot 0,4 ha dīķi un apstādījumus, lai efektīvi novadītu ūdeni un samazinātu plūdu risku,⁹⁸ savukārt projektā RESIST industriālā zona ir iekļauta kā pilotteritorija klimata pārmaiņu noturībai.

BILP ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku BILP ZIZ attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 4. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par BILP IZ atbilstību GIA projekta tēmām. BILP IZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt BILP ZIZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus. Ārpus BILP ZIZ teritorijas ir identificēta atbilstība kritērijam par aprites ekonomiku un rūpniecisko sadarbību, kur AS “Ķekava Foods” plāno būvēt biogāzes staciju.⁹⁹

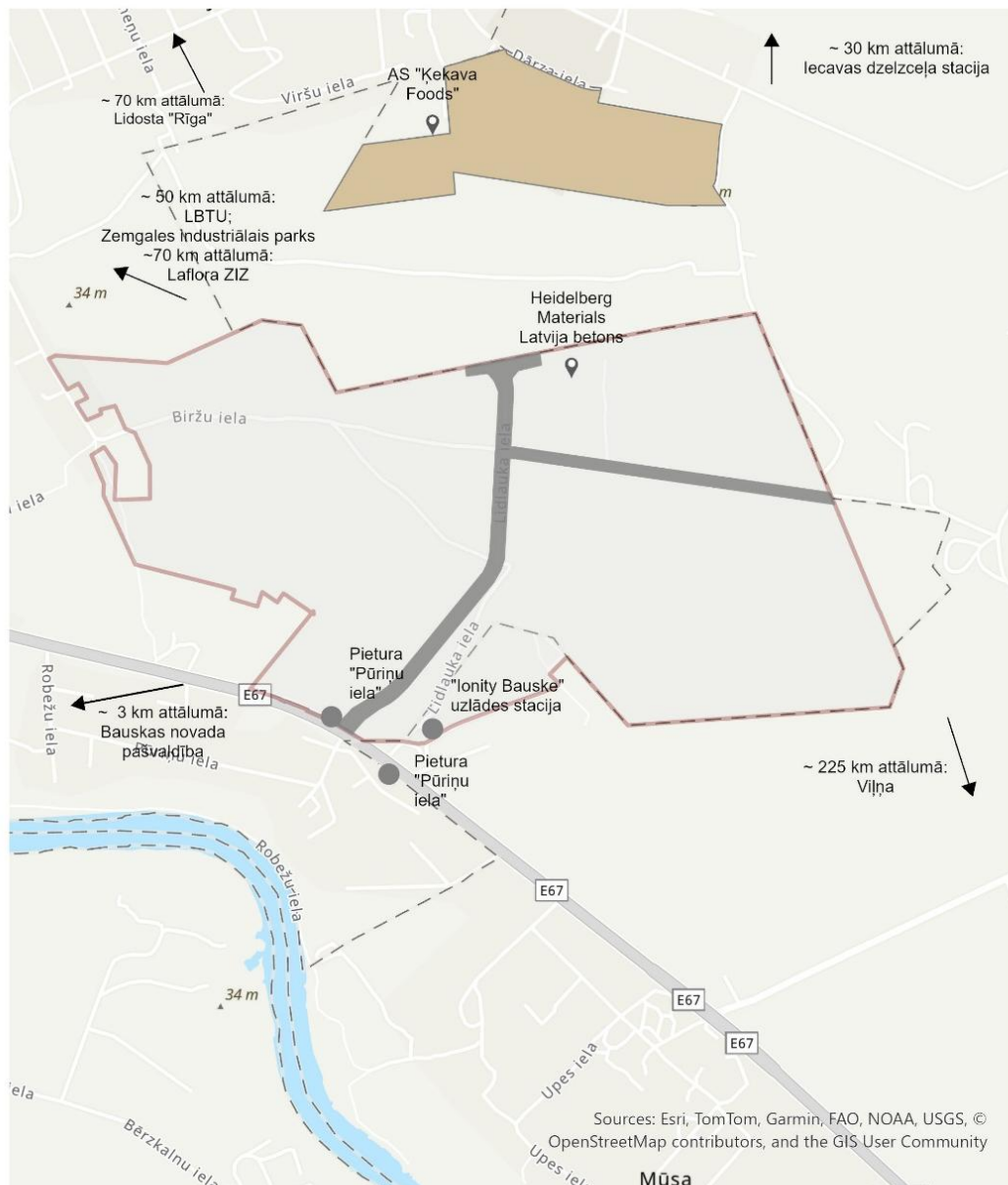
⁹⁸ Bauskas novads: [Saite](#)

⁹⁹ ReTV.lv: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 4. BILP ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

1. Energija	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	6. Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana
2. Energija	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	7. Aprītes ekonomika un rūpnieciskā sadarbība
3. CO2 emisijas		Kopējā zaļās industriālās zonas teritorija
4. Zemes patēriņa samazināšana		

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar BILP informāciju

2.4. Lielupes industriālais parks

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Lielupes industriālais parks (turpmāk – LIP) ir privātā sektora operatora pārvaldīta industriālā teritorija.¹⁰⁰ Lielākā daļa šīs industriālās teritorijas tiek attīstīta kā industriālais parks, kurā izvietosies apstrādes rūpniecības uzņēmumi. Industriālajam parkam ir veikta nepieciešamās infrastruktūras izbūve un šobrīd nav publicētas jaunas ieceres nākotnei ne infrastruktūrā un mobilitātē, ne dabas aizsardzībā un saglabāšanā, ne energoefektivitātē un enerģijas ražošanā, kas būtu svarīgas teritorijas attīstīšanai par ZIZ.

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Publiski pieejamie avoti nesatur kvantitatīvus rādītājus par elektroenerģijas patēriņu, siltumenerģijas patēriņu, SEG emisijām, saules enerģijas potenciālu šajā teritorijā vai ūdens un notekūdeņu apjomu. LIP mājas lapā ir iespējams iepazīties ar informāciju par pieejamo elektroenerģijas jaudu katrai no nomaļā pieejamajām ēkām.¹⁰¹

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

Šī ir vienīgā rūpnieciskajai apbūvei paredzētā Jelgavas teritorija Lielupes baseinā, kura ir savienota ar dzelzceļa maģistrālo tīklu, un tajā vēsturiski ir izveidota tauvošanās iespēja ūdens transportam.¹⁰² LIP teritorijai ir nodrošināti pievedceļi, elektroapgādes, ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra. Pieejamajos plānošanas dokumentos nav norādīti ēku vecums, zaļo zonu īpatsvars vai apbūvētās virsmas procentuālā daļa.

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

LIP industriālā teritorija ir 17 ha platībā. Teritorijai izīrēšanai ir pieejamas 27 ēkas. LIP teritorijā pieejamas 3 rūpnieciskās ražošanas ēkas, 1 nojume, 1 noliktava, 2 beramkravu laukumi Brīvas teritorijas attīstībai – pašvaldības ~1,2 ha platībā un teritorijas paplašināšana iespējama līdz dzelzceļam.¹⁰³

¹⁰⁰ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

¹⁰¹ Lielupes industriālais parks, Telpu, teritorijas īre: [Saite](#)

¹⁰² Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

¹⁰³ Zemgales plānošanas reģions – Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: [Saite](#)

- **Mobilitāte**

Šobrīd LIP teritorijā iespējam nokļūt pa Prohorova ielu, kur ir viena josla katrā virzienā. Tā ir maza iela savienojot industriālo parku ar Garozas ielu. Tuvākā sabiedriskā transporta pietura “Neretas iela” atrodas 900 m attālumā no Lielupes industriālā parka teritorijas. Tajā pietāj 3 Jelgavas pilsētas autobusi – 6, 9 un 15. Autobusu kursēšanas laiki ir pietiekami bieži, lai LIP darbinieki tos varētu izmantot, nodrošinot regulāru un ērtu nokļūšanu līdz teritorijai arī tiem, kam nav pieejams privātais transports. Tas paaugstina teritorijas pievilcību potenciālajiem nomniekiem.¹⁰⁴ 1,4 km attālumā no potenciālās ZIZ atrodas pasažieru vilciena stacija, kas kursē pa Jelgavas līniju (Liepāja – Jelgava – Rīga). Teritorijā ir izbūvēti gājēju ceļi, kas savieno LIP ar sabiedriskā transporta pieturām un vilciena staciju.¹⁰⁵

Uzņēmumu raksturojums

Teritorijā atrodas 4 uzņēmumi – AS “Glastik” (koka apdares materiālu ražošana); SIA “Poliprodest” (citu plastmasas izstrādājumu ražošana); SIA “CW Technics” (metāla cisternu, rezervuāru un tilpņu ražošana); SIA “AKVARIUS” (degvielas, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un ar to saistītu produktu vairumtirdzniecība).

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Neskatoties uz to, ka LIP teritorija pieder privātam operatoram, iepriekšējos plānošanas periodos no 2014.-2020. gadam un 2022.-2023. gadā Jelgavas valstspilsētas pašvaldība ir realizējusi projektus, kas veicināja LIP piebraucamo ceļu izbūvi, kā arī inženierkomunikāciju atjaunošanu, lai uzlabotu esošo un jaunu uzņēmumu attīstību.^{106, 107}

Saskaņā ar projektu par “Tehniskās infrastruktūras sakārtošanu uzņēmējdarbības attīstībai degradētajā teritorijā, 1. kārtā”, tika veikta pārbūve LIP ZIZ blakus esošajās ielās – Prohorova, Neretas un Garozas ielā. Prohorova ielā pārklāta ar jaunu asfaltu; kopā ar bruģētām ietvēm un veloseliņu. Neretas ielā asfaltēta brauktuve aptuveni 540 m garumā; izbūvētas bruģētas ietves, arī ar vadlīnijām cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Garozas ielā pabeigta ietvju bruģēšana un asfalta ieklāšana.¹⁰⁸

¹⁰⁴ Pietura Lielupes industriālajam parkam: [Saite](#)

¹⁰⁵ KPMG analīze, balstoties uz: [Saite](#)

¹⁰⁶ Jelgavas valstspilsētas pašvaldība – Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

¹⁰⁷ Pilsētsaimniecība. Lielupes industriālā parka ielu pārbūve: [Saite](#)

¹⁰⁸ Pilsētsaimniecība, Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestāde: [Saite](#)

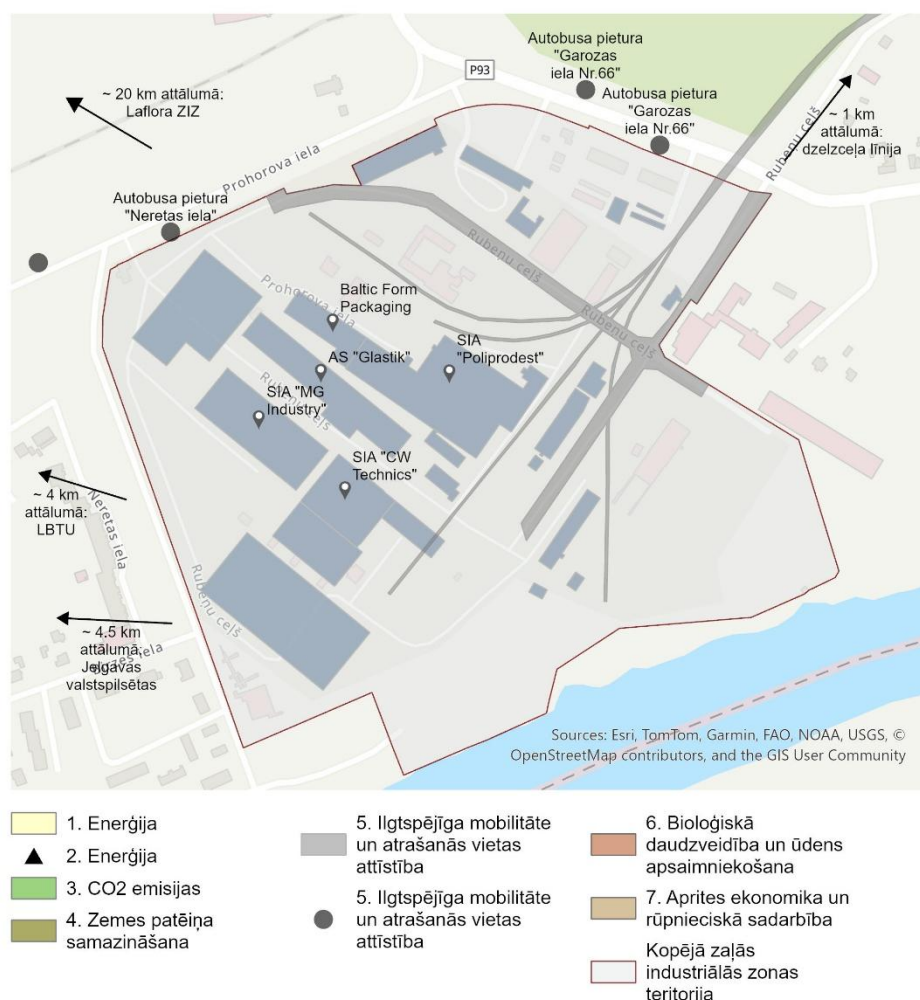
Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

LIP ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku LIP ZIZ attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 5. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par LIP ZIZ atbilstību GIA projekta tēmām. LIP ZIZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt LIP ZIZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus.

Attēls nr. 5. LIP ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par LIP

2.5. NP Jelgavas biznesa parks

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

NP Jelgavas biznesa parks (tālāk – NPJBP) ir viens no lielākajiem rekonstruētajiem industriālajiem parkiem Latvijā, kura operators ir privātā sektora uzņēmums (SIA “NP Properties”). NPJBP tiek reklamēts, kā stratēģiski izdevīga lokācija biznesam – Jelgavas pilsēta – viens no rūpniecības centriem Latvijā, ar augsti attīstītu infrastruktūru un senām ražošanas tradīcijām.¹⁰⁹ Šobrīd nav publicētas jaunas ieceres nākotnei ne infrastruktūrās un mobilitātes, ne dabas aizsardzības un saglabāšanas jomās, kas būtu svarīgas teritorijas attīstīšanai par ZIZ, tomēr ir sāktas atsevišķas iniciatīvas enerģijas tēmā.

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Nav pieejami publiski dati par NPJB elektroenerģijas patēriņu, siltumenerģijas patēriņu, SEG emisijām, dzeramā ūdens patēriņu vai notekūdeņu apjomu.

NPJBP operators ir uzstādījis saules paneļus, ko izmanto parka uzņēmumi.¹¹⁰ Papildus 2026. gadā tiks uzstādītas bateriju uzkrāšanas sistēmas 4 MW apjomā un tiek strādāts pie ūdeņraža enerģijas projektiem.¹¹¹

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

NPJBP atrodas vēsturiskajā automobiļu rūpniecības uzņēmuma RAF (Rīgas automobiļu fabrika) teritorijā, tāpēc tas ir īpaši piemērots ražošanai ar lieljaudas enerģijas padevi. Teritorijai ir nodrošināti pievedceļi, lieljaudas elektroapgāde, ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūra.¹⁰⁹

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

NPJBP kopējā teritorija sasniedz 23 hektārus un piedāvā iznomājamās telpas platības vairāk kā 70 000 m². Precīzs sadalījums starp teritorijas apbūvēto un neapbūvēto platību nav publiski pieejams.

- **Mobilitāte**

¹⁰⁹ Realat real estate: NP Jelgavas Biznesa parks: [Saite](#)

¹¹⁰ KPMG analīze, balstoties uz: [Saite](#)

¹¹¹ SIA “NP Properties” sniegta informācija

Teritorijā iespējams iebraukt no Aviācijas ielas, kur jau atrodas citas ražotnes. Tuvākā sabiedriskā autobusu pietura “Biznesa parks” atrodas 50m attālumā no NPJBP. Tajā pietāj 6 autobusi – 5, 6, 11, 14a, 15, 25. Autobusu kursēšanas laiki ir pietiekami bieži, lai NPJBP darbinieki tos varētu izmantot. 1,5 km attālumā no potenciālās ZIZ atrodas pasažieru vilciena stacija, kas kursē pa Jelgavas līniju (Liepāja – Jelgava – Rīga). Teritorijā ir izbūvēti gājēju ceļi, kas savieno NPJB ar sabiedriskā transporta pieturām.¹¹²

Uzņēmumu raksturojums

NPJBP darbojas vairāki dažādu nozaru uzņēmumi. To vidū ir AB Pack SIA, kas specializējas kokapstrādē. Parkā izvietojusies arī Baltijas gumijas fabrika AS, kas nodarbojas ar gumijas apstrādi un ražošanu, kā arī saldumu ražotājs Chocolette Confectionary SIA. Koksnes apstrādes nozari pārstāv Cross Timber Systems SIA, kas ražo lielizmēra masīvkoka paneļus. Metālapstrādes un konstrukciju ražošanas nozarē darbojas Ferroplan SIA. Inženiertehniskajā jomā darbojas No pāstrādes uzņēmumiem parkā atrodas PET Baltija AS, kas nodarbojas ar PET pudeļu pārstrādi. Medicīnas izstrādājumu jomā pārstāvēts PLG Medical SIA, bet iepakojuma ražošanā – Smurfit Kappa Baltic SIA, kas specializējas kartona iepakojuma izstrādē. Papildu tam parka teritorijā darbojas Stats Serviss SIA, kas sniedz būvtechnikas nomas pakalpojumus, Trops un Ko SIA, kas nodarbojas ar autodaļu tirdzniecību, un VTV grupa SIA, kas pārstāv mediju nozari.¹¹³ Pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju, teritorijā esošajiem uzņēmumiem netiek publicēta informācija par to ilgtspējas praksi vides, enerģētikas, energoefektivitātes jomā.

Blakus NP Jelgavas Biznesa parkam atrodas vairāki uzņēmumi un pētniecības institūti: SIA “Poliprodest” (Plastmasas izstrādājumu ražošana), SIA “CW Tehnics” (Gatavu metālizstrādājumu ražošana), Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte (LBTU), Augu aizsardzības zinātniskais institūts “Agrihorts” (Zinātniskie un praktiskie pētījumi augu aizsardzības nozarē), kuru darbība saistīta ar ražošanu, tehnoloģijām un zinātni. Kā arī institūts plāno izbūvēt saules enerģijas paneļus, kas raksturo ilgtspējas iniciatīvu. CW Technics SIA ilgtspējas pieeju apliecina ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001 un LVS EN ISO 3834-2 sertifikāti, kas nodrošina kvalitātes, vides un darba drošības pārvaldību.¹¹⁴ Minēto uzņēmumu ģeogrāfiskais tuvums rada iespēju veidot sadarbību, apvienojot infrastruktūras, pakalpojumu un zināšanu resursus, tādējādi stiprinot biznesa parka un visa reģiona attīstību.

¹¹² KPMG analīze, balstoties uz: [Saite](#)

¹¹³ Uzņēmumi SIA “NP Jelgavas biznesa parkā”: [Saite](#)

¹¹⁴ Sertifikāti: [Saite](#)

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Tā kā NPJB ir privāts industriālais parks, pašvaldības iesaiste tā attīstīšanā nav bijusi saistīta ar būtiskiem ieguldījumiem. Operators SIA “NP Properties” 19 gadu laikā infrastruktūras attīstībā kopumā ieguldījis 27 miljoni eiro, no kuriem aptuveni 3,9 miljoni eiro ir piesaistīti no ES struktūrfondu finansējuma. Pēc 2019. gada ugunsgrēka pilnībā rekonstruēti 3 456 m² ražošanas telpu, ieguldot 3 miljonus eiro — visas atjaunotās telpas tagad ir iznomātas.¹¹⁵

NPJBP ZIZ teritorija

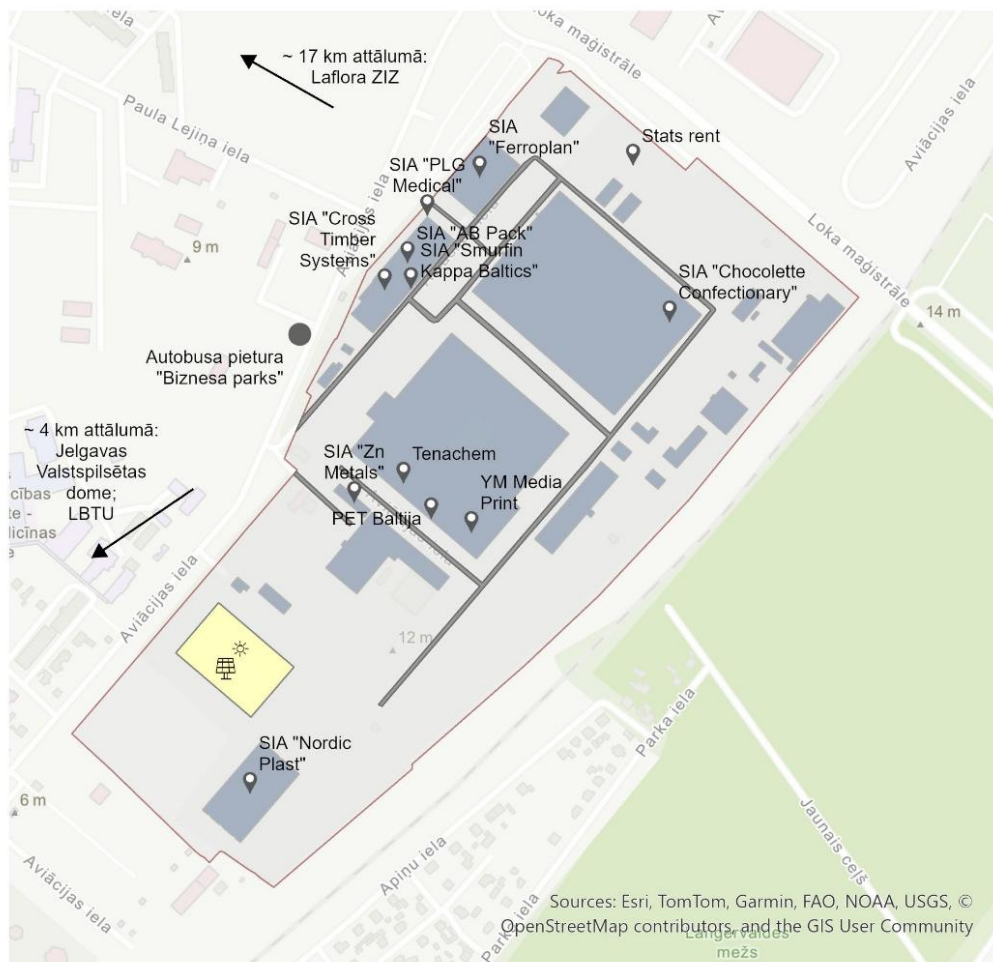
KPMG sagatavojis kartogrāfisku NPJBP ZIZ attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 6. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par NPJBP ZIZ atbilstību GIA projekta tēmām. NPJBP IZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Tika identificēts, ka teritorijā esošs uzņēmums ir uzstādījis saules paneļus, kas nodrošina atbilstību GIA projekta tematiskajam virzienam enerģija. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt NPJBP ZIZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus.

¹¹⁵ LSM.lv. Jelgavas biznesa parks: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 6. NPJBP ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

1. Energija	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	6. Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana
2. Energija	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	7. Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība
3. CO2 emisijas		Kopējā zaļās industriālās zonas teritorija
4. Zemes patēriņa samazināšana		

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par NPJBP

2.6. Industriālās teritorijas pie Iecavas

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Industriālās teritorijas pie Iecavas (tālāk – ITPI) šobrīd nav viennozīmīgi definētas kā vienots “parks”, “teritorija” vai “zona”. Tā teritorija pieder gan pašvaldībai, gan

juridiskām un fiziskām personām. Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam satur pašvaldības teritorijā esošās industriālās teritorijas, starp tām pieminot arī "Iecavas industriālo zonu" kā rīku Iecavas pilsētas lomas stiprināšanai. Tomēr redzējums par tālākām iecerēm attiecībā uz ITPI infrastruktūras un mobilitātes, dabas aizsardzības un saglabāšanas, kā arī energoefektivitātes un enerģijas ražošanas jomām, kas būtu svarīgas teritorijas attīstīšanai par ZIZ, nav identificējams.

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Nav pieejami publiski dati par ITPI elektroenerģijas patēriņu, siltumenerģijas patēriņu, SEG emisijām, dzeramā ūdens patēriņu vai notekūdeņu apjomu. Teritorijā ir divi saules parki, vienu no tiem uzstādījis "Balticovo", kas darbojas teritorijā, otrs saules parks pieder privātam uzņēmumam un attīstītājam, ražotā jauda nav precīzi zināma.

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

Teritorijai ir 110kV elektrolīnija, 20kV elektrolīnija, transformatoru apakšstacija, augstspiediena un vidēja spiediena gāzes vadi, lokālas nozīmes (konkrētu uzņēmumu vajadzībām), telekomunikācijas, ūdensvads un kanalizācija.¹¹⁶ Precīza informācija par ēku vecumu, zaļo zonu īpatsvaru vai aizsargjoslām konkrētajā industriālajā teritorijā netiek sniegta.

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

Kopējā teritorija sasniedz 678 ha.¹¹⁷ Precīzi dati par ēku vecumu, zaļo zonu īpatsvaru vai aizsargjoslām konkrētajā industriālajā teritorijā nav publiski pieejami. Uzņēmums SIA "Balticovo" paplašinās un būvē jaunu olu šķīrotavu A7 šosejas otrā pusē, kas norāda uz potenciālu ZIZ paplašināšanas iespēju.

- **Mobilitāte**

Šobrīd pieeja ITPI teritorijai iespējama tikai pa A7 šoseju braucot no Rīgas puses. Tuvākā starppilsētu autobusa pietura "Plēpi" atrodas 300 m attālumā. Tajā pietāj viens autobuss – 7480 (Bauska - Rīga). Autobusa kursēšanas laiki ir pietiekami bieži, lai ITPI uzņēmumu darbinieki tos varētu izmantot.¹¹⁸

¹¹⁶ Zemgales plānošana reģions – Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

¹¹⁷ Turpat.

¹¹⁸ KPMG veikta analīze, balstoties uz: [Saite](#)

Caur ITPI iet dzelzceļa sliedes, nodrošinot ērtu piekļuvi kravu pārvadājumiem un loģistikas iespējām.

Uzņēmumu raksturojums

Teritorijā darbojas dažāda profila uzņēmumi. Būtiskākie¹¹⁹ – SIA “Agrochema Latvia” (ķīmiskā un minerālā mēslojuma tirdzniecība, graudaugu iepirkšana un pārdošana), SIA “Linās Agro” (lauksaimniecības preču – sertificētu sēklu, mēslojuma, augu aizsardzības līdzekļu u.c. produktu tirdzniecība, graudu, rapšu sēklu u.c. kultūraugu iepirkšana, uzglabāšana), SIA “Dotnuva Seeds” (sēklu apstrāde sējai), SIA “BUVEMUS” (būvniecībai paredzēto betona izstrādājumu ražošana), Iecavas elevators - “Ž.Lagzdiņa maizes fabrika” (graudu iepirkšana, uzglabāšana), SIA “Balticovo” (olas un olu produkti), kuri izbūvējuši graudu pārstrādes un uzglabāšanas kompleksu, SIA “Egg Energy” (granulēto organisko mēslojumu ražošana un elektroenerģijas ražošana), “Vizulo” (apgaismes ierīču ražošana), SIA “AISIS” (metāla cisternu, rezervuāru un tilpņu ražošana). Blakus industriālajai teritorijai atrodas SIA “Bouwart” (nespecializētā vairumtirdzniecība), kas savā darbībā ir iekļāvis ilgtspējīgas pieejas, piemēram, izmantojot dabīgas izejvielas un modularitāti, līdz ar to veicinot ražošanas efektivitāti, māju energoefektivitāti un mazāku vides ietekmi, jo moduļi tiek ražoti rūpnīcā un samontēti objektā.¹²⁰ Papildus blakus teritorijai atrodas SIA “Iecavas ABR” (asfaltbetona ražošana / ceļu un automaģistrāļu būvniecība) un SIA “Masterbloc Latvia” (būvniecībai paredzētu betona izstrādājumu ražošana), kuri pārstāv teritorijā esošo uzņēmumu nozares, līdz ar to radot potenciālu sadarbības veidošanai.

ITPI teritorijā notiek rūpnieciskā sadarbība starp SIA “Balticovo” un SIA “Egg Energy”. SIA “Egg Energy” ražo biogāzi no putnu mēsliem, kurus piegādā SIA “Balticovo”. Biogāzes rūpnīcas uzstādītā elektriskā jauda ir 2 MW. Gada laikā tiek saražots aptuveni 16 000 000 kW elektroenerģijas. Koģenerācijas rūpnīcā iegūtās siltumenerģijas apjoms ir ekvivalents saražotajai elektroenerģijai.¹²¹

¹¹⁹ Zemgales plānošana reģions – Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

¹²⁰ Bouw Art: ilgtspējas informācija: [Saite](#)

¹²¹ OrganicQ: [Saite](#)

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Šobrīd Bauskas novada pašvaldības iecerēs nav identificētas konkrētas darbības, kas saistītas ar ITPI attīstības virzīšanu, izņemot lecavas industriālās zonas pieminēšanu Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā.

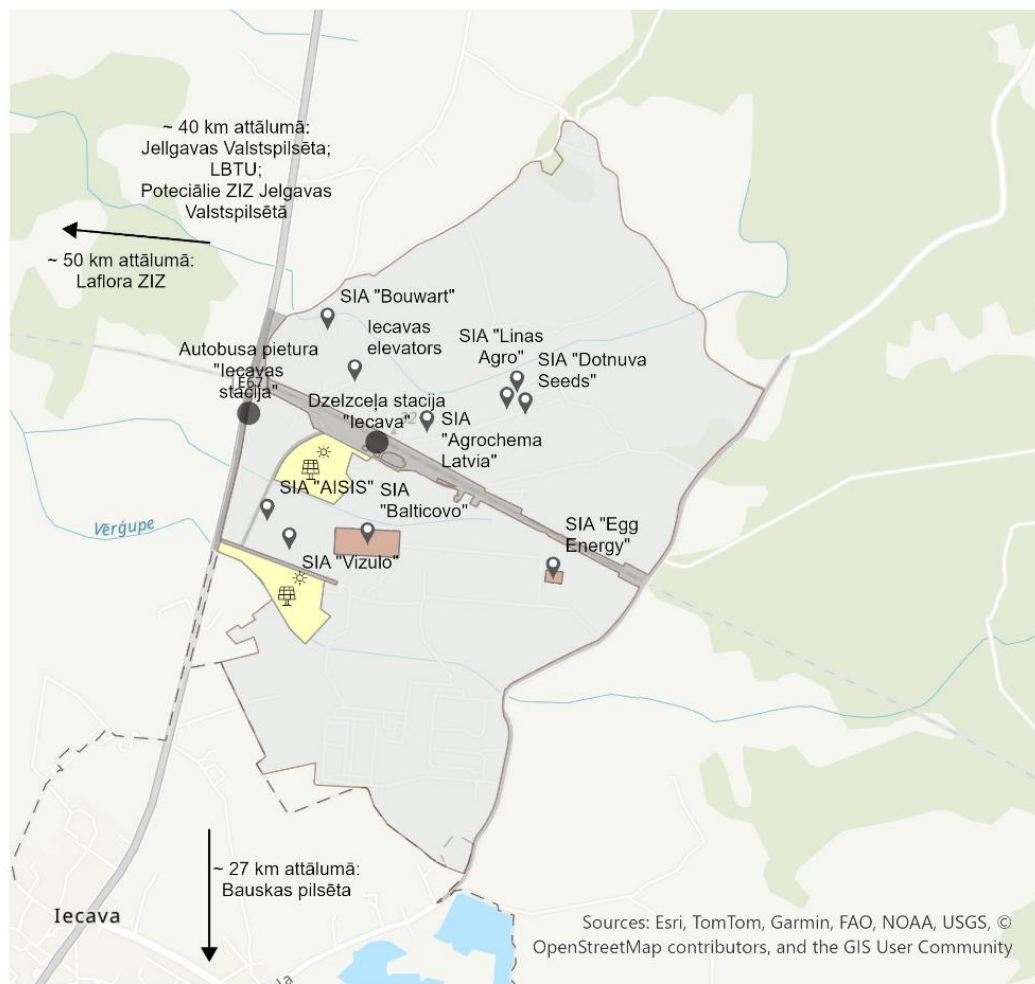
ITPI ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku ITPI ZIZ attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 7. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par ITPI ZIZ atbilstību GIA projekta tēmām. ITPI IZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, kas saistīta ar ēku energoefektivitātes uzlabošanu, CO2 emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt ITPI ZIZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus. Taču ITPI ZIZ teritorijā tika identificēta AER, kā arī aprites ekonomikas un rūpnieciskā sadarbība.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 7. ITPI ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

1. Enerģija	5. Ilgtspējīga mobilitāte
un atrašanās vietas
attīstība	6. Bioloģiskā
daudzveidība un ūdens
apsaimniekošana
2. Enerģija	5. Ilgtspējīga mobilitāte
un atrašanās vietas
attīstība	7. Aprites ekonomika un
rūpnieciskā sadarbība
3. CO2 emisijas		Kopējā zālās industriālās
zonas teritorija
4. Zemes patēiņa
samazināšana		

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par ITPI

2.7. Industriālā teritorija Zīlānu ielā

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Industriāla teritorija Zīlānu ielā (tālāk – ITZI) šobrīd nav viennozīmīgi definēta kā vienots “parks”, “teritorija” vai “zona”. Tā teritorija pieder juridiskām personām. Jēkabs pils

novada attīstības plānošanas dokumentos nav identificējams konkrētāks redzējums par šīs teritorijas attīstību kā industriālo teritoriju. Attiecīgi kopējs redzējums par tālākām iecerēm attiecībā uz ITZI infrastruktūras un mobilitātes, dabas aizsardzības un saglabāšanas, kā arī energoefektivitātes un enerģijas ražošanas jomām nav identificējams.

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Nav pieejami publiski dati par ITZI elektroenerģijas patēriņu, siltumenerģijas patēriņu, SEG emisijām, dzeramā ūdens patēriņu vai notekūdeņu apjomu, kā arī saules paneļu vai citu AER izmantošanu enerģijas ražošanā.

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

Nav publisku datu par teritorijas ēku vecumu, zaļo zonu īpatsvaru vai apbūvētās virsmas īpatsvaru daļu. Infrastruktūra tiek aktīvi uzlabota, tomēr specifiskajiem teritorijas attīstības plāniem nav publiski pieejami indikatori.

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

Kopējā teritorija sasniedz 24 ha.¹²² Teritorijas paplašināšana ir iespējama un ir iespējama arī apbūves intensificēšana esošās teritorijas robežās. Nav pieejama informācija par apbūvētās un neapbūvētās teritorijas proporciju vai neizmantoto platību īpatsvaru.

- **Mobilitāte**

Industriālajai teritorijai var piekļūt braucot pa Zīlānu ielu, kas savienots ar A12 un A6 šosejām, tādējādi ļaujot neizmantos Jēkabpils centru caurbraukšanai. Tuvākā starppilsētu autobusa pietura "Slimnīcas iela" atrodas 450m attālumā.

Tajā pietāj trīs autobusi, starppilsētu autobuss 6985 "Jēkabpils-Rijnieki". Kā arī pa Zīlānu ielu kursē arī Jēkabpils autobusu parka 2 maršruti – 3. "Stacija - Pansionāts" un 8. "Ģimnāzija - Bebru iela - Zīlāni" Autobusu kursēšanas laika biežums ir vismaz reizi stundā, kas nozīmē, ka blakus esošie autobusi var nodrošināt darbinieku

¹²² Zemgales plānošana reģions – Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes:
[Saite](#)

iespējas nokļūt uz un no ITZI.¹²³ ITZI atrodas blakus A6, A12 šosejām. 3km attālumā atrodas vilciena stacija "Krustpils", kur kursē vilciens Rīga – Daugavpils.¹²⁴

Uzņēmumu raksturojums

Industriālajā teritorijā šobrīd darbojas: SIA "PATA Jēkabpils" (Latvijā vadošais pilna cikla mežu apsaimniekošanas, kokapstrādes, koksnes loģistikas un tirdzniecības uzņēmums), SIA "Jēkabpils kokapstrāde" (zāģēšana, ēvelēšana un impregnēšana). Blakus teritorijai atrodas uzņēmuma SIA "Latgran" granulu rūpnīca (pārējo koka izstrādājumu ražošana; korķa, salmu un pīto izstrādājumu ražošana). Teritorijā darbojas arī SIA "NDB timber", kas ir koksnes apstrādes un apdares uzņēmums. SIA "Gaujas koks" ir kokzāģētavas uzņēmums. SIA "GEFA Latvija", kas ir apgērbu un audumu ražotājs Jēkabpilī. Teritorijā darbojas arī SIA "Silpec", kas ir koksnes apstrādes un apdares uzņēmums. SIA "Latgran" ilgtspējas prakse balstās uz koksnes iepirkumu no sertificētiem mežiem un vietējiem atlikumiem, ievērojot Graanul Invest grupas vides, sociālos un ekonomiskos standartus, kā arī nodrošinot trešo pušu uzraudzību. Uzņēmums samazina vides ietekmi, uzlabo ražošanas efektivitāti un regulāri pārskata iepirkuma procedūras, lai nodrošinātu resursu pilnvērtīgu izmantošanu.¹²⁵

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Pēc administratīvi teritoriālās reformas Jēkabpils novada Attīstības programmā 2021.–2027. gadam ir iekļauti vairāki projekti, kas vērsti uz Zilānu ielas industriālās teritorijas tālāku attīstību vidējā termiņā.

Programmā definēts projekts "Industriālo teritoriju attīstība jaunu uzņēmumu izveidei Jēkabpilī", kura ietvaros līdz 2027.gadam plānots īstenot revitalizācijas pasākumus ~5 ha degradētas teritorijas Zilānu ielā 97, radot jaunas darbavietas un piesaistot ap 4,918 milj. EUR privāto investīciju.¹²⁶ 2023. gadā tika pabeigts projekts "Industriālās teritorijas piekļuves uzlabošana un revitalizācija uzņēmējdarbības attīstībai Jēkabpils pilsētas Ziemeļaustrumu daļā". Projekta ietvaros tika pārbūvēti Zilānu ielas, Oļu ielas, Mālu ielas un Ķieģeļu ielas posmi. Tika īstenota ielu seguma un inženiertīklu pārbūve, izbūvēts ūdens pieslēgums atjaunotā degradētā teritorijā (22,182 ha platībā). Projekta rezultātā tika izveidotas 91 jaunas darba vietas un piesaistītas privātās nefinanšu investīcijas 8,6 milj. EUR apmērā. Kopējās projekta izmaksas bija 4,6 milj. EUR.¹²⁷

¹²³ Jēkabpils autobusu parks: [Saite](#)

¹²⁴ KPMG analīze, balstoties uz: [Saite](#)

¹²⁵ Latgran mājaslapa: [Saite](#)

¹²⁶ Jēkabpils pašpārvalde – Jēkabpils novada attīstības programma 2021.-2027. gadam: [Saite](#)

¹²⁷ Jēkabpils novada Attīstības pārvaldes sniegta informācija 2025. gada 27. novembrī.

2023. gadā tika ieviests projekts "Jēkabpils pilsētas teritorijas revitalizācija jaunu uzņēmumu izveidei" tā mērķis ir revitalizēt Jēkabpils degradēto teritoriju Ķieģeļu ielas rūpnieciskajā zonā, lai veicinātu uzņēmējdarbību saskaņā ar Jēkabpils pilsētas pašvaldības Attīstības programmu. Projekts nodrošināja videi draudzīgu un ilgtspējīgu teritoriālu izaugsmi, kā arī radīja jaunas darbavietas. Projekta ietvaros tika atjaunota teritorija Ķieģeļu ielā 19, uzcelta jauna ražotnes ēka un izbūvēts jauns ceļa posms. Sasniedzamie iznākuma rādītāji ietvēra 1,61 ha atjaunotas teritorijas, 22 jaunizveidotas darba vietas un komersantu investīcijas 100 000 EUR apmērā. Kopējās projekta izmaksas bija 5 678 264,98 EUR.¹²⁸

2021. gadā tika ieviests projekts par "Degradētās teritorijas revitalizācija uzņēmējdarbības attīstībai Jēkabpilī", tā kopējās izmaksas ir 4,6 milj. EUR. Projekta ietvaros tiek revitalizētas Jēkabpils degradētās teritorijas, lai veicinātu uzņēmējdarbību atbilstoši pilsētas Attīstības programmai. Tas nodrošināja videi draudzīgu un ilgtspējīgu teritoriālu izaugsmi un jaunu darbavietu radīšanu. Projekta ietvaros tika sakārtota teritorija Ķieģeļu ielā 19 un uzcelta pārtikas pārstrādes ražotnes jaunbūve.¹²⁹

2026. gadā tiks īstenots projekts "Publiskās infrastruktūras uzlabošana uzņēmējdarbības attīstībai", tā mērķis būs uzlabot publisko infrastruktūru, lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību. Projekta ietvaros tiks pārbūvēts ceļš KU65 "Jēkabpils - Rēzekne" - Piepilsēta, nodrošinot labāku piekļuvi un savienojamību uzņēmējdarbības attīstībai.¹³⁰

Tāpat paredzēts projekts "Infrastruktūras izbūve industriālās teritorijas sasniedzamībai un attīstības nodrošināšanai Jēkabpilī" (īstenošanas termiņš 2021–2027), kura mērķis ir uzlabot uzņēmējdarbības vidi industriālajās zonās – plānots atbalstīt vismaz 3 komersantus, radīt 16 jaunas darbavietas un veicināt ~689 tūkst. EUR privātas investīcijas, uzbūvējot nepieciešamo infrastruktūru.¹³¹

ITZI ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku ITZI ZIZ attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 8. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par ITZI ZIZ atbilstību GIA projekta tēmām. ITZI IZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt ITZI ZIZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus.

¹²⁸ Jēkabpils novada Attīstības pārvaldes sniegta informācija 2025. gada 27. novembrī.

¹²⁹ Jēkabpils novada Attīstības pārvaldes sniegta informācija 2025. gada 27. novembrī.

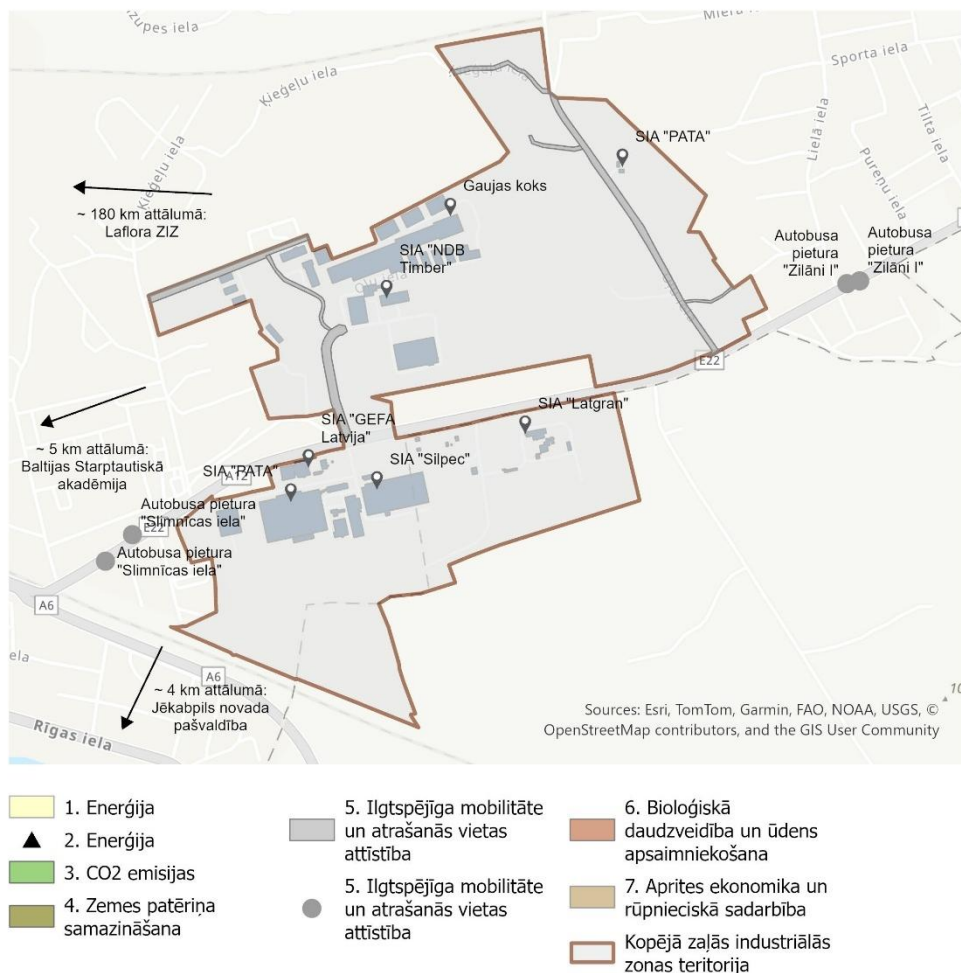
¹³⁰ Jēkabpils novada Attīstības pārvaldes sniegta informācija 2025. gada 27. novembrī.

¹³¹ Jēkabpils novads: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 8. ITZI ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par ITZI

2.8. Industriālā teritorija Dobelē Spodrības ielā un Elektrības ielā

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Industriāla teritorija šobrīd nav viennozīmīgi definēta kā vienots “parks”, “teritorija” vai “zona”. Teritorija atrodas degradētā rūpniecības teritorijā, kur tiek veikta teritorijas revitalizācija. Pašlaik nav identificējams kopējs redzējums par tālākām iecerēm attiecībā uz teritorijas infrastruktūras un mobilitātes, dabas aizsardzības un saglabāšanas, kā arī

energoefektivitātes un enerģijas ražošanas jomām, kas būtu svarīgas teritorijas attīstīšanai par ZIZ.¹³²

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Informācija par enerģijas patēriņu un atjaunīgās enerģijas iecerēm, kā arī energoefektivitātes prasībām nav publiski pieejama. Taču ~1km attālumā no industriālās teritorijas atrodas SIA “Dobeles enerģija”, kuri uzstādījuši saules baterijas un saražotā elektroenerģija tiek izmantota uzņēmuma pašpatēriņam.

SIA “AJ Power” teritorijā uzstādījuši 120 saules paneļus, kuru jauda ir 33,6 kW (Dobeles SES). Paredzamais saražotais siltumenerģijas apjoms 10 gados ir 303 300 kWh.¹³³ Saražotā elektroenerģija tiek izmantota uzņēmuma pašpatēriņam.¹³⁴ Projekts stiprina vietējo enerģētisko neatkarību, ļaujot elektroenerģiju patērēt vietējiem uzņēmumiem un iedzīvotājiem, līdz ar to samazinot pārvades zudumus un izmaksas. Tas veicina arī ilgtspējīgu investīciju ienākšanu reģionā un atbalsta zaļo infrastruktūru. SIA “AJ Power” pastāv ieceres uz saules parka paplašināšanu teritorijā, kas redzama 10. attēlā.

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

2025. gadā Elektrības ielā tiks veikta ielas apakškārtas un saistkārtas pārbūve, ielas seguma pārbūve, lietus ūdens kanalizācijas izbūve, gājēju celiņa izbūve un ielas apgaismojuma nomaiņa, kā arī ūdensvada un kanalizācijas pārbūve, un hidrantu izbūve.¹³⁵

2019. gadā tika pabeigts projekts par “Dobeles pilsētas degradētās rūpnieciskās apbūves teritorijas revitalizācija”. Projekta mērķis bija revitalizēt Dobeles pilsētas rūpniecisko teritoriju, pārbūvējot Spodrības ielu, lai veicinātu videi draudzīgu izaugsmi un jaunu darba vietu radīšanu. Aktivitātes ietver ielas nestspējas stiprināšanu, seguma pārbūvi, transporta stāvjostas un gājēju/velobraucēju celiņa izbūvi, kā arī apgaismojuma un kanalizācijas sistēmu uzlabošanu. Kopējās izmaksas ir 1,8 milj. EUR, ieskaitot ERAF finansējumu, valsts dotāciju un pašvaldības līdzfinansējumu.¹³⁶

¹³² Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

¹³³ AJ Power: [Saite](#)

¹³⁴ Dobeles novada pašvaldības komentāri 2025. gada 28. novembrī.

¹³⁵ Dobeles novads: [Saite](#)

¹³⁶ Dobeles novads: [Saite](#)

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

Industriālā teritorija ir ~50 ha apjomā Spodrības ielā un Elektrības ielā. Industriālās teritorijas zemes īpašumi pieder gan fiziskām, gan juridiskām personām. Attīstības plānā paredzēta iespēja paplašināt industriālo teritoriju, apgūstot brīvos zemes areālus. Iespējama jaunu ražošanas ēku un infrastruktūras attīstība zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem: 46010099407, 46010098607, 46010098508, 46010098509.¹³⁷

- **Mobilitāte**

Teritorija atrodas pie dzelzceļa līnijas, kas rada iespēju attīstīt efektīvu kravu loģistiku un integrēt industriālo zonu plašākos transporta un mobilitātes tīklos.

Tuvākā sabiedriskā transporta pietura no industriālās teritorijas ir ~1,5 km attālumā Dobeles AO, kas savieno Dobeli ar citām Latvijas pilsētām.¹³⁸

Uzņēmumu raksturojums

Esošajā teritorijā dominē pārtikas un būvmateriālu ražošana. Tajā darbojas uzņēmumi – AS “Dobeles Dzirnānieks”, SIA “Tenapors”, SIA “Tenachem”, LPKS Agrario, Dobeles SES, Parking Tir, SIA “Dobeles Komunālie Pakalpojumi” un SIA “Nybo Embro”.

Ieceres par aprites ekonomikas principiem vai uzņēmumu industriālo simbiozi teritorijā nav publiski pieejamas. Jāuzsver, ka iepriekš minētie uzņēmumi, kas darbojas industriālajā teritorijā, savā saimnieciskajā darbībā ir izvirzījuši ilgtspējas aspektu, kā vienu no uzņēmuma prioritātēm vai pamatvērtībām. AS “Dobeles Dzirnānieks” apņemas īstenot ilgtspējīgu un atbildīgu uzņēmējdarbību, samazinot vides ietekmi, veicinot resursu efektīvu izmantošanu un virzoties uz mērķi “Misija Nulle”, lai mazinātu atkritumus un radītu pozitīvu piesaistīšanu videi un sabiedrībai.¹³⁹ SIA “Tenapors” ilgtspējas pieeja balstās uz starptautiski atzītiem kvalitātes un vides standartiem (ISO 9001 un ISO 14001), nodrošinot, ka ražošana un pakalpojumi ir energoefektīvi, videi draudzīgi un atbilstoši klientu prasībām.¹⁴⁰ SIA “Tenachem” izmanto 100% zaļo elektroenerģiju, kuru piegādā Elektrum/AS Latvenergo.¹⁴¹ LPKS Agrario kā savu mērķi izvirzījuši ilgtspējīgu un rentablu lauksaimniecības biznesa nodrošināšanu saviem biedriem un klientiem, taču papildus aspekti nav minēti.¹⁴² Dobeles SES stiprina vietējo enerģētisko neatkarību, ļaujot elektroenerģiju patērēt vietējiem uzņēmumiem un

¹³⁷ Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [download](#)

¹³⁸ Starppilsētu autobusi: [Saite](#)

¹³⁹ Dobeles dzirnānieks.lv: [Saite](#)

¹⁴⁰ Tenapors.lv: [Saite](#)

¹⁴¹ Dobeles novads: [Saite](#)

¹⁴² Agrario: [Saite](#)

iedzīvotājiem, līdz ar to samazinot pārvades zudumus un izmaksas. Tas veicina arī ilgtspējīgu investīciju ienākšanu reģionā un atbalsta zaļo infrastruktūru.¹⁴³

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšanai

Pašvaldība ir nodrošinājusi infrastruktūras uzlabojumus, tai skaitā ielu pārbūvi, kas palielina teritorijas pievilcību investoriem un uzlabo piekļuvi esošajiem uzņēmumiem. Tiek uzturēta buferzona starp dzīvojamo un rūpniecisko apbūvi, nodrošinot līdzsvarotu pilsētplānošanu. Pašvaldība identificējusi un piedāvā brīvās zemes vienības turpmākai attīstībai, radot iespējas jauniem uzņēmumiem un paplašinot esošo ražotņu darbību.¹⁴⁴ Dobeles novadā tika īstenots viens no pilsētas degradētās rūpnieciskās apbūves teritorijas revitalizācijas projektiem, kura ietvaros tika pārbūvēta Spodrības iela, uzlabojot tās infrastruktūru un piemērojot to mūsdienu vajadzībām. Starp dzīvojamo un rūpniecisko apbūvi ir izveidota buferzona.¹⁴⁵ 2025. gadā Elektrības ielā tika īstenota arī apakškārtas un saistkārtas pārbūve, seguma atjaunošana, lietuss ūdens kanalizācijas izbūve, gājēju celiņa un apgaismojuma nomaiņa, kā arī ūdensvada, kanalizācijas un hidrantu sistēmu uzlabošana.¹⁴⁶

Industriālā teritorija Dobelē Spodrības ielā un Elektrības ielā teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku teritorijas attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 9. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par teritorijas atbilstību GIA projekta tēmām. Teritorijā netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, kas saistīta ar ēku energoefektivitātes uzlabošanu, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus. Papildus kartogrāfiski attēlota teritorija, kur ir iespējami potenciāli IZ paplašinājumi (skat. 10. attēlu).

¹⁴³ AJ Powe: [Saite](#)

¹⁴⁴ Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

¹⁴⁵ Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

¹⁴⁶ Dobeles novads: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 9. IT Spodribas un Elektrības ielā ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

1. Energija	5. Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība	Teritorijas paplašināšanas iespējas
2. Energija	6. Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana	Kopējā industriālās zonas teritorija
3. CO2 emisijas	7. Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība	
4. Zemes patēriņa samazināšana		

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par IT Spodribas un elektrības ielā

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 10. IT Spodrības un Elektrības ielā, potenciālais ZIZ paplašinājuma plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par ITZI

2.9. Aizkraukles industriālais parks

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Aizkraukles industriālais parks (turpmāk – AIP) atrodas rūpnieciskās apbūves teritorijā blakus Jaunceltnes ielai. Teritorijā ir iespējams nomāt telpas birojiem, veikaliem,

ražošanai un noliktavai.¹⁴⁷ Pagaidām nav identificējams kopējs pašvaldības redzējums par tālākām iecerēm attiecībā uz teritorijas infrastruktūras un mobilitātes, dabas aizsardzības un saglabāšanas, kā arī energoefektivitātes un enerģijas ražošanas jomām, kas būtu svarīgas AIP attīstīšanai par ZIZ.¹⁴⁸

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Informācija par enerģijas patēriņu un atjaunīgās enerģijas iecerēm, kā arī energoefektivitātes prasībām nav publiski pieejama. ~ 23 km attālumā no AIP "European energy Latvia" SIA plāno īstenot vēja parka būvniecību Aizkraukles novadā. Projekta ietvaros plānots uzbūvēt 22 vēja turbīnas ar kopējo jaudu 150 MW. Kopējā saražotā enerģija gadā – 500 GWh.¹⁴⁹ Industriālās teritorijas un vēja parka ģeogrāfiskais novietojums paredz potenciālu elektroenerģijas pieslēguma veidošanas iespēju starp uzņēmumiem. Vēja parks var nodrošināt daļu vai visu teritorijas elektroenerģijas patēriņu.

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

Aizkraukles industriālā parka kopējā zemes platība ir 37 800 m², savukārt kopējā ēku platība sasniedz 21 000 m². Ražošanas telpu kopējā platība ir 15 000 m², bet veikalu un biroju telpu platība – 6 000 m². Objektā pieejamas biroju, ražošanas un noliktavu telpas.¹⁵⁰

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

Teritorijā pastāv AIP paplašināšanas iespējas, Aizkraukles novada pašvaldība piedāvā nomāt vai iegādāties zemesgabalus ražošanas teritoriju attīstībai, kopumā aptverot aptuveni 30 hektārus. Lielākajai daļai šo zemesgabalu ir nodrošināts nepieciešamais elektrības pieslēgums uzņēmējdarbības veikšanai. Brīvās teritorijas atrodas Enerģētiķu ielas un Torņu ielas virzienā. Tāpat arī AIP piedāvā parka nomas iespējas.^{151, 152}

¹⁴⁷ AIP: [Saite](#)

¹⁴⁸ Zemgales industriālo teritoriju attīstības plāns: rīcības un aktivitātes: [Saite](#)

¹⁴⁹ European energy: [Saite](#)

¹⁵⁰ Zemgales industriālā parka attīstības stratēģija: [Saite](#)

¹⁵¹ *Turpat.*

¹⁵² Saruna ar Aizkraukles novada pašvaldības pārstāvjiem.

- **Mobilitāte**

Blakus AIP uz Jaunceltnes ielas atrodas divas sabiedriskā autobusa pieturas, kas savieno Aizkraukles centru un Aizkraukles pagasta teritoriju.¹⁵³

Aizkraukles novadā ir plašas iespējas mobilitātes punktu un dažādu mikromobilitātes veidu attīstībai. Atsevišķas ielas AIP apkārtnē ir pielāgotas mikromobilitātes veiksmīgai attīstībai.¹⁵⁴

Uzņēmumu raksturojums

Vēsturiski AIP ir piesaistījis nomniekus dažādās saimnieciskajās nozarēs: koka paneļu ražošana (īpaši eksportam), mēbeļu komplektēšana, apģērba šķirošana, auto detaļu veikali, uzņēmumi.

Teritorijā darbojas AKZ SIA, kas ir viena no lielākajām zāgētavām Latvijā. AKZ SIA 2022. gadā ir izstrādājis uzņēmuma ilgtspējas politiku, kas norāda, ka uzņēmumā pastāv ar ilgtspēju saistītas iestrādes.¹⁵⁵ Teritorijā atrodas arī Tolmets SIA, kas ir metālapstrādes uzņēmums. Tāpat teritorijā atrodas arī Jeld-Wen durvju ražotne, arī šis uzņēmums, grupas līmenī, savā mājaslapā publicē informāciju par ilgtspēju.¹⁵⁶ Faktiska industriālā simbioze teritorijā nav identificēta, taču AIP atrodas uzņēmumi, kuru darbības principos ir definēta ilgtspēja, kā prioritāte vai nozīmīgs temats.

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšana

AIP darbības infrastruktūras uzlabošanai Aizkraukles pilsēta ir veikusi infrastruktūras uzlabošanu Torņu ielas rajonā. Bitēnu ielas rajonā izbūvētas lietus ūdeņu komunikācijas un apgaismojums, kas nodrošina teritorijas pieejamību, satiksmes drošību un vides kvalitātes prasību ievērošanu. Uzlabojumu veikšanai ir izmantots pašvaldības budžets un ES fondi, kā arī citi ārējie finanšu instrumenti.¹⁵⁷

AIP ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku teritorijas attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 11. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par teritorijas atbilstību GIA projekta tēmām. Teritorijā netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana,

¹⁵³ Google maps: [Saite](#)

¹⁵⁴ Aizkraukles novada attīstības programma 2021.-2028.gadam: [Saite](#)

¹⁵⁵ AKZ: [Saite](#)

¹⁵⁶ Jeld-Wen: [Saite](#)

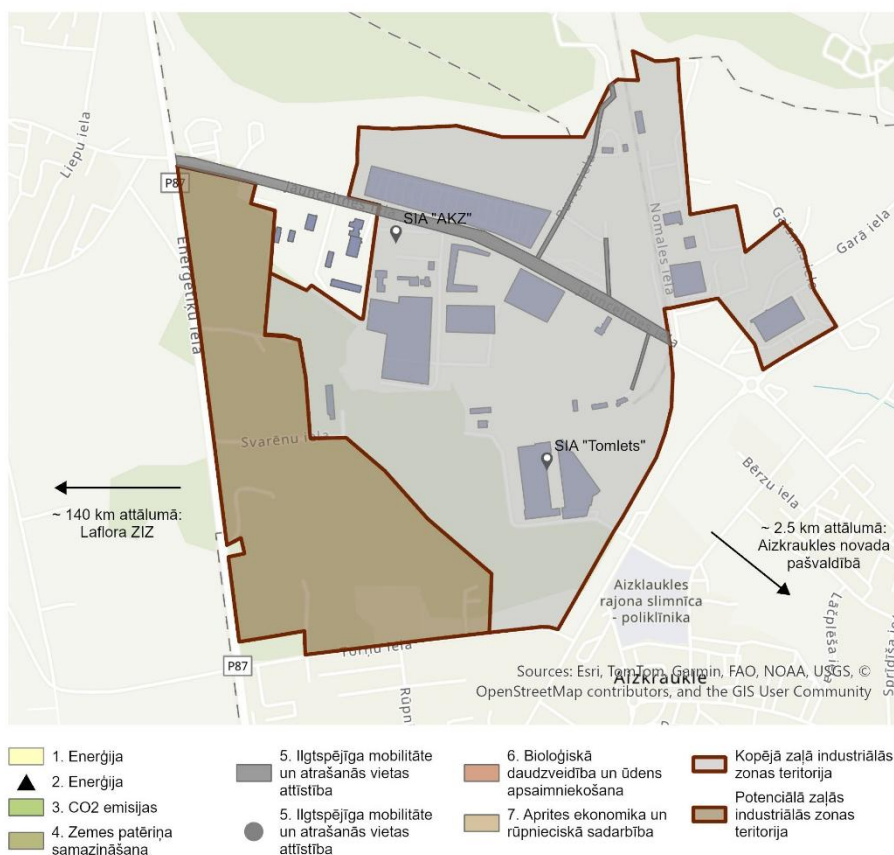
¹⁵⁷ Aizkraukles novada attīstības programma 2021.-2028. gadam. Investīciju plāns: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus.

Attēls nr. 11. AIP ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par IT Spodribas un elektrības ielā

2.10. Industriālā teritorija Krustpils pagastā

Pamatinformācija par industriālo teritoriju

Industriālā teritorija Krustpils pagastā (turpmāk – ITKP) atrodas pamestā militārajā lidlaukā Krustpils pagastā netālu no Jēkabpils pilsētas ziemeļaustrumu robežas. ITKP šobrīd nav viennozīmīgi definēta kā vienots “parks”, “teritorija” vai “zona”. Taču publiski pieejamā informācija liecina par teritorijas attīstību šādā virzienā.

Vietas apraksts

- **Enerģijas un resursu patēriņš, SEG emisiju samazināšanas potenciāls**

Nav pieejami publiski dati par ITKP elektroenerģijas patēriņu, siltumenerģijas patēriņu, SEG emisijām, dzeramā ūdens patēriņu vai notekūdeņu apjomu, kā arī saules paneļu vai citu AER izmantošanu enerģijas ražošanā.

- **Pilsētplānošanas pamatnosacījumi**

Nav publisku datu par teritorijas ēku vecumu, zaļo zonu īpatsvaru vai apbūvētās virsmas īpatsvaru daļu. Infrastruktūra tiek aktīvi uzlabota, tomēr specifiskajiem teritorijas attīstības plāniem nav publiski pieejami indikatori.

- **Teritorijas un brīvo platību pieejamība**

Teritorijai nav noteiktas konkrētas robežas, taču Jēkabpils noteiktā rūpniecības teritorija un informācija par bijušo lidlauku norāda, ka ITKP ir ~ 500 ha apjomā. Precīza informācija par brīvajām un aizņemtajām platībām nav publiski pieejama.¹⁵⁸

- **Mobilitāte**

4 km attālumā no Krustpils lidlauka atrodas dzelzceļa pietura, kas norāda, ka sabiedriskā transporta pieejamība teritorijā ir ierobežota. Nav pieejama informācija par iespējamajām stāvvietām priekš teritorijas darbinieku privātajiem auto.

Teritorija atrodas pie dzelzceļa līnijas, kas rada iespēju attīstīt efektīvu kravu loģistiku un integrēt industriālo zonu plašākos transporta un mobilitātes tīklos.

Uzņēmumu raksturojums

Pēc publiski pieejamās informācijas, nav novēroti aprites ekonomikas un industriālās simbiozes darbības principi ITKP.

Teritorijā darbojās SIA "AmberBirch", kas ir kokapstrādes uzņēmums. SIA "SC Grupa", kas ir ceļu būves uzņēmums un SIA "VMG Daugava", kas ir kokapstrādes uzņēmums. SIA "SC Grupa" savā mājaslapā ilgtspēju ietver uzņēmuma vērtībās iekš ilgtermiņa stabilitātes.¹⁵⁹ Lai arī SIA "AmberBirch" uzņēmuma mājaslapā nav pieejama detalizēta informācija par

¹⁵⁸ GEO Latvija.lv: [Saite](#)

¹⁵⁹ SIA "SC Group": [Saite](#)

ilgtspēju, tas ir daļa no AmberStone Group, kam ilgtspēja ir viena no prioritātēm uzņēmuma darbībā.¹⁶⁰

Pašvaldības darbības industriālās teritorijas attīstīšana

Jēkabpils novada pašvaldības investīciju plānā ir iekļauta asfaltbetona seguma ceļa izbūve industriālajā zonā Krustpils pagastā bijušā Jēkabpils lidlauka teritorijā, kas tiks veikta balstoties uz komersantu vajadzībām, komercdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras sakārtošana privāto investīciju apjoma pieaugumam un uzņēmējdarbības attīstībai Krustpils pagastā. Tiks pārbūvēts pašvaldības ceļš 0,36 km kopgarumā.¹⁶¹

ITKP ZIZ teritorija

KPMG sagatavojis kartogrāfisku teritorijas attēlojumu, ņemot vērā visu apkopoto un pieejamo informāciju. Tas redzams 12. attēlā, kura leģendā sniegtas atzīmes par ITKP ZIZ atbilstību GIA projekta tēmām. ITKP ZIZ netika identificēti sekojoši GIA projekta tematiskie virzieni: enerģija, CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Minētos tematiskos virzienus ir nepieciešams attīstīt ITKP ZIZ, ievērojot GIA tematisko virzienu kritērijus un mērķrādītājus.

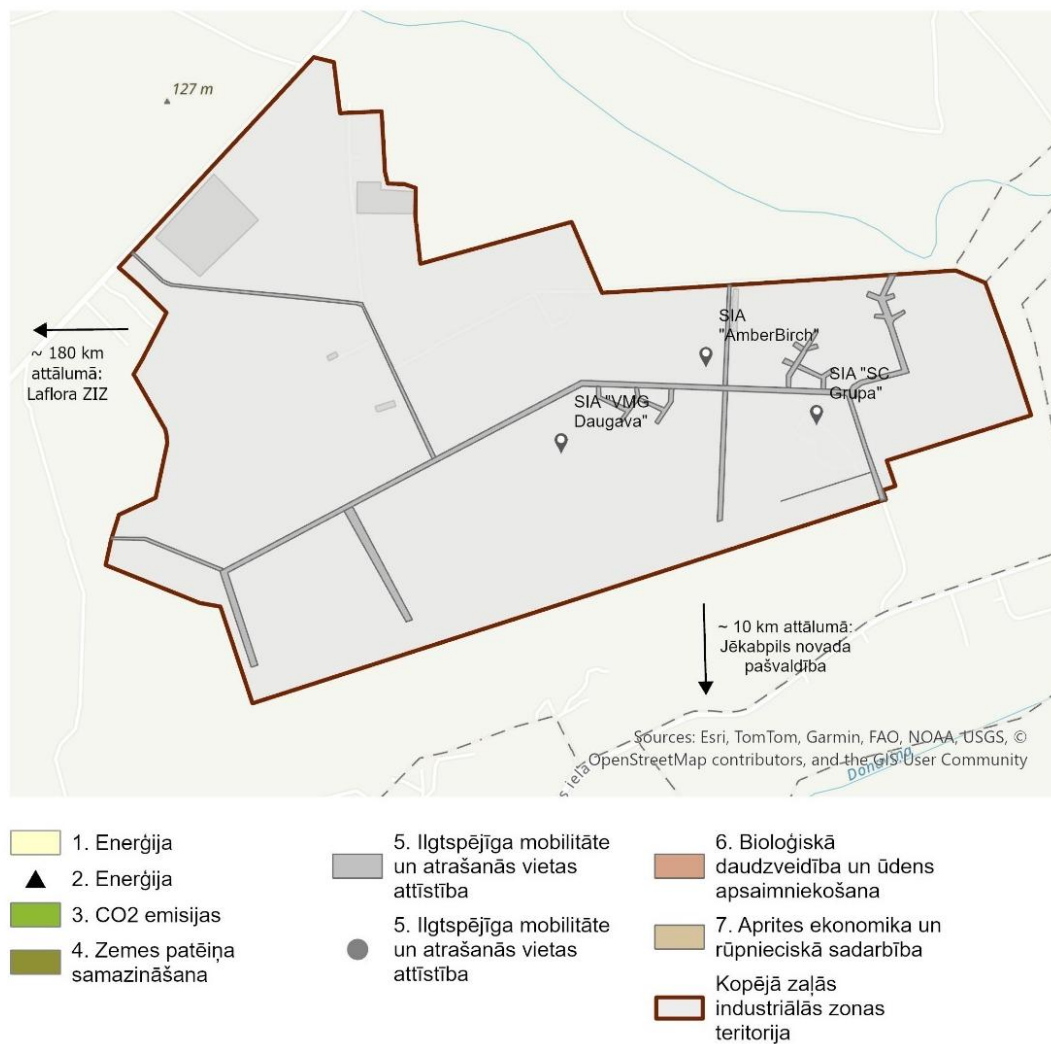
¹⁶⁰ SIA "AmberBirch": [Saite](#)

¹⁶¹ Investīciju plāns: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 12. ITKP ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieniem

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar informāciju par IT Spodrības un elektrības ielā

3. ZIZ Laflora projekta pilotteritorijas atbilstība GIA projekta sertifikācijas standartam

Projekta pilotteritorijas izvērtējums tiek veikts saskaņā ar GIA septiņiem tematiskajiem virzieniem – enerģija (atjaunīgo energoresursu izmantošana, efektīva enerģijas pārvaldība), enerģija (pasākumi patērētās enerģijas samazināšanai), CO₂ emisijas, zemes patēriņa samazināšana, ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība, bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana, aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība. Izmantojot publiski pieejamu informāciju, informāciju no intervijām ar Laflora pārstāvjiem.

Pamatinformāciju par SIA Laflora zaļo industriālo zonu

Laflora pamatdarbība ir kūdras ieguves un substrātu ražošana, kūdras substrāts tiek ražots dārzkopībai, mežsaimniecībai un lauksaimniecībai. Šobrīd Laflora kūdras ieguvi veic 2 059 ha platībā, trīs purvos – Kaigu un Drabiņu purvā Jelgavas novadā un Nīcgales purvā Augšdaugavas novadā. Liela daļa produkcijas tiek eksportēta uz Eiropas valstīm, piemēram, Vāciju, Nīderlandi un Itāliju, tādējādi Laflora ir nozīmīgs Latvijas eksporta uzņēmums. Potenciālā ZIZ tiks attīstīta Laflora teritorijā Kaigu purvā, kur kūdras ieguve tiek veikta 763 ha platībā. Pēc kūdras ieguves uzņēmums īsteno rekultivācijas darbus, kur pēc kūdras ieguves pabeigšanas, teritorija tiek tālāk izmantota citām vajadzībām.¹⁶² Populārākās dabā balstītās kūdras lauku rekultivācijas metodes ir teritoriju renaturalizācija, mākslīgu ūdensobjektu izveide, meža atjaunošana, paludikultūru audzēšana, kā arī melleņu, dzērveņu, pastāvīgu zālāju vai aramzemes ierīkošana. Kā papildus kūdras purva rekultivācijas veids ir atjaunīgās enerģijas staciju izveide, kas virza Laflora attīstību uz ZIZ statusu. Atjaunīgās enerģijas - vēja un saules enerģijas ieguve Kaigu purvā ir aprakstīta GIA kritēriju izvērtējumā.

Papildus Laflora pamatdarbībai tiek attīstīta ZIZ Kaigu purvā, kas aptver 127 ha rekultivētu kūdras lauku teritoriju. Šī ZIZ darbojas kā pilotprojekts ilgtspējīgu industriālo teritoriju attīstībā Latvijā. Tās mērķis ir veicināt klimatneitrālu ražošanu, stiprināt aprites ekonomikas principus un radīt jaunas darba vietas, nodrošinot Zemgales reģiona ilgtspējīgu izaugsmi. ZIZ pamatu veido AS “Latvenergo” vēja parks “Laflora Energy”, kas nākotnē nodrošinātu Laflora pašpatēriņu. Kaigu purva ZIZ tiks attīstīta 10 gadu laikā un nodrošinās aptuveni 300 jaunas darba vietas.

¹⁶² Laflora kūdras ieguve un pārstrāde: [Saite](#)

Laflora ZIZ attīstība paredz šādas ieceres kūdras purva rekultivētajās teritorijās:^{163, 164}

- siltumnīcu kompleksa izbūve, kas veicinās vietējo kūdras patēriņu. Siltumnīcās tiek plānots audzēt dārzeņus un koku stādus vietējam tirgum un eksportam. Tas tiktu attīstīts sadarbojoties ar Gakon Netafirm, kas ir globāls līderis siltumnīcu būvniecībā. Siltumnīcu būvniecība varētu nodrošināt Laflora iespēju paplašināt savu darbību lauksaimniecības sektorā, izmantojot modernās tehnoloģijas, lai efektīvi izmantotu resursus un samazinātu emisijas;
- plānota ilgtspējīgu inovāciju centra izbūve, kurā izstrādās un ražos inovatīvus kūdras produktus;
- industriālā centra izbūve, kas nodrošinās iespēju piesaistīt uzņēmumus ar augstu energopatēriņu ražošanā. Laflora Energy atjaunīgā enerģija veicinās šādu uzņēmumu klimatneitralitāti;
- datu centru izbūve, kas darbotos tiešā sadarbībā ar siltumnīcu kompleksu, sezonāli nodrošinot to ar datu centru ražoto siltumu;
- modernu biroju telpu un rekreācijas zonas izbūve;
- tāpat arī pastāv iecere izbūvēt ūdeņraža enerģijas infrastruktūru, sākot ar 5 MW jaudu, un līdz 2030. gadam palielinot to līdz 20 MW. Šis ZIZ attīstības iespēja veicinātu ilgtspējīgu enerģijas ražošanu, izmantojot ūdeņradi kā tīru enerģijas avotu, kas palīdzēs samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un diversificēt reģiona enerģijas avotus.

Šobrīd (2025. gada septembrī-decembrī) tiek īstenota vēja parka Laflora Energy būvniecība, kā arī attīstīta IZ, kuru paredzēts izmantot dažādiem uzņēmumiem rekultivācijas, mobilitātes un citu attīstības virzienu realizācijai. Vienlaikus ar vēja parka attīstību 2025. gadā uzsāktas sarunas par siltumnīcu izbūves iespējām. Pēc 2026. gada, kad vēja parka aktīvais izbūves posms tiks noslēgts, tiks izvērtēta datu centra izbūves iespējamība. Tālāk sniegts Laflora Kaigu purva pilotteritorijas izvērtējums atbilstoši konkrētajiem GIA kritērijiem (skat. Attēlu nr. 13).

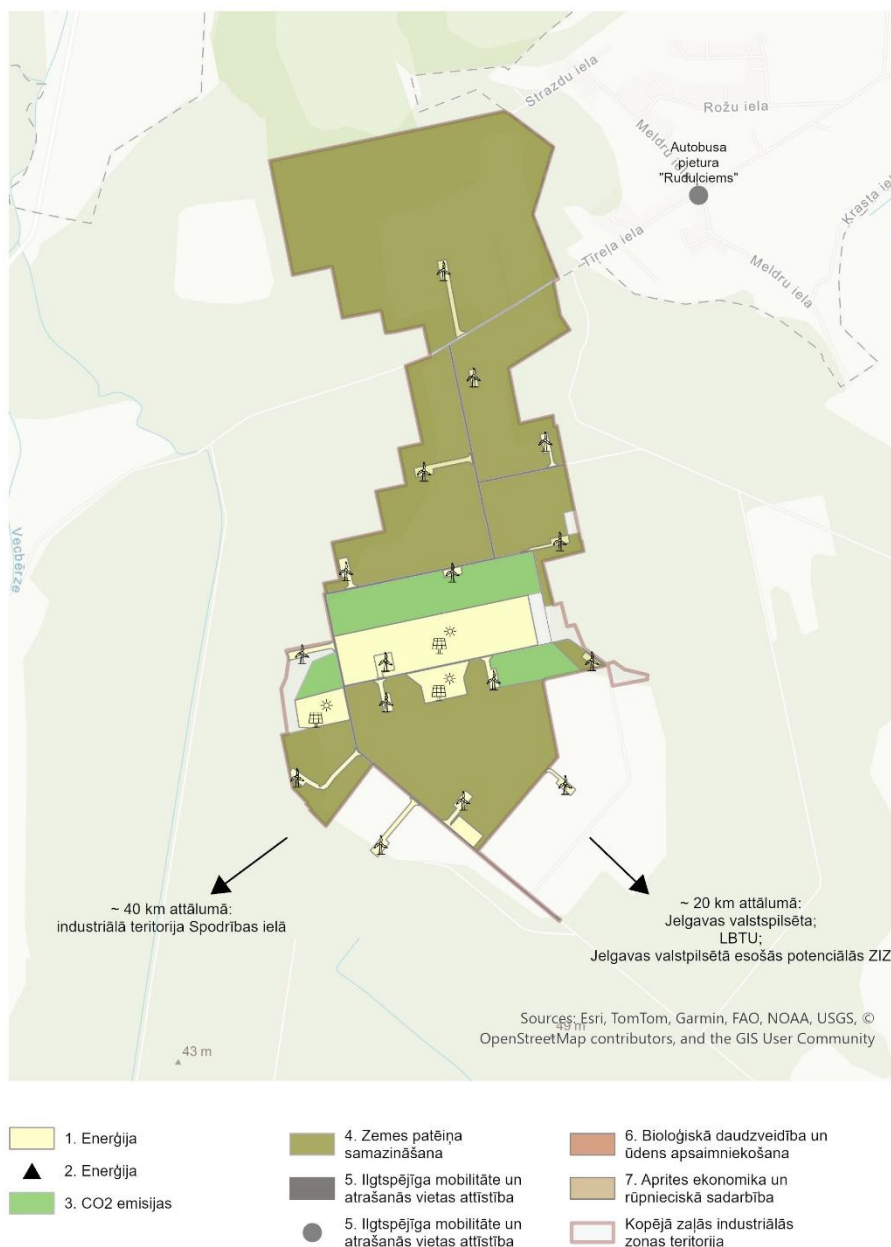
¹⁶³ Laflora informācija par zaļo industriālo zonu: [Saite](#)

¹⁶⁴ Intervija ar SIA Laflora attīstības direktori, 22.09.2025.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Attēls nr. 13. Laflora ZIZ plānojums pēc GIA projekta tematiskajiem virzieni

Avots: KPMG veidots kartogrāfiskais materiāls saskaņā ar Laflora klimatneitralitātes stratēģiju

Enerģija

Atjaunojamo energoresursu izmantošana

GIA sertifikāta kritēriji paredz, ka ZIZ ir jānodrošina, ka vismaz 50% no izmantotās enerģijas nāk no atjaunīgiem elektroenerģijas vai siltuma avotiem. Šīs prasības izpilde

tiek mērīta procentuālā izteiksmē, kur vismaz 50% no kopējā enerģijas patēriņa ir jābūt atjaunojamai enerģijai.

Laflora ZIZ ir paredzēta vēja un saules parka izbūve. Šobrīd tiek būvēts vēja parks, kur ir paredzētas 16 “Nordex” vēja turbīnas, vienas turbīnas jauda ir 6,8 MW. Vēja parka kopējā jauda sasniegs 108 MW, tiek prognozēts, ka parks katru gadu spēs saražot 5% no Latvijas kopējā gada elektroenerģijas patēriņa. Laflora iegādāsies daļu no vēja parka saražotās atjaunīgās enerģijas, lai nodrošinātu pašpatēriņu.¹⁶⁵ Lai noskaidrotu atbilstību rādītājam ir nepieciešams precizēt vai iegādātā atjaunīgā elektroenerģija no Laflora Energy nodrošinās 100% ZIZ pašpatēriņu vai tikai Laflora saimnieciskās darbības pašpatēriņu. Gadījumā, ja Laflora Energy nevar nodrošināt 50% vai visas ZIZ elektroenerģiju, tad nepieciešams izskatīt citus atjaunīgās enerģijas ieguves veidus un avotus (piemēram, attīstīt saules parku, ūdeņraža enerģija) vai izvērtēt iespējas zaļās enerģijas iepirkšanā.

Būvniecības darbi pēc plāna ilgs no 2024.-2026. gadam. Pēc sākotnējā plāna un publiski pieejamās informācijas tiek ziņots, ka elektroenerģijas ražošana vēja parkā tiks uzsākta 2026. gada jūlijā, taču saskaņā ar Laflora intervijā apzināto informāciju, vēja parks enerģiju sāks ražot 2027. gada sākumā. Novirze no paredzētā laika grafika, visticamāk, saistāma ar to, ka vairāku aktivitāšu paralēla īstenošana neļāva plānošanas posmā pietiekami precīzi novērtēt to kopējo laika apjomu, turklāt procesu ietekmēja mainīgais atjaunīgo energoresursu ražošanas normatīvais ietvars Latvijā.¹⁶⁵

¹⁶⁵ Laflora Energy informācija par vēja parku: [Saite](#)

Attēls nr. 1414. Laflora Energy vēja turbīnu izbūve Laflora potenciālajā ZIZ teritorijā

Avots: KPMG uzņemta bilde Laflora apmeklējuma laikā 2025. gada 3.septembrī

Kaigu purva ZIZ teritorijā saules parka izbūve tiek atlikta uz nenoteiktu laika periodu.¹⁶⁶

Vērtējums: konkrēta informācija, kādu enerģijas apjomu procentuāli Laflora plānots nodrošināt ar atjaunojamiem energoresursiem, nav norādīta. Lai nodrošinātu atbilstību kritērijiem, ir jānorāda konkrēts % rādītājs vai prognoze, cik lielā mērā atjaunīgā elektroenerģija nodrošinās ZIZ darbību.

Enerģijas pārvaldība

Lai optimizētu enerģijas patēriņu un samazinātu izmaksas, ir būtiski jau agrīnā posmā ieviest efektīvus enerģijas pārvaldības risinājumus un veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu. Tā īstenošanai ir jāievieš enerģijas pārvaldības plāns, jāpiesaista vai jāapmāca darbinieki enerģijas pārvaldībā, un jāveic ikgadējais enerģijas monitorings visā ZIZ. Ik pēc trim gadiem jāveic ēku enerģētikas konsultācijas. Saskaņā ar GIA kritērijiem, rezultatīvie rādītāji enerģijas pārvaldības uzlabošanai ietver enerģijas pārvaldības

¹⁶⁶ Intervija ar SIA Laflora attīstības direktori, 22.09.2025.

sistēmas ieviešanu saskaņā ar ISO 50001, ikgadēju enerģijas monitoringu un ēku enerģētikas konsultācijas ik pēc trim gadiem, savukārt saskaņā ar ES ēku direktīva (EPBD) un Latvijas prasībām obligāta ir arī energoefektivitātes sertifikācija jaunām un renovētām ēkām un regulārs energoaudits lielām publiskajām ēkām (reizi četros gados).

Pasīvie pasākumi primārās enerģijas patēriņa samazināšanai

Lai samazinātu primārās enerģijas patēriņu ēku ekspluatācijā, plānošanas posmā un būvniecības laikā jāveic dažādi pasīvie pasākumi. Atbilstoši GIA kritērijiem rezultatīvais rādītājs ir ES ēku direktīva (EPBD).¹⁶⁷ Latvijas likumdošanā tā ir transponēta Latvijas būvnormatīvos un ēku energoefektivitātes likumā, kur saistošie rādītāji ir – enerģijas patēriņa robežvērtības, siltumcaurlaidība, ventilācijas sistēmu siltuma atgūšana, aizsardzība pret pārkaršanu.

Aktīvie pasākumi primārās enerģijas patēriņa samazināšanai

Aktīvie pasākumi primārās enerģijas patēriņa samazināšanai nozīmē tehnoloģisku risinājumu ieviešanu, kas tieši mazina enerģijas pieprasījumu ēku ekspluatācijā. Tie ietver atjaunīgās enerģijas tehnoloģiju izmantošanu (saules paneļi, siltumsūkņi), pāreju no fosilā kurināmā uz videi draudzīgākiem resursiem un normatīvo prasību nodrošināt, ka jaunbūves sasniedz vismaz A energoefektivitātes klasi.

Laflora netika identificēts enerģijas pārvaldības plāns vai ieceres par tāda izstrādi, kā arī nav informācija par to vai teritorijā tiek veikts enerģijas monitorings.

Vērtējums par enerģijas pārvaldību: Saskaņā ar GIA kritērijiem, Laflora ir nepieciešams apkopot esošos un plānotos enerģijas pārvaldības risinājumus, kas veicina energoefektivitātes uzlabošanu. Šo informāciju ir jāapkopo un jāizveido enerģijas pārvaldības plāns, kas atspoguļo Laflora šī brīža darbības un nākotnes plānus. Plāns ietvertu arī tālāk aprakstītos pasīvos un aktīvos pasākumus enerģijas patēriņa samazināšanai.

CO₂ emisijas

CO₂ emisiju samazināšana un ietaupīšana

GIA CO₂ emisiju kritērijs aptver divus galvenos aspektus: emisiju samazināšanu un emisiju kompensēšanu. Kritērija mērķis ir samazināt un ietaupīt industriālajā zonā radītās CO₂ emisijas salīdzinājumā ar 2020. gadu. Pasākumi, kas veicina un īsteno atbilstību CO₂ kritērijam ietver filtru sistēmu uzstādīšanu, viedu satiksmes pārvaldību, piegādes ķēdes optimizāciju un atjaunojamās enerģijas ražošanu. Rezultatīvie rādītāji

¹⁶⁷ EU Energy: [Saite](#)

raksturo emisiju samazinājumu procentuālo rādītāju līdz konkrētiem gadu periodiem – 2027., 2030. un 2035. gadam.

Laflora ZIZ ir uzsākta vēja parka izbūve, kas saskaņā ar Laflora klimatneitralitātes stratēģiju varētu radīt 96% CO₂ samazinājumu līdz 2030. gadam, un līdz 2050. gadam tas nodrošinātu 300% samazinājumu. Šie rādītāji ir būtiski ZIZ attīstībai, sertifikāta iegūšanai un klimata neitralitātes sasniegšanai.

Lai gan konkrēti plāni saules parka attīstībai vēl nav izstrādāti, tā izbūve ir paredzēta Laflora Kaigu purvā. Saules parka izbūves rādītāji ir mazāki salīdzinājumā ar vēja parku, līdz 2030. gadam tie nodrošinātu 25% CO₂ emisiju samazinājumu, bet līdz 2050. gadam – 45% CO₂ samazinājumu.¹⁶⁸

SEG bilances pārskats (saskaņā ar GHG protokola 1. un 2. pakāpi) ar CO₂ samazināšanas mērķiem un ieviešanas stratēģiju iekļauts Laflora dokumentos. Galvenais samazināšanas mērķis ir klimatneitralitāte 2035. gadā.

Vērtējums: Laflora klimatneitralitātes stratēģija ietver vienu no GIA kritēriju CO₂ samazinājuma rādītājiem, tas ir, 2030. gadā vēja parka enerģija nodrošinās 96% samazinājumu, kas pārsniedz GIA sertifikācijas standarta noteikto vismaz 55% samazinājumu līdz 2030. gadam. Lai nodrošinātu pilnīgu atbilstību CO₂ kritērija rezultativajiem rādītājiem, Laflora jānorāda prognozētais CO₂ samazinājums līdz 2035. gadam saules un vēja enerģijai. Rezultatīvo rādītāju par CO₂ samazinājumu līdz 2027. gadam nav nepieciešams norādīt, jo vēja parks elektroenerģiju sāks ražot 2027. gada sākumā.

CO₂ emisiju kompensēšana

Kritērijs paredz, ka ZIZ radītās CO₂ emisijas tiek kompensētas ar dabas aizsardzības pasākumiem. Šie pasākumi ietver tiešu kompensāciju ar dabā balstītiem risinājumiem, finansiālu kompensāciju, kur līdzekļi tiek ieguldīti ekoloģiskos projektos, kas rezultātā samazina emisijas citā ar zaļo industriālo zonu nesaistītā teritorijā. Rezultatīvie rādītāji paredz, ka līdz 2027. gadam tiks kompensēti vismaz 50 % CO₂ emisiju, līdz 2030. gadam – vismaz 85 %, bet līdz 2035. gadam – 100 % no radītajām emisijām.

Laflora ZIZ attīstībā ir izvirzīts mērķis laika gaitā īstenot CO₂ emisiju piesaistes pasākumus. Stratēģija ietver dažādus rekultivācijas scenārijus kūdras lauku apsaimniekošanai, piemēram, mežu atjaunošanu, paludikultūru audzēšanu, lauksaimniecību un atjaunojamās enerģijas projektu ieviešanu. Konkrēts rādītājs ir pieejams dzērveņu audzēšanai bijušajās kūdras ieguves teritorijās, kur saskaņā ar Laflora klimatneitralitātes stratēģijas aprēķiniem, dzērvenes 2030. gadā piesaistīs -0,002 kt CO₂

¹⁶⁸ Laflora Energy informācija par vēja parku: [Saite](#)

eq/ha, 2050. gadā piesaistīs -0,002 kt CO₂ eq/ha un 2075. gadā piesaistīs -0,001 kt CO₂ eq/ha. Piesaiste līdz 2075. gadam samazinās, jo notiek dzērveņu mēslošana un notiek zemes apstrāde, kas palielina emisiju apjomu.

Laflora SEG emisiju un kompensāciju aprēķini paredz, ka jau 2027. gadā 281% CO₂ emisijas tiks kompensētas ZIZ. Taču līdz 2035. gadam tiks kompensētas 294% SEG emisijas ZIZ. Laflora aprēķini paredz, ka 1 tonnu SEG emisiju kompensē 100 koki vai 1,5 hektāri mežs, vai 1 hektārs kūdras purva.¹⁶⁹

Vērtējums: Laflora ZIZ vīzija un stratēģija atbilst CO₂ emisiju kompensēšanas kritērijam.

Zemes patēriņa samazināšana

Šis GIA kritērijs paredz zemes radītā patēriņa samazināšanu, uzsverot divas kritērijā ietvertās darbības: pārveidošanas zonu un degradētu teritoriju izmantošanu, kā arī taupošu tehniskās infrastruktūras plānošanu, kas veicina ilgtspēju un efektīvu telpu pielietojumu.

Pārveidošanas zonu/degradētu teritoriju izmantošana

Pārveidošanas zonu un degradētu teritoriju izmantošanas mērķis ir aizsargāt dabiskās ārējās teritorijas, veidojot jaunas ZIZ galvenokārt brūnrūpniecības zemēs, kas ietver piesārņotu teritoriju attīrīšanu, bijušo rūpniecisko objektu pārstrādi un atkārtotu izmantošanu. Šo kritēriju piemēro jaunas ZIZ zonas izveidei. Potenciālajai zonai ir jāizpilda viena no četrām prasībām: potenciālajai vietai vismaz 25% ir jābūt jau aizzīmogotai; vieta ir piesārņota iepriekšējās izmantošanas rezultātā (militāras, ķīmiski piesārņotas, piesārņotas vietas); atrašanās vietā ir humusa slāņa zudums (mazāk nekā 10 cm); vieta ir sablīvēta (no 70% DPr blīvuma Proctor skalā).

Vērtējums: Pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju un Laflora klimata neitralitātes stratēģiju, nav pietiekamu datu, lai apstiprinātu, ka Laflora pilnībā atbilst kritērijam par pārveidošanas zonu un degradētu teritoriju izmantošanu. Lai iegūtu precīzu atbildi, būtu nepieciešama detalizētāka informācija par uzņēmuma teritoriju stāvokli attiecībā uz minētajiem kritērijiem.

Ilgtspējīga un telpu taupoša tehniskās infrastruktūras plānošana

Infrastruktūra gan GIA ietvaros, gan plānotajos pieslēguma punktos jāattīsta ģenerālplānā, ko paredz GIA tematiskais virziens. Tas raksturo saudzīgu resursu izmantošanu, piemēram, satiksmes, kanalizācijas un piegādes līnijas. Nepieciešamo beramkravu materiālu, piemēram, augsnes virskārtas, grants un smilšu, ilgtspējīga izmantošana ir būtiska, lai samazinātu transportēšanas nepieciešamību. Visai tehniskajai

¹⁶⁹ Laflora SEG emisiju aprēķini un kompensācijas aprēķini, ko veica RTU.

infrastrukturai jābūt iekļautai ģenerālplānā, un tai jābūt saistītai ar augsnes apsaimniekošanas koncepcijām.

Pieejamajā informācijā no Laflora nav tieši norādīts Kaigu purva IZ ēku vidējais vecums. Kaigu purva IZ līdz šim attīstījusies ap Laflora kūdras ieguves un pārstrādes uzņēmumu, kas šajā teritorijā strādā jau aptuveni 25-30 gadus.¹⁷⁰ Tas ļauj secināt, ka esošā rūpnieciskā apbūve (piemēram, ražotnes, noliktavas) pārsvarā veidojusies 1990. gadu beigās un 2000. gadu sākumā. Jaunās attīstības ieceres (vēja parks, siltumnīcas, datu centrs u.c.) faktiski nozīmē, ka liela daļa būvju Laflora IZ būs jaunbūves, kas tiks izbūvētas ZIZ attīstības laikā. Tādēļ teritorijas esošo ēku vecums nav uzsvērts plānojumos.

Kaigu purva kopējā platība ir ~1955 ha, no kuriem ~763 ha (39%) aizņem kūdras ieguves lauki. Pārējā teritorijas daļa (~61% jeb ~1190 ha) līdz šim saglabājusies kā dabīgas zaļās zonas – meži, purva biotopi un rekultivētie lauki. Tādējādi aptuveni 60% Kaigu purva teritorijas pašreiz ir klāta ar dabiskām ekosistēmām.¹⁷¹ Gadījumā, ja uzņēmumiem būs liela interese par Laflora ZIZ, tad pastāv tās paplašināšanas iespējas.¹⁷² Teritorijas plānojuma noteikumi paredz, ka rūpnieciskajās zonās jāsaglabā vismaz 10% brīvas zaļās teritorijas no zemes gabala.¹⁷³ Maksimālais apbūves blīvums rūpniecības teritorijās Jelgavas novadā ir 60%, bet pārējā teritorija var būt ceļi, laukumi u.c. segums, tomēr ne mazāk kā 10% jāatstāj zaļumam. Līdz ar to plānošanas dokumenti netieši nosaka, ka zaļās (neapbūvētās) zonas īpatsvars industriālajā apbūvē nedrīkst būt mazāks par 10% no teritorijas.

Laflora aptuvenais teritorijas rekultivācijas plāns norāda (skat. Attēlu nr.14.), ka teritorijā tiks izvietots vēja parks, kas aizņems 25,96 ha, kā arī saules parks, kas aizņems 64,52 ha no kopējās ZIZ platības. Kaigu purva teritorijā ir plānots ierīkot lauksaimniecībā izmantojamas zemes, kas aizņemtu lielāko teritorijas plātību – 546,17 ha, kā arī teritorijā 14,96 ha apmērā tiks atjaunots purvs. Pēc kūdras iegūšanas beigām 70,92 ha teritorijā tiks paplašināta meža platība, kur 54,24 ha ir ieplānoti meža plantācijām. 2,19 ha teritorijas platībā tiek plānots ierīkot ūdens krātuves. Šobrīd nav precīzi nosakāms konkrēts sadalījums lauksaimniecības zemēm, to sadalījums daļēji būs atkarīgs no uzņēmumu simbiozes iespējām. Ceļu segums Kaigu purva ZIZ tiek plānots 34,07 ha platībā. Taču apbūvēto virsmu (ēku, asfaltētu laukumu) īpatsvars Kaigu purva attīstības teritorijā plānojumos nav tieši norādīts. Līdz šim purva teritorijā bijusi salīdzinoši neliela apbūve – galvenokārt Laflora kūdras pārstrādes bāze un pievedceļi. Perspektīvā, attīstot 127 ha IZ, apbūves un segto laukumu īpatsvars pieaugs, taču arī šeit jāievēro minētās

¹⁷⁰ Jelgavas novads: Jelgavas novada ziņas: [Saite](#)

¹⁷¹ Laflora pamatinformācija: [Saite](#)

¹⁷² Intervija ar SIA Laflora attīstības direktori, 22.09.2025.

¹⁷³ Latvijas teritorijas tiesību akti: Jelgavas novada teritorijas plānojuma (administratīvajai teritorijai līdz 30.06.2021.) grafiskā daļa un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi: [Saite](#)

plānojuma normas – *maksimālais* apbūves blīvums 60% un *minimālais* brīvas, neiebūvētas teritorijas 10%.

Laflora plāno zemes izmantošanas politiku, kas būtībā nosaka, kā teritorijas tiks izmantotas pirms ieguves, ieguves laikā un pēc ieguves beigām. Zemes izmantošanas politika pēc kūdras ieguves beigām ir īpaši nozīmīga ZIZ attīstībai, jo tā nodrošina, ka teritorija netiek atstāta degradēta, bet gan sagatavota jauniem ilgtspējīgas izmantošanas veidiem. Šāda pieeja ļauj skaidri definēt pāreju no tradicionālās kūdras ieguves uz klimatneitrālu uzņēmējdarbību. Tā kā rekultivētās teritorijas var izmantot gan enerģētikas un inovāciju projektu īstenošanai, gan oglekļa piesaistes pasākumiem, zemes izmantošanas politika nodrošina arī saskaņotību ar vides aizsardzības un klimata mērķiem, kas ir būtiski ZIZ reputācijai un ilgtspējīgai darbībai. Zemes izmantošanas politiku potenciāli var izstrādāt saskaņā ar GIA kritēriju tehniskās infrastruktūras ģenerālpānu.

Vērtējums: Lai nodrošinātu GIA kritērijam, Laflora ir nepieciešams izstrādāt ģenerālpānu, kur nepieciešams iekļaut ZIZ teritorijas tehniskās infrastruktūras plānojumu, iekļaujot satiksmes, piegādes un utilizācijas, informācijas un komunikācijas plānus. Šī informācija ir daļēji pieejama Laflora dokumentos. Tāpat tehniskās infrastruktūras plānojumu ir nepieciešams aprakstīt saistībā ar teritorijā plānotajām augsnes apsaimniekošanas koncepcijām, kas būtībā ir ietvertas Laflora klimatneitralitātes stratēģijā.

Ilgtspējīga mobilitāte un atrašanās vietas attīstība

Šis GIA ietvara tematiskais bloks paredz ilgtspējīgas mobilitātes un atrašanās vietas attīstību, kas ietver vairākus pasākumus. Tie ir saistīti ar transporta infrastruktūras un loģistikas uzlabošanu GIA teritorijā, lai samazinātu CO₂ emisijas un veicinātu videi draudzīgu transporta izmantošanu.

Uzlādes staciju nodrošināšana

Kritērijs paredz uzlādes staciju izveidi automašīnām un elektrovelosipēdiem, lai veicinātu elektriskā transporta izmantošanu. Mērķi ir noteikti līdz 2027., 2032. un 2037. gadam, tie raksturo uzlādes staciju skaitu un darbinieku skaitu uz vienu uzlādes staciju visā GIA teritorijā.

Laflora ZIZ attīstības vīzijā ir paredzēts primāri nodrošināt automašīnu uzlādi. Laflora izskata ūdeņraža enerģijas ražošanu un izmantošanu, attiecīgi pastāv iespēja ūdeņraža uzlādes staciju attīstībai ZIZ. Ūdeņraža stacija būtu cieši saistīta ar atjaunīgās elektroenerģijas izmantošanu, jo ūdeņradis tiktu ražots ar elektrolīzes palīdzību, izmantojot vēja parka radīto elektrību. Šāda pieeja ne vien uzlabotu zonas enerģētisko

neatkarību un drošību, bet arī nodrošinātu, ka ūdeņradis tiek ražots pilnībā bezemisiju veidā.

Vērtējums: Laflora vīzija ZIZ atbilst uzlādes staciju kritērijam. Kad ūdeņraža vai citi uzlādes stacijas attīstības plāni būs precīzi definēti, lai nodrošinātu atbilstību kritērijam, būs nepieciešams skaidri raksturot tās attīstības mērķus pa noteiktiem gadu periodiem, nosakot, kādos posmos paredzēts uzsākt izbūvi, testēšanu, komerciālo darbību un turpmāko kapacitātes paplašināšanu (piemēram, līdz 2037. gadam viena automašīnas uzlādes stacija uz 5 darbiniekiem visā GIA teritorijā).

Kopbraukšanas un uzņēmumu autobusu izmantošanas vecināšana

Kritērija mērķis ir samazināt individuālo transportlīdzekļu izmantošanu, veicinot kopbraukšanu un uzņēmumu autobusu izmantošanu. Mērķi ir samazināt izmantošanu par 30% līdz 2027. gadam, 50% līdz 2032. gadam, un 70% līdz 2037. gadam. Šie mērķrādītāji ir izvirzīti iekš GIA iniciatīvas.

Šobrīd netiek nodrošināta kopbraukšana ar uzņēmumu autobusiem Laflora industriālās zonas darbiniekiem. Nav informācijas par individuālu darbinieku kopbraukšanu.

Vērtējums: Pašreizējā Laflora ZIZ attīstības stadijā kritērija izpilde nav uzsākta un šie parametri vēl nav noteikti, taču tie tiks precizēti turpmākajā projekta gaitā ar informāciju par kopbraukšanas opcijām vai informāciju par darbinieku autobusa pieejamību.

Intermodālo platformu pieejamība

Šis GIA kritērijs paredz dažādu transporta veidu integrāciju un attīstību, kuru ir nepieciešams aprakstīt GIA stratēģijā.

Laflora attīstības vīzija paredz, ka pārvietošanās pa teritoriju notiks ar videi draudzīgiem risinājumiem. Viens no risinājumiem paredz iepriekš aprakstīto ūdeņraža pielietojumu mobilitātes risinājumu īstenošanai.

Vērtējums: Pašreizējā attīstības stadijā šie parametri vēl nav noteikti, taču ZIZ attīstības procesā nepieciešams precizēt potenciālos vai plānotos videi draudzīgus pārvietošanās risinājumus.

Finansiālu stimulu sistēma sabiedriskā transporta izmantošanai

GIA kritērijs paredz izveidot finansiālu stimulu piešķiršanai sabiedriskā transporta izmantošanai, piemēram, darba kartes vai prēmiju shēmas.

Tuvākā sabiedriskā transporta pietura no Laflora ZIZ ir 1,3 km attālumā – pietura “Rudulciems”, kur pietāj divi autobusi nr. 5515 un 6752. Skaņā ar autobusu sarakstu tie

kursē vienu reizi dienā – 6752 no rīta (plkst. 7:25), bet 5515 vakarā (plkst. 16:23). Abu sabiedrisko autobusu galapunkts ir Jelgavas autoosta.¹⁷⁴

Pašlaik nav pieejama informācija par finansiāla stimula pielietojuma iespējām vai potenciāliem plāniem sabiedriskā transporta izmantošanai, lai nokļūtu uz Laflora industriālo zonu.

Vērtējums: Ņemot vērā autobusu grafiku, pastāv iespēja, ka darbinieki šo iespēju neizmanto, ja autobusu kursēšanas laiki neatbilst darbinieka nodarbinātības laikam. Pašreizējā industriālās zonas attīstības posmā attiecīgie parametri vēl nav definēti, tomēr paredzēts, ka tie tiks noteikti turpmākajā izstrādes procesā.

Vieda loģistika ar lēnākām CO₂ emisijām

Kritērija mērķis ir attīstīt loģistikas sistēmas industriālajā zonā, kas izmanto videi draudzīgus transporta veidus un tehnoloģijas, lai samazinātu CO₂ emisijas. Mērķi ir noteikti līdz 2027., 2030., un 2035. gadam, tie raksturo % transportu daļu, kas ir CO₂ neitrāls.

Šis kritērijs apkopo jau iepriekš minētos pārvietošanās risinājumus, kas ir videi draudzīgi. Laflora ir jānosaka savus % mērķus par pārvietošanās iespējām ar CO₂ neitrāliem risinājumiem.

Teritorijā ir paredzēti arī infrastruktūras uzlabojumi, kas ietver ceļu infrastruktūras modernizēšanu minētajā teritorijā, lai nodrošinātu piekļuvi un loģistiku vēja parkam¹⁷⁵. Pašvaldība tam paredzējusi ~600 tūkstošu eiro investīcijas. Kaigu purva attīstības ieceru īstenošanā iesaistīti valsts un ES fondu līdzekļi, balstoties uz pašvaldības plānošanas dokumentiem. Piemēram, augstāk minētais vēja parka un zaļās industriālās zonas projekts paredz finansējumu no pašvaldības budžeta un ES fondiem.¹⁷⁵

Vērtējums: Projekta attīstības gaitā ir nepieciešams papildināt informāciju ar jau esošajiem un potenciālajiem loģistikas risinājumiem, kas nerada CO₂ emisiju pieaugumu. Nepieciešams definēt potenciālos sasniedzamos (%) mērķus pa gadu posmiem.

Bioloģiskā daudzveidība un ūdens apsaimniekošana

Šis tēma ir saistīta ar bioloģisko daudzveidību un ūdens apsaimniekošanu, un tas ietver dažādus pasākumus, lai uzlabotu vides ilgtspējību un efektīvu resursu izmantošanu GIA teritorijā.

¹⁷⁴ Sabiedriskā transporta pieejamība: [Saite](#)

¹⁷⁵ Jelgava pašpārvalde: Jelgavas Valstpilsētas un Jelgavas novada attīstības programma 2023.-2029. gadam: [Saite](#)

Ūdens apsaimniekošanas un saglabāšanas zonas

Lai nodrošinātu atbilstību šim GIA kritērijam, ir nepieciešams ieviest inteligentu un efektīvu lietuss ūdens apsaimniekošanu, kā arī nodrošinātu ūdens resursu ilgtspējīgu izmantošanu. Tas ietver lietuss ūdens aizturi, ūdenscaurlaidīgu virsmu materiālu izmantošanu un aiztures zonu izveidi. Rezultatīvie rādītāji ietver teritoriju apjomu, kur iespējama ūdens infiltrācija, izmantotās ūdens savākšanas metodes un tā atkārtotas izmantošanas iespējas, kā arī ceļu un to seguma materiālu ūdenscaurlaidību.

Laflora nav pieejami lietuss ūdens apsaimniekošanas un ūdens resursu ilgtspējīgas izmantošanas plāni.

Vērtējums: Lai nodrošinātu atbilstību šim kritērijam, ir nepieciešams izstrādāt potenciālās pieejas un plānus lietuss ūdens apsaimniekošanā un ūdens resursu ilgtspējīgā izmantošanā. Jāuzsver, ka šī brīža teritorijas attīstības posmā attiecīgie parametri vēl nav definēti, tomēr paredzēts, ka tie tiks noteikti turpmākajā izstrādes procesā.

Apgaismojuma koncepcijas

Šis koncepcijas kritērijs paredz, ka ZIZ iekštelpās un ārpus tām ieviesīs inteligentas un modernas apgaismojuma koncepcijas, kas ietver kustību detektorus, LED standarta apgaismojumu, un apgaismojumu, kas ir pielāgots kukaiņiem draudzīgā veidā. Kritērija izpildes rādītāji ietver % apgaismojuma īpatsvaru, kas atbilst koncepcijai.

Laflora nav informācija par iekštelpu un ārtelpu apgaismojuma koncepcijām plānotajā ZIZ teritorijā.

Vērtējums: Turpmākajos projekta attīstības posmos nepieciešams izstrādāt teritorijā iespējamās inteligentās un modernās apgaismojuma koncepcijas, kas sekojoši tiktu izteiktas procentuālajā rādītājā.

Apzaļumošanas āra zonās

Kritērijs ietver koplietošanas zonu un ēku apzaļumošanu, lai samazinātu siltuma salas efektu un veicinātu augiem un kokiem piemērotu vidi. Potenciāls rezultātīvs rādītājs ir, lai 30% zaļo zonu būtu apstādītas ar krūmiem un kokiem, kuru augstums pārsniedz 1,50 metrus.

Šobrīd Laflora teritorijā ir iepļānota meža platība 70,92 ha apjomā (~55% no visas teritorijas platības) (skatīt attēlu nr.14), taču nav precizēts vai šīs platības tiek paredzētas kā koplietošanas zonas. Attīstoties industriālajai zonai, ir nepieciešams precīzi noteikt kuras teritorijas iekļaujas šī kritērija kategorijās (koplietošanas zona un ēku apzaļumošana), kur sekojoši tiktu izvirzīts rezultatīvais rādītājs - % zaļā zona, kas ir apstādīta ar krūmiem un kokiem, kuru augstums pārsniedz 1,5 metrus.

Vērtējums: Pašreizējā attīstības posmā attiecīgie parametri vēl nav definēti, tomēr paredzēts, ka tie tiks noteikti turpmākajā izstrādes procesā.

Aprites ekonomika un rūpnieciskā sadarbība

Taupīšana un atkritumu novēršana

GIA ietvaros ir nepieciešams izmantot otrreizējās izejvielas. Šis kritērijs paredz koncepta izstrādi par parka pārstrādes pārvaldību, kā arī ilgtspējīgu atkritumu apsaimniekošanu.

Šobrīd Laflora ZIZ attīstības virzieni paredz sekojošas uzņēmumu sadarbības iespējas, kas nodrošinātu šādu zonā esošo uzņēmumu simbiozi:

- Gakon Netafirm, kas ir globāls līderis siltumnīcu būvniecībā, plāno izbūvēt siltumnīcu kompleksu. Siltumnīcas nodrošina ilgtspējīgu peļņu ar augstu ražību, vienlaikus saglabājot zemas ekspluatācijas izmaksas. Enerģija veido trešdaļu no saražotās produkcijas kilograma cenas, un atjaunojamie resursi, CO₂ un siltums no rūpnīcām var uzlabot ražību un padarīt procesu videi draudzīgāku. Laflora vīzija paredz, ka siltumnīcas sezonāli izmantotu vēja parka elektroenerģiju un datu centra radīto siltumu;
- Plānots izbūvēt ilgtspējīgu inovāciju centru, kurā izstrādās un ražos inovatīvus kūdras produktus, taču šobrīd precīzāku plānu nav;
- Industriālā centra izbūve, kas nodrošinās iespēju piesaistīt ražošanas uzņēmumus ar augstu energopatēriņu. Laflora Energy atjaunīgā enerģija veicinās šādu uzņēmumu klimatneitralitāti;
- Datu centru izbūve, kas darbotos tiešā sadarbībā ar siltumnīcu kompleksu. Sadarbība potenciāli varētu notikt ar Somijas uzņēmumu, taču datu centra izbūvei pastāv ģeopolitisks risks un šīs idejas attīstība ir atkarīga no Latvijas valsts normatīvo aktu izmaiņām;
- Laflora paredz modernu biroju telpu un rekreācijas zonas izbūvi, kur siltums nāktu no datu centra un elektroenerģija no Laflora Energy vēja parka;
- ZIZ attīstības iecere ietver ūdeņraža enerģijas infrastruktūru, sākot ar 5 MW jaudu, un līdz 2030. gadam palielinot to līdz 20 MW. Šī attīstības iespēja veicinās ilgtspējīgu enerģijas ražošanu, izmantojot ūdeņradi kā tīru enerģijas avotu, kas palīdzēs samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un diversificēt reģiona enerģijas avotus. Kā potenciāls sadarbības partneris ir identificēts Izraēlas uzņēmums.

Vērtējums: Laflora ir identificējusi potenciālus sadarbības partnerus GIA teritorijā. Kritērijs ir izpildīts.

Otrreizējo izejvielu, kā arī siltuma un notekūdeņu pārstrādājamība un izmantojamība

IZ jāattīsta aprites ekonomikas principi. Rezultatīvais rādītājs raksturo % rādītāju, kad no GIA saražotajām otrreizējām izejvielām tiktu pārstrādātas un atkārtoti izmantotas ārpus GIA.

Lai gan Laflora dokumentos šobrīd nav identificēti potenciāli sadarbības partneri ārpus GIA teritorijas, taču tālāk aprakstā ir apskatīti uzņēmumi, kas atrodas netālu no Laflora IZ teritorijas. Šīm teritorijām pastāv iespējas izmantot Laflora ražošanas atlikumus no industriālās zonas teritorijas. Kā potenciālās teritorijas ir identificētas SIA Arosa R, kas ir draudzīgo kultūru audzēšanas uzņēmums. Otrs potenciālais uzņēmums, kas izmantotu Laflora teritorijas otrreizējās izejvielas, ir atkritumu poligons "Brakšķi", kas nodarbojas ar nebīstamo atkritumu savākšanu, kur ar ES Kohēzijas fonda atbalstu ir izbūvēta bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīca.¹⁷⁶

Vērtējums: Lafloras teritorijas attīstības tālākos posmos ir nepieciešams identificēt potenciālus uzņēmumus, kas varētu izmantot Laflora zaļās industriālās zonas saražotās otrreizējās izejvielas.

¹⁷⁶ Poligonā "Brakšķi" atklāta bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes rūpnīca: [Saite](#)

4. Zaļo industriālo zonu stāvoklis Latvijas plānošanas reģionos

4.1. Kurzemes plānošanas reģions

Kurzemes plānošanas reģions (turpmāk – KPR), zaļā kursa ietvaros, paredz attīstīt videi draudzīgu uzņēmējdarbību. Šis ietvars paredz uzņēmējdarbības sekmēšanu un attīstību reģionā. Aprites ekonomikas principu ieviešanu ražošanas procesos un pakalpojumos, kā arī biznesa modeļu attīstību, kas balstīta uz inovatīviem risinājumiem. Reģiona attīstība paredz arī zaļo industriālo teritoriju attīstību un zaļo klasteru attīstību, kas nodrošinātu uzņēmumu simbiozi. Papildus KPR attīstības programma paredz zaļās infrastruktūras risinājumu attīstību uzņēmumos, piemēram, energoefektivitātes uzlabošanas risinājumus¹⁷⁷. Par ieceres pamatu KPR kalpos Liepāja un Ventspils (ostu/SEZ teritorijas), kur koncentrēta loģistika un eksportspēja. Šīs teritorijas minētas informatīvajā ziņojumā par Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvarā līdz 2035. gadam, kā vietas, kur tiek plānoti un īstenoti stratēģiski zaļās enerģijas projekti.¹⁷⁸

Jāuzsver, ka Liepājas Ilgtspējīgas industrijas centra (*Sustainable Industry Hub*) partneri ir vienojušies par kopīgām prioritātēm un izveidojuši rīcības plānu, lai attīstītu zaļās enerģētikas un jauno tehnoloģiju projektus SEZ teritorijā. Iniciatīvas paredz Liepājas ostā izveidot atbalsta bāzi vēja parku būvniecībai un lielgabariņa konstrukciju ražošanai, kā arī attīstīt ūdeņraža ražotni un termināli, izmantojot AER. Tāpat plānota ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF) rūpnīcas izveide un pat ar ūdeņradi darbināmu lidmašīnu ražošana, papildinot to ar CO₂ eksporta termināli oglekļa dioksīda savākšanai un transportēšanai. Šie projekti pozicionē Liepāju kā nozīmīgu reģionālo centru klimatneitralitātes un modernās industrijas virzienā.¹⁷⁹ Lai gan šis aspekts nav īpaši uzsvērts publiski pieejamā informācijā, tomēr, ņemot vērā ES Neto nulles industriju aktu un tā komponentes, kā arī Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvaru līdz 2035. gadam, iniciatīvai ir nozīmīgs potenciāls kļūt par vienu no neto nulles ielejām.

¹⁷⁷ Kurzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija: [Saite](#)

¹⁷⁸ Informatīvs ziņojums "Latvijas ilgtspējīgas enerģijas tehnoloģiju attīstības ietvars līdz 2035. gadam": [Saite](#)

¹⁷⁹ LSEZ: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Tabula nr. 3. Kurzemes plānošanas reģiona potenciālās zaļās industriālās zonas

Kurzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Energija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
Liepājas industriālais parks ¹⁸⁰ (turpmāk LIP)	Atrodas bijušās rūpnīcas “Liepājas Metalurģ” teritorijā. No slēgtas, piesārņotas rūpnieciskās zonas tiks pārveidots par modernu, videi draudzīgu un integrētu industriālo parku. Stratēģiskais redzējums: LIP kļūs par zaļāko industriālo parku Eiropā. Paredz ilgtspējīgu attīstību caur aprites ekonomiku un industriālo simbiozi.	AS “Sadales tīkls” uzsācis elektroapgādes tīklu izbūvi. Pamatinfrastruktūras izbūvē tiks piemērots augstas energoefektivitātes standarts ēku būvniecībā un atjaunošanā (BREEAM, LEED u.c.). Informācija par AER izmantošanas iecerēm nav publiski pieejama,¹⁸² taču LIP stratēģija paredz, ka tiks ilgtspējas virzības uzraudzībai tiks mērīti sekojošie vides rādītāji:	LIP teritorijā (~205 ha) plānots veikt sanācijas darbus, nederīgu rūpniecības ēku nojaukšanu, lai varētu īstenot jaunas infrastruktūras izbūvi. ZIZ attīstībai tiks izbūvētas pilsētas nozīmes ielas un pārskatīta teritorijā esošā dzelzceļa tīkla izmantojamību. Infrastruktūras izbūve ietvers arī inženierkomunikāciju izbūvi – elektroapgādi,	Blakus LIP teritorijai atrodas Brīvības iela, kas ir Liepājas otrā garākā iela. Pa Brīvības ielu kursē autobusi un tramvajs.¹⁸⁴	ZIZ teritorijas attīstībā – vides sanācijas procesā, daļu iegūto materiālu plānots izmantot otrreizēji. LSEZ mājaslapā norādīts, ka teritorijā darbojas divi uzņēmumi - teleskopisko konveijeru un paku reģistrēšanas sistēmu ražotājs un piegādātājs “Caljan” un bruģa ražotājs “Brikers”¹⁸⁵, taču publiskā informācija norāda, ka teritorijā darbojas arī SIA “Ekers Stividoris LP”, “MOLS L” uzņēmumi nodarbojas ar dažādu kokmateriālu uzglabāšanu un to eksportēšanu. “GF Powdercoating” ir metālapstrādes uzņēmums un “Laser Clean” telpas nomā

¹⁸⁰ Liepājas speciālā ekonomiskā zona: [Saite](#)

¹⁸² Liepājas speciālā ekonomiskā zona: [Saite](#)

¹⁸⁴ Liepājas Sabiedriskais transports: [Saite](#)

¹⁸⁵ LSEZ: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Kurzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	Liepājas Industriālajā parkā plānots piesaistīt vairāk nekā 275 milj. EUR investīcijas un radīt vismaz 1 500 jaunas darbavietas līdz 2035. gadam. ¹⁸¹	• atjaunīgās enerģijas īpatsvars kopējā patēriņā (%); • CO₂ intensitāte enerģijas patēriņā (tCO₂e/m²); • enerģijas patēriņš uz pilna laika ekvivalentu darbinieku (kWh/FTE); • pārstrādāto, otrreizēji izmantoto atkritumu un ražošanas blakusproduktu īpatsvars (%); • ūdens patēriņš (m³ gadā); • teritorijas īpatsvars, kas paredzēts rekreācijas	siltumapgādi, ūdens un kanalizācijas tīklus, lietusūdens novadīšanas sistēmas. ¹⁸³		ražošanas iekārtu uzglabāšanai. 2024. gadā telpas uzsāka nomāt SIA "ICS Steel", kas sadarbojas ar vietējiem metālapstrādes uzņēmumiem, apstrādājot to produkciju ar cinku un citiem pārklājumiem, pirms to nonākšanas eksportā, kas norāda uz jau esošu industriālo simbiozi, kas arī ir viena no attīstības iecerēm ZIZ. Papildus LIP teritorijā ieplānots attīstīt aprites ekonomiku. Būtiski uzsvērt, ka pirmie nomnieki noteica virzienu uz daudzveidīgu, ilgtspējīgu uzņēmējdarbības vidi.

¹⁸¹ Liepāja – uzņēmējdarbība: [Saite](#)

¹⁸³ Vidzemes plānošanas reģiona Attīstības plāns: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Kurzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
		un dabas aizsardzības mērķiem (%); • publiskās infrastruktūras īpatsvars, kas atbilst energoefektivitātes klasei (%); • sabiedrības vērtējums par parka īstenoto aktivitāšu kvalitāti (Likerta skala, indekss); • nomnieku īpatsvars, kas iesaistījušies energokopienās (%).			
Karostas industriālais parks (turpmāk – KIP)	KIP ir daļa no LSEZ un atrodas degradētā militārajā teritorijā. KIP mērķis ir attīstīt rūpnieciskās, ražošanas un pētniecības funkcijas, piesaistīt investīcijas ar augstu pievienoto vērtību	Konkrēti KIP plāni par zaļās enerģijas un resursu patēriņu nav minēti, taču ~ 2km attālumā no KIP ir plānots attīstīt ūdeņraža ražošanas ieceri. Projekts paredz ražot aptuveni 150 000 tonnu ūdeņraža gadā līdz ~2029. gadam. Pastāv potenciāls, ka KIP un citas	KIP teritorijā ir 28 atsevišķi zemes gabali, kas ar Liepājas pilsētas Domes un ERAF atbalstu ir aprīkoti ar nepieciešamo infrastruktūru un inženierkomunikācijām.	Vēsturiski Karostai ir bijis dzelzceļa tīkls, kas apkalpoja militārās un industriālās funkcijas, šobrīd daļa infrastruktūras ir degradēta.	Teritorijā darbojās vairāki uzņēmumi: “Interspiro Production” elpošanas ekipējuma ražotājs, proteīna produkcijas ražotājs “Golden fields Factory LV”, “Baltic transshipment center” un Liepājas cementa terminālis – “SCHWENK Latvija”. KIP atrodas arī divas (trešā ir būvniecības procesā) “Jensen Metal” augstas kvalitātes melnā

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Kurzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	un radīt jaunas darbavietas. Lai gan KIP attīstībā šobrīd netiek likts būtisks uzsvars uz ilgtspējas iecerēm, taču tās ir izceltas teritorijā esošajiem uzņēmumiem.	LSEZ teritorijas varētu izmantot lokāli saražoto “zaļo” ūdeņradi.¹⁸⁶ Liepājas tuvumā ir plānots izbūvēt arī vairākus atkrastes vēja enerģijas parkus.¹⁸⁷		Karostas IZ robežojas ar Liepājas ostas akvatoriju, kas dod priekšrocības kravu importam un eksportam pa jūras ceļiem. KIP apkārtnē kursē Liepājas autobusu un mikroautobusu maršruti, kas savieno KIP ar Liepājas centru un citiem rajoniem, tomēr, no mobilitātes skatpunkta, izaicinājums joprojām ir reissus	metāla, nerūsējošā tērauda un alumīnija detaļu, iekārtu un sistēmu pilna cikla ražotājs. Teritorijā esošie uzņēmumi īsteno ilgtspējas iniciatīvas, piemēram, “Jensen Metal” ir izvirzījuši ilgtspējīgas attīstības mērķus un ieguvuši vairākus ilgtspējas sertifikātus. “Golden fields Factory LV” savu produkciju ražo ar tādām metodēm, kur nav nepieciešams ūdens – rezultātā samazinot ūdens patēriņu. KIP teritorijā nav novērotas esošas industriālās simbiozes.

¹⁸⁶ Lsm.lv: [Saite](#)

¹⁸⁷ Liepājas SEZ attīstības plāns: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Kurzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
				pielāgot maiņu darba grafikiem	

Avots: KPMG veidots apkopojums

4.2. Rīgas plānošanas reģions

Rīgas plānošanas reģiona (turpmāku – RPR) attīstības programma 2022–2027 ilgtspējīgas attīstības kontekstā balstās uz Eiropas Zaļo kursu un Latvijas stratēģiskajiem mērķiem, uzsverot klimatneitralitāti un resursu efektīvu izmantošanu. Stratēģijā īpaši akcentēta prioritāte “klimatnoturība, dabas vide un enerģētika”, kas paredz pāreju uz AER un energoefektivitātes paaugstināšanu, kā arī “kustība un loģistika”, kas ietver klimatneitrālu mobilitāti un zemu emisiju transporta risinājumus. Plānā paredzēts veicināt inovatīvu, ekoe efektīvu ekonomiku, atbalstīt uzņēmumus, kas ievieš tīrās tehnoloģijas, kā arī stiprināt infrastruktūru, kas ļauj integrēt industriālos parkus un ražotnes ar sabiedriskā transporta un loģistikas risinājumiem. RPR plānošanas dokumentos nav tiešā veidā pieminēta ZIZ attīstība, taču ir izcelti principi, kas potenciālu virzītu ZIZ attīstību.¹⁸⁸

¹⁸⁸ RPR attīstības stratēģija: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Tabula nr. 4. Rīgas plānošanas reģiona potenciālās zaļās industriālās zonas

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
Green Park (turpmāk – GP) ¹⁸⁹	GP atrodas Mārupē un tiek reklamēts kā ultra efektīvs projekts ar stratēģiski izdevīgu atrašanās vietu pie lidostas Rīga (RIX). GP vīzija ir zaļā tālredzība, meklējot jaunus veidus kā samazināt ietekmi uz vidi un optimizēt klientu izdevumus.	Teritorijas ēkas ir uzbūvētas tā, ka uz vienu m² tiek optimizēts emitētais CO₂ daudzums. GP apgalvo, ka teritorijas ēkas būvniecības un ekspluatācijas laikā ir tikpat kā CO₂ neitrālas. Katrā no GP ēku jumtiem tiek izvietoti saules paneļi energoresursu taupības nolūkos, taču % rādītājs cik elektroenerģijas saules paneļi nodrošina no kopējā patēriņa, nav publiski pieejams. GP ir aprīkota ar jaunākās paaudzes LED	GP kopējā platība ir 85 000 m². Noliktavu pieejamā platība 1 600 m² un ofisos pieejami 170 m². GP nomnieku telpas tiek izbūvētas atbilstoši klienta vajadzībām un uzņēmuma specifikai. GP īstenošanā ir plānots ieguldīt 40 milj. EUR.¹⁹¹ Attīstītājs ir uzņēmums “Piche”, kas ir iegādājies 300 000 m² platības zemi līdzīgu industriālo parku	GP ieejās ir izvietotas elektroauto uzlādes stacijas.¹⁹³ Tuvākā sabiedriskā transporta pietura atrodas ~ 1km attālumā no GP. Tajā kursē viens autobuss, kas savieno parku ar Rīgu.¹⁹⁴ Teritorija ir aprīkota ar stāvlaukumiem, kas pieejami arī darbinieku privātajam auto.	Teritorija veidojas kā e-komercijas un loģistikas klasteris. Galvenie iemītņieki ir <i>Itella Logistics</i>, <i>Omniva</i> un <i>Printful</i>, bet nākotnē gaidāms, ka uz parku pārcelsies arī <i>McDonald's</i> Baltijas loģistikas centrs. Pazīmes par esošu industriālu simbiozi nav identificētas, taču nākotnē GP paredz, ka uzņēmumi varētu preces nogādāt uz blakus esošajiem loģistikas uzņēmumiem parkā (bez izejas ārpus teritorijas), kas norāda un loģistikas sinerģiju ar

¹⁸⁹ Piche: [Saite](#)

¹⁹¹ Piche: [Saite](#)

¹⁹³ Turpat.

¹⁹⁴ Google Maps: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
		apgaisojumu, kas nodrošina optimālāko enerģijas patēriņu. LED 3 sensoru gaismas ir programmējamās, dimmējamas, automatizētas, par 95% energoefektīvākas nekā kvēlspuldzes. Noliktavām uzstādīti energoefektīvi doku vārti, kas aizveras līdz zemes segumam, limitējot siltuma zudumus un aukstuma tiltus. Tāpat uzstādīti sildventilatori ar EC tipa monitoriem, kas nodrošina zemākas apkures izmaksas ziemā un 1-2 grādu atšķirību	būvniecībai nākotnē. ¹⁹²		potenciālu uz reālu industriālo simbiozi. ¹⁹⁵

¹⁹² Db.lv: [Saite](#)

¹⁹⁵ Turpat.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
		starp grīdu un griestiem. ¹⁹⁰			
Industriālais parks "KORE" (turpmāk – KORE) ¹⁹⁶	Pirmais aprites ekonomikas industriālais parks Baltijas valstīs – Salaspils novadā. To attīsta SIA "NP Properties". KORE ir industriālajai lietošanai paredzēta teritorija, kas integrē ESG (vides, sociālos un pārvaldības) aspektus visos parka darbības principos. Projektu pilnībā plānots noslēgt ne vēlāk kā līdz 2030. gadam.	KORE nomniekus nodrošinās ar dažāda veida jaudas avotiem augstas jaudas ražošanai: 25 MW elektrojauda, lokāla siltuma ražošana, tvaika (45 500 MWh/gadā) un atjaunīgās enerģijas veidi. Nomniekiem tiks nodrošināta piekļuve attīrītam tehniskajam ūdenim, minimizējot dzeramā ūdens patēriņu.	~50 hektāru plašā teritorija, kur tiks attīstīta KORE, atrodas ~16 km attālumā no Rīgas centra un ~5 km attālumā no topošā "Rail Baltica" Salaspils Intermodālā loģistikas centra. Darbs pie KORE attīstības plānots tuvāko piecu gadu laikā, kopumā industriālā parka izveidē investējot vairāk nekā 150 miljonu eiro.¹⁹⁹	"KORE" vērsusies pie visas Acones apkaimes un Granīta ielas mobilitātes problēmu atvieglošanas, paredzot iekārtot arī koplietojamu mikromobilitātes staciju.²⁰⁰ Industriālo klasteru plānošanā īpaši tiek uzsvērtā segumu izvēle un zonējums, izmantojot	Parka nomnieki var būt uzņēmumi, kas vēlas gūt labumu no industriālās simbiozes, savstarpēji apmainoties ar resursiem, tādējādi saimniekojot ekonomiski un samazinot CO₂ emisijas, ūdens un izejmateriālu patēriņu.²⁰⁴ KORE industriālais parks tiek attīstīts, izmantojot industriālās simbiozes principu, kur uzņēmumi sadarbojas, apmainoties ar resursiem, enerģiju un blakusproduktiem.

¹⁹⁰ Piche: [Saite](#)

¹⁹⁶ Kore: [Saite](#)

¹⁹⁹ Turpat.

²⁰⁰ Salaspils novads: [Saite](#)

²⁰⁴ Turpat.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	KORE atbilst ES <i>Clean Industrial Deal</i> konkurētspējas un dekarbonizācijas plānam, kā arī ANO un Pasaules bankas izveidoto Eko industriālo parku vadlīnijām. Paredzēts, ka KORE būs 41. šāda tipa industriālais parks pasaulē, tādējādi izvirzot Latviju kā Baltijas jūras reģiona centru “jaunās industrijas” kartē. ¹⁹⁷	Teritorijā plānots īstenot dažādas biodaudzveidības veicinošas aktivitātes un monitoringu.¹⁹⁸ Teritorijas apbūvē tiks īstenota koka apbūve ar inženierkoka risinājumiem, kas veicina ēku būvniecību ar negatīvām CO₂ emisijām.		infiltrējošus materiālus.²⁰¹ Daļa teritorijas tiks atvēlēta kopmītnēm, darbinieku uzturēšanās un apmācību telpām, kas risinās darba spēka migrācijas izaicinājumus.²⁰² Netālu no parka teritorijas atrodas starppilsētu autobusa pieturu, kas teritoriju savieno	Projektā paredzēts izveidot 3–4 industriju kvartālus ar specializāciju bioekonomikā, pārtikas pārstrādē un zaļo būvmateriālu jomā. Šāda pieeja var samazināt CO₂ emisijas par 20–30%, bet biometāna izmantošana ļauj izvairīties līdz 80% emisiju. Kopīgas infrastruktūras izmantošana potenciāli nodrošina 10–25% izmaksu ietaupījumu, veidojot konkurētspējīgu un ilgtspējīgu vidi.²⁰⁵ Precīzs saraksts ar uzņēmumiem, kas potenciāli darbosies teritorijā vēl nav publiski pieejams.

¹⁹⁷ Salaspils novads: [Saite](#)

¹⁹⁸ *Turpat.*

²⁰¹ Kore: [Saite](#)

²⁰² *Turpat.*

²⁰⁵ *Turpat.*

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
Rīgas Brīvdabas industriālās teritorija – Kundziņsala (turpmāk – RBIT)	Rīgas osta aizņem 11% no pilsētas teritorijas un atrodas abos Daugavas krastos. Izdevīgā ģeogrāfiskā atrašanās vieta ir padarījusi Rīgu par nozīmīgu tirdzniecības ostu. Rīgas brīvdabas teritorijā (60 – 90 ha) ir paredzēts attīstīt ZIZ (Kundziņsala - 30 ha platība), kur komersanti varēs attīstīt ražotnes jūras un sauszemes vēju tehnoloģiju un to kompensēšanu ražošanai. Ostas teritorijas attīstība ļaus eksportēt preces 160 milj. EUR apmērā, radīs	Teritorijā tiks uzsākta atjaunīgās degvielas produktu (hidrogenētās augu eļļas un ilgtspējīgas aviācijas degvielas (SAF)) ražotnes būvniecība, kas veicinās Latvijas klimata mērķu sasniegšanu un radīs 129 augsti kvalificētas darba vietas. 2027. gadā ir plānots uzsākt produkta ražošanu. Amber Flow Fuels ražotne Rīgas ostā nodrošinās 100% no nepieciešamā SAF Baltijas valstu tirgum. 70% no saražotā SAF tiks eksportēts, palielinot Latvijas eksportu par vismaz 150 miljoniem EUR.	ES piegāžu ķēdes kritiski svarīgo jūras vēju tehnoloģiju ražošanas attīstības ietvaros, MK lēmis RBIT ieguldīt 64 570 017 eiro, tiks veikta inženiertīklu izbūvē, tīklu jaudas palielināšanā, pievedceļu un dzelzceļa pārbrauktuves izveidē ostas teritorijā, paaugstinātas nestspējas dziļūdens piestātņu izbūvē, jaunas loģistikas infrastruktūras izbūvē vai esošās loģistikas infrastruktūras rekonstrukcijā, krasta	ar Salaspils centru un Rīgu.²⁰³ Sadarbībā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldību, un ES Kohēzijas fonda līdzfinansējumu, notiek jaunas satiksmes pārvada izbūve no Sarkandaugavas uz Kundziņsalu, to plānots ekspluatēt 2026. gadā, kas uzlabos transporta mobilitātes iespējas, kā arī samazinās kravas auto plūsmu caur pilsētas centru. Kundziņsalas autotransporta, dzelzceļa un piestātņu	Tuvākajos gados RBIT darbību uzsāks vēl vismaz septiņi jauni uzņēmumi - kravu termināļi, loģistikas centri, enerģētikas uzņēmumi un viedas ražotnes, veidojot tuvu pie 800 jaunām darba vietām, kopējam investīcijām sasniedzot vismaz 500 milj. EUR. Informācija par jau esošu industriālo simbiozi nav publiski pieejama.

²⁰³ Google Maps: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Energija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	650 darba vietas un nodrošinās vismaz 7,8 milj. eiro nodokļu ieņēmumus gadā.²⁰⁶ Lielākā daļa Kundziņsalas teritorijas ir meliorēta zeme, kas izveidota, izmantojot grunti, kura iegūta galvenā kuģošanas kanāla padziļināšanas rezultātā. Šobrīd ievērojama daļa šīs teritorijas netiek efektīvi izmantota, tomēr, veicot mērķtiecīgas investīcijas infrastruktūras attīstībā, ir iespējams nodrošināt ilgtermiņa pielāgošanu loģistikas un ražošanas vajadzībām. Tas sekmētu jaunu uzņēmumu izveidi,	Līdz 2029. gadam teritorijā plānots attīstīt vēja tehnoloģiju ražošanas kompleksu, attīstot gan jūras, gan sauszemes tehnoloģijas. Teritorijā izbūvēti arī vairāki militārie objekti, RBIT tiek attīstīta arī kā nozīmīgs Latvijas drošības un militārās mobilitātes punkts.	nostiprinājumu pārbūvē un izbūvē, kā arī akvatorija grunts padziļināšanā un krasta nostiprināšanā.²⁰⁸	infrastruktūras izbūve un modernizācija ir palielinājusi militāro kravu apstrādes kapacitāti un uzlabojusi ostas savienojamību ar Ādažu militāro bāzi. Kundziņsalā tiks izbūvēts Eiropā modernākais ostas caurlaižu kontroles punkts, kas nodrošinās efektīvu piekļuvi teritorijai gan autotransportam, gan gājējiem.²⁰⁹	

²⁰⁶ Rop.lv: [Saite](#)

²⁰⁸ Ekonomikas ministrija: [Saite](#)

²⁰⁹ Rop.lv: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Rīgas plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	jo īpaši tīro, resursefektīvo tehnoloģiju un dziļo tehnoloģiju ražošanas jomā Rīgas brīvostas teritorijā. ²⁰⁷				

Avots: KPMG veidots apkopojums

4.3. Vidzemes plānošanas reģions

Vidzemes plānošanas reģiona (turpmāk – VPR) attīstības programma 2022. – 2027. gadam tautsaimniecības veicināšanas ietvaros plāno industriju pārveidi, lai uzlabotu reģiona konkurētspēju. Uzdevumi, kas izvirzīti tiešā sasaistē ar ZIZ teritoriju attīstību, ir atbalsts ilgtspējīgas uzņēmējdarbības vides infrastruktūras izveidē un attīstībā, kā arī uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras izveide un attīstība. Uzsvars tiek likts arī uz atjaunīgās enerģijas izmantošanu un energoefektīvu infrastruktūru, kā arī aprites ekonomikas tālāku attīstību. Kā plānotie finansējuma avoti uzskaitīti ES fondi, pārrobežu sadarbības programmas un NFI.^{210, 211}

²⁰⁷ Ekonomikas ministrija: [Saite](#)

²¹⁰ Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2022.-2027. gadam: [Saite](#)

²¹¹ Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Tabula nr. 5. Vidzemes plānošanas reģiona potenciālās zaļās industriālās zonas

Vidzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
Valmieras industriālais parks ²¹² (turpmāk – VIP)	VIP ir nacionālas nozīmes industriālais parks, teritorija ir sagatavota rūpnieciskajai apbūvei. VIP mērķis ir palielināt privāto investīciju apjomu Pašvaldībā, veicot ieguldījumus komercdarbības attīstībai nepieciešamajā publiskajā infrastruktūrā, kā rezultātā tiks izveidota pilnvērtīga un neatkarīgi darboties spējīga industriālā teritorija. Projekts veicinās vietējo resursu un izejvielu pārstrādi, pielietojot aprites ekonomikas	Teritorija var nodrošināt lielu energojaudas pieslēgumu, elektroenerģiju 15 MW apmērā un ar jaudas ģenerācijas apjomu 9,8 MW, kā arī to pēc izvēles un nepieciešamības nomnieks var palielināt līdz pat 100 MW. Šobrīd nav pieejama publiska informācija par atjaunīgās enerģijas izmantošanas iecerēm VIP, taču ~ 6km attālumā "AJ Power" ir īstenojuši industriālā saules parka izbūvi Valmieras novadā. Tā jauda ir 4,435 MW un plānotais saražotās	Atvērēšanas fonda (AF) ietvaros piešķirti 20 milj. EUR industriālā parka attīstībai. 57,55 ha teritorijā izbūvētā infrastruktūra nodrošinās piekļuvi dzelzceļam, industriālajam elektroenerģijas pieslēgumam, kā arī iespēju pievienotie inženierkomunikācijām. VIP norit darbi pie plašu un apgaismotu stāvlaukumu izveides, teritorijas iežogojšanas un iekšējo ceļu izbūves.	Izbūvētais iekšējais dzelzceļš tiks savienots ar publisko tīklu, nodrošinot piekļuvi Rīgas ostai kā kravas ostai 9124 km attālumā). Tiks izbūvēts 3,1 km platsliežu privātais tīkls un loģistikas laukums 44 600 m² platībā (betons, nestspēja 60 t). Pieejams viens iekraušanas-izkraušanas ceļš un divi pieņemšanas-nosūtīšanas sliežu ceļi.	VIP attīstības stratēģija paredz pāreju uz ilgtspējīgāku ekonomiku, kur nozīmīga ir resursu efektīva izmantošana, otrreizēja pārstrāde un atkritumu samazināšana. Uzsvērta arī uzņēmumu un pašvaldību lomas pieaugums aprites modeļu ieviešanā, lai saglabātu dabas resursus un samazinātu ekoloģiskos riskus.²¹⁴

²¹² Valmieras industriālā parka attīstības stratēģija 2023.-2028. gadam: [Saite](#)

²¹⁴ Turpat.

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Vidzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	principus, izmantojot augstāko tehnoloģisko līmeni un augstāko pievienoto vērtību.	elektroenerģijas apjoms gadā ~4 200 MWh. ²¹³		Blakus VIP atrodas autobusa pietura, kur kursē autobuss Valmiera-Mūrmuiža, taču tā pieejamība šobrīd ir ierobežota. Attīstības plānā ir paredzēts izbūvēt jaunas pilsētas sabiedriskā transporta pieturas un izveidot VIP vajadzībām atbilstošu maršrutu.	
Madonas zaļais industriālais parks (turpmāk – MZIP) ²¹⁵	Projekta ietvaros Madonas novada pašvaldība revitalizējusi degradētu rūpniecības	Projektā paredzēta kontrolēta ūdens notece, kur lietūs ūdeņi tiks novadīti uz ūdens attīrīšanas iekārtām, pēc attīrīšanas tie tiks	VARAM TPF pasākuma par «Atbalsts uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras	Blakus teritorijai atrodas autobusa pietura, kurā kursē 8 autobusi, kas pilnībā spētu nodrošināt darbinieku	Nav publiski pieejamas informācijas par to vai teritorijā tiks nodrošināti aprites ekonomikas principi vai veicināta industriāla simbioze.

²¹³ Db.lv: [Saite](#)

²¹⁵ Publiski maz informācijas. Informācijas avots no VARAM prezentācijas (3.09.2025) par "Uzņēmējdarbības teritoriju attīstīšanas pieredze pašvaldībās, virzoties uz klimata mērķu sasniegšanu": [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Vidzemes plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	apbūves teritoriju Saules ielā 71, Madonā. MZIP paredzēts izbūvēt 3 jaunas angāra tipa ražošanas ēkas (1 065 m², 1 065 m² un 1 094 m²), kā arī labiekārtot pieguļošo teritoriju.	pārsūkņēti uz sausinātājgrāvi. Ēkās paredzētas vairākas siltumapgādes sistēmas, piemēram, siltumsūkņi.	attīstībai, veicinot pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku» ietvaros MZIP ir piešķirti 3 milj. EUR, taču kopējās izmaksas parka attīstībā ir 5,26 milj. EUR.	pārvietošanos uz Madonas centru, jo to kursēšanas laiks ir samērā biežs.	

Avots: KPMG veidots apkopojums

4.4. Latgales plānošanas reģions

Latgales plānošanas reģions (turpmāk – LPR) attīstības programmā 2021.-2027. gadam ir uzsvēris zaļās izaugsmes un zaļās infrastruktūras attīstību, to īpaši izceļot gudras pārvaldības stratēģiskajā virzienā un vienā no izvirzītajām prioritātēm par vidi un klimatu. Prioritātes ietvaros tiek izvirzīta energoefektivitātes uzlabošanu uzņēmumos un publiskajās ēkās. Ilgtspējīgas attīstības ietvaros tiek uzlabota ūdens un atkritumu apsaimniekošana, aizsargāti dabas resursi un bioloģiskā daudzveidība. Vienlaikus tiek atbalstīta zaļo tehnoloģiju ieviešana, digitālie risinājumi un videi draudzīga mobilitāte, sekmējot pāreju uz klimatneitrālu un konkurētspējīgu ekonomiku. LPR klimata un vides prioritātes ietvaros, kā vienu no būtiskiem ieguvumiem uzsver pāreju uz klimatneitrālu ekonomiku industriālajās zonās un publiskajās ēkās ar augstu energopatēriņu. Šī pāreja notiek, veicinot uzņēmumu transformāciju, uzlabojot energoefektivitāti un attīstot videi draudzīgu infrastruktūru. Tā rezultātā tiek saglabātas vai radītas

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

jaunas klimatam draudzīgas darba vietas, vienlaikus stiprinot reģiona ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību uzņēmumos, kas izmanto šīs iespējas.²¹⁶

Tabula nr. 6. Latgales plānošanas reģiona potenciālās zaļās industriālās zonas

Latgales plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
Austrumlatvijas viedo tehnoloģiju un pētniecības centra "ALTOP" industriālais parks (turpmāk – ALTOP) ²¹⁷	Latgalē vienīgais nacionālās nozīmes industriālais parks. Parka mērķis ir veicināt Latgales reģiona ekonomisko izaugsmi, veidojot mūsdienīgu, pasaules līmenim atbilstošu uzņēmējdarbības, izglītības un zinātniskās pētniecības telpu ar izdevīgiem loģistikas risinājumiem. Projekta ietvaros paredzēts	Ārējie inženiertīkli ir paredzēti 2333 m garumā. Teritorijā tiks izbūvēta ūdensapgāde un kanalizācija ar ugunsdzēsības nodrošinājumu, dabiskās un piespiedu ventilācijas sistēmas, siltummezgls un apkure ar lokālām katlu telpām un granul katliem, elektroapgādes un zibensaizsardzības tīkli ar elektroenerģijas uzskaiti, kā arī elektronisko sakaru sistēmas (IT,	Kopējā teritorijas platība ir 231,77 ha. Telpu kopējā platība ir 11 107,4 m ² . Pirmajā kārtā – 3 815,9 m ² , otrajā kārtā – 3 469,6 m ² , trešajā kārtā – 3 821,9 m ² . Augstums no zemes līdz korei augstākajā vietā ir 9,02 m. Nomai būs pieejama vairāk nekā 11 000 m ² platība, kas sadalīta 3 blokos, tā veidos ražošanas telpu zonas	Iebraukšana teritorijā ir paredzēta no Lidostas ielas, teritorijas rietumu pusē. Pie ēkas paredzēts izmantot asfalta un bruģakmens segumu projektētajām gājēju ietvēm. Katra noliktavas bloka būvniecības kārtā plānotas autostāvvietas, tostarp vietas cilvēkiem ar kustību	Parkam tiek meklēti investori, īpašu interesi izrādot "MAGISTR", kas ir liels ražošanas uzņēmums ar rūpnīcām Latvijā un Norvēģijā, specializējas sintētisko virvju un militāro produktu ražošanā, kā arī veic zinātniskos pētījumus, tostarp par ūdenī šķīstošas sintētikas izstrādi vides attīrīšanai. Interesi par ALTO izrādīja arī uzņēmumi, kas jau darbojas Daugavpilī un Latgalē - "Pulsar Optics" un Nexis Fibers". Tiek īstenotas telpu nomas izsoles, trīs jaunajām ražošanas

²¹⁶ Latgales plānošanas reģiona Attīstības programma 2021.-2027. gadam, stratēģiskā daļa (redakcija 2.0): [Saite](#)

²¹⁷ Daugavpils.lv, ALTOP industriālais parks: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Latgales plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	atjaunot Daugavpils lidlauka teritoriju.	telekomunikācijas, apsardze) un automātiskā ugunsdzēsības signalizācija. Publiski dati par AER iecerēm nav pieejami.	(150 darbiniekiem) un administratīvos birojus ar ietulpību (līdz 90 darbiniekiem). ²¹⁸	traucējumiem un elektrouzlādes stāvvietā vieglajiem transportlīdzekļiem.	ēku daļām ar piegulošo infrastruktūru un zemes gabalu Locikos, Lidostas ielā 4. Visas telpas ir paredzētas rūpnieciskai ražošanai un tiek iznomātas uz laiku no 15 līdz 30 gadiem. ²¹⁹ Informācija par aprites ekonomikas darbības principiem un industriālās simbiozes iecerēm nav publiski pieejama.
Rēzeknes valstspilsētas industriālais parks ²²⁰ (turpmāk – RVIP)	Attīstība plānota Rēzeknes valstspilsētas Ziemeļaustrumu rūpnieciskajā rajonā, kas atrodas Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā (RSEZ).	Kā viena no RVIP prioritātēm ir vieda enerģētika, taču precīzāka informācija nav publiski pieejama.	Kopējā RVIP teritorija ir ~ 250 ha. Teritorijas attīstība paredzēta vairākās kārtās. Attīstības procesā tiks sakārtota publiskā infrastruktūra, kas ietver jaunu ielu	Teritorijas novietojums nodrošina izdevīgu piegādes transporta ķēdi, jo ai pieguļ A12 šoseja.	Informācija par aprites ekonomikas principiem un potenciālu industriālo simbiozi nav pieejama, taču RVIP prioritārās viedās nozares iekļauj zināšanu ietulpīga bioekonomika, biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas,

²¹⁸ Daugavpils.lv, ALTOP industriālais parks: [Saite](#)

²¹⁹ Latgales laiks: [Saite](#)

²²⁰ Rēzeknes SEZ attīstības plāns 2025 – 2035. gadam: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Latgales plānošanas reģions					
Potenciālā ZIZ	Pamatinformācija	Enerģija un resursu patēriņš	Pilsētplānošanas pamatnosacījumi	Mobilitāte	Industriālā simbioze un aprites ekonomika
	RVIP veicinās Rēzeknes pilsētas un Latgales reģiona sociāli - ekonomisko kohēziju, virzoties uz Latvijas vidējo ekonomisko rādītāju sasniegšanu. Teritorijas ilgtermiņa attīstībai plānots piesaistīt privātos investorus.		posmu izbūvi, gājēju ietvju izbūvi, ūdensvada, sadzīves kanalizācijas, apgaismojuma, lietus ūdens novades izbūve. Kā arī teritorijā tiks izbūvēts dzelzceļš.		farmācija, fotonika un viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.

Avots: KPMG veidots apkopojums

5. Citi zaļo industriālo zonu sertifikāti

GIA (*GreenIndustrialAreas*) sertifikāts

GIA ir jauna iniciatīva, kas tiek ieviesta laika posmā no 2023. gada janvāra – 2025. gada decembrim. Iniciatīva tiek īstenota Baltijas jūras reģiona līmenī un rezultātā tiks izveidots vienota sertifikācijas sistēma ZIZ. Projekta īstenošanā tika identificētas pilotteritorijas Somijā, Dānijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā un Vācijā. Pašlaik neviena no pilotteritorijām nav vēl ieguvusi GIA sertifikātu. Līdz šim notiek teritorijas testēšana, novērtēšana un kritēriju uzlabošana.

Pētījuma ietvaros ir identificēti arī citi sertifikāti, kas var attiekties uz industriālajām zonām:

- **Eko-industriālo parku UNIDO vadlīnijas** (*United Nations Industrial Development Organisation Eco-industrial parks* – UNIDO IP; turpmāk – EIP)

EIP ir starptautisks ietvars, kas nav oficiāla sertifikācijas sistēma, bet gan rīks, ar kuru var novērtēt esošo situāciju un identificēt uzlabojuma iespējas. Tas definē kritērijus, priekšnosacījumus un veikspējas indikatorus, kas raksturo rūpnieciskās teritorijas atbilstību EIP principiem. EIP mērķis ir pilnveidot ilgtspējas praksi rūpniecības teritorijās, veicināt resursu efektīvu un tīru ražošanu, kā arī veicināt zaļo tehnoloģiju attīstību, samazinot negatīvo ietekmi uz vidi un vienlaikus stiprinot ekonomisko konkurētspēju un nodrošinot sociālos ieguvumus vietējai sabiedrībai. Ietvars ir universāli piemērojams dažāda veida un mēroga industriālajām teritorijām — gan no jauna plānotiem parkiem, gan jau esošām zonām, neatkarīgi no tā, vai tie atrodas attīstītajās valstīs, pārejas ekonomikās vai jaunattīstības valstīs. Būtiska prasība ir atbilstība nacionāla līmeņa normatīvajiem aktiem, bet papildus tiek ieviests arī “*Compliance Plus*” princips — ja nacionāla līmeņa prasības ir nepietiekamas, jāievēro starptautiski atzīta labā prakse.²²¹

EIP kritēriji tiek izdalīti četrās dimensijās, katrai dimensijai ir noteiktas minimālās prasības un veikspējas rādītāji:²²²

- **Pārvaldības** dimensija nosaka skaidru un atbildīgu vadības struktūru parkā. Parkam jāspēj nodrošināt pamatpakalpojumus – ūdens, enerģijas un atkritumu apsaimniekošanu, kā arī drošību un infrastruktūras uzturēšanu. Lai to īstenotu, nepieciešama caurspīdīga pārvaldība, risku vadības un ārkārtas situāciju plāni, kā arī datu vākšanas un monitoringa sistēmas, kas nodrošina pamatu stratēģiskiem lēmumiem un atbalsta pakalpojumiem uzņēmumiem.

²²¹ Eco-Industrial parks: [Saite](#)

²²² Turpat.

- **Vides** dimensija uzsver atbilstību nacionālajai un starptautiskajai normatīvai bāzei, vienlaikus virzoties tālāk uz efektīvu resursu izmantošanu un klimatnoturīgu praksi. Parks tiek vērtēts pēc tā spējas samazināt enerģijas patēriņu, pāriet uz AER, taupīt un atkārtoti izmantot ūdeni, efektīvi pārvaldīt atkritumus un samazināt emisijas. Liela nozīme ir arī dabas aizsardzībai, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un gatavībai pielāgoties klimata pārmaiņu radītajiem riskiem.
- **Sociālā** dimensija attiecas uz cilvēkiem un sabiedrību, kurā parks darbojas. Minimālā prasība ir ievērot darba drošības un tiesību normas, taču papildu vērtējums saistīts ar dzimumu līdztiesības ieviešanu, veselības un drošības sistēmu kvalitāti, vietējās sabiedrības iesaisti un dialogu. Parks tiek aicināts veidot sociālo infrastruktūru, piemēram, nodrošinot transporta pieejamību un atbalstu izglītībai vai veselības aprūpei, tādējādi stiprinot uzticēšanos un sadarbību ar kopienu.
- **Ekonomikas** dimensija veicina nodarbinātību un reģiona attīstību. Tas nozīmē darba vietu radīšanu, mazo un vidējo uzņēmumu atbalstu, investīciju piesaisti un inovāciju sekmēšanu. EIP ietvarā ekonomiskie ieguvumi tiek skatīti kā gan īstermiņa, gan ilgtermiņa pievienotā vērtība, kas balstīta uz ilgtspējīgu izaugsmi un tehnoloģiju pārnesei.

EIP sniedz integrētus ieguvumus vairākos līmeņos. Ekonomiski tiek nodrošināts izmaksu samazinājums, resursu efektīvāka izmantošana. Teritorija kļūst pievilcīgāka investoriem un nodrošina piekļuvi zaļajam finansējumam. Vides jomā tiek panākts emisiju un atkritumu samazinājums, ilgtspējīga ūdens un enerģijas pārvaldība un klimata noturības stiprināšana. Sociālajā dimensijā EIP rada drošākus un kvalitatīvākus darba apstākļus, veicina nodarbinātību, sabiedrības iesaisti un dzimumu līdztiesību. Atbilstība ietvaram stratēģiski stiprina parku un uzņēmumu reputāciju, mazina regulatīvos un resursu riskus un palīdz sasniegt nacionālos un starptautiskos ilgtspējas mērķus.²²³

Viens no EIP parka piemēriem ir IP "TRACOM", kas ir industriālais parks Moldovā.²²⁴ TRACOM nodrošina kvalitatīvus pakalpojumus un profesionālu pārvaldību. Tā mērķis ir attīstīt infrastruktūru, radīt jaunas darbavietas un piesaistīt investīcijas. Tā attīstība tiek virzīta eko-industriālo parku virzienā, saskaņā ar UNIDO vadlīnijām, kā galveno ilgtspējas attīstības principu nosakot efektīvu resursu izmantošanu, samazinot enerģijas, ūdens un izejvielu patēriņu. Parks palīdz mazināt atkritumus un sekmē aprites ekonomiku, izmantojot pārstrādi un radot iespējas blakusproduktus pārvērst citu uzņēmumu

²²³ Eco-Industrial parks: [Saite](#)

²²⁴ EU4Environment: [Saite](#)

izejvielās. Īpaša uzmanība tiek pievērsta videi draudzīgai infrastruktūrai, tostarp AER izmantošanai un zaļo zonu attīstībai.²²⁵

- **DGNB sertifikāts** (*Deutsche Gesellschaft für Nachhaltiges Bauen/ German Sustainable Building Council – system for districts*)²²⁶

DGNB nodrošina visaptverošu pieeju ilgtspējīgai būvniecībai un attīstībai. Sistēma balstās uz trīs pamatprincipiem: **ekoloģija, ekonomika un sociālās kultūras kvalitāte**, kritēriji tiek piemēroti atkarībā no projekta veida. Viens no projekta veidiem ir industriālās zonas, kur vērtē ne tikai atsevišķas ēkas, bet arī visu teritoriju. Sertifikācija aptver pielāgošanos klimata pārmaiņām (piem., lietus ūdens pārvaldību), bioloģiskās daudzveidības veicināšanu, atjaunojamās enerģijas un aprites ekonomikas risinājumus, ilgtspējīgu mobilitāti un loģistiku.²²⁷

Sertifikācijas sistēma industriālajām zonām aptver visu dzīves ciklu – no plānošanas un būvniecības līdz ekspluatācijai un demontāžai. Tā vērtē ekoloģisko, ekonomisko, sociāli kultūras, tehnisko, procesu un vietas kvalitāti, nodrošinot resursu efektivitāti, emisiju mazināšanu, darbinieku labsajūtu un ilgtspējīgu pārvaldību. Sertifikācija kalpo kā instruments teritoriju plānošanai, optimizēšanai un kvalitātes kontrolei, padarot industriālās zonas konkurētspējīgas un videi draudzīgas.²²⁸

Vācijā izveidotā sistēma ir viena no vadošajām industriālo rajonu/zonu sertifikācijas sistēmām Eiropā, taču sistēmu iespējams pielāgot arī citu valstu klimatiskajām, strukturālajām, juridiskajām un kultūras iezīmēm. Ārpus Vācijas, DGNB nodrošina ciešu sadarbību ar vadošajām vietējām organizācijām Dānijā, Austrijā, Horvātijā, Šveicē un Spānijā, kur DGNB ir savi sistēmas partneri, kuri atbild par DGNB sistēmas pielāgošanu un piemērošanu uz vietas, kā arī par DGNB sertifikācijas ekspertu tālākizglītību.²²⁹

DGNB sertifikācija industriālajām zonām nodrošina visaptverošu teritorijas ilgtspējas izvērtējumu. Tā apliecina neatkarīgu kvalitātes kontroli, palīdz integrēt ilgtspējas un ANO mērķus, mazina vides un veselības riskus, veicina resursu efektīvu izmantošanu un sinerģiju starp uzņēmumiem. Rezultātā IZ kļūst pievilcīgāka investoriem, uzņēmumiem un darbiniekiem, vienlaikus stiprinot konkurētspēju un reputāciju.

Polijā Vžesņā ir viena no sertificētajām industriālajām zonām, kas atrodas ārpus Vācijas – *Volkswagen Poznań* rūpniecības komplekss. Teritorija apliecina, ka liela mēroga ražošanas teritorija var atbilst ilgtspējas kritērijiem, ieviešot resursu efektivitāti, videi

²²⁵ Tracom: [Saite](#)

²²⁶ DGBN: [Saite](#)

²²⁷ Turpat.

²²⁸ Turpat.

²²⁹ Turpat.

draudzīgus risinājumus un augstas kvalitātes darba vidi. Kopš 2019. gada teritorijā tiek izmantota tikai atjaunīgā enerģija, tostarp saules paneļu sistēmas, kas spēj nodrošināt visu elektroenerģijas patēriņu. Teritorijā darbojas slēgtas ūdens aprites un attīrīšanas sistēmas, tiek izmantota siltuma atgūšana ražošanas procesos, kā arī ieviesta efektīva atkritumu šķirošana un pārstrāde.²³⁰

- BREEAM kopumā ir starptautisks instruments, kas vērtē ēku ilgtspēju. Nīderlandē ir izveidota nacionāla versija **BREEAM NL Gebied**,²³¹ kas vērtē ne tikai atsevišķas ēkas, bet arī teritorijas un rajonus, tai skaitā arī industriālos parkus.

BREEAM NL pārvalda *Dutch Green Building Council (DGBC)*. Sertifikāta mērķis ir novērtēt un apliecināt ēku un teritoriju ilgtspēju, veicinot zaļās tehnoloģijas, energoefektivitāti, resursu taupīšanu un ilgtspējīgu plānošanu. To izmanto visā Nīderlandē, bet tas ir atzīts arī starptautiskā līmenī.²³²

BREEAM-NL ir sertifikāts, kas novērtē teritoriju ilgtspēju, ņemot vērā enerģijas un resursu izmantošanu, ūdens un mobilitātes risinājumus, bioloģisko daudzveidību, iedzīvotāju labklājību un pārvaldību.²³³

Sertifikāts sniedz vairākus ieguvumus gan attīstītājiem, gan pašvaldībām. Tas nodrošina, ka teritoriju plānošana jau no paša sākuma tiek veidota ilgtspējīgi, ar uzsvaru uz resursu taupīšanu un vides ietekmes mazināšanu. Sertifikāts palīdz palielināt konkrētās teritorijas pievilcību investoriem un paaugstina nekustamo īpašumu vērtību, vienlaikus samazinot resursu un enerģijas izmaksas visā projekta dzīves ciklā. Turklāt tas ļauj pilsētām un uzņēmumiem parādīt savu līderību klimata un vides mērķu sasniegšanā, kā arī kalpo kā instruments, kas palīdz saskaņot dažādu attīstītāju un pašvaldības intereses kopīga, ilgtspējīga rezultāta vārdā.²³⁴

Business Park Amsterdam Osdorp (Nīderlande) ir ieguvis BREEAM-NL “*Outstanding*” sertifikātu, kas apliecina, ka IZ plānota ar īpašu uzsvaru uz mobilitāti, resursu efektivitāti, klimata adaptāciju un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu.²³⁵

Papildus industriālās zonas sertifikācijām un vadlīnijām, konkrētās zonas teritorijā esošās rūpnīcas, noliktavas un citas ēkas var iegūt zaļos sertifikātus ēkām. Tie apliecina

²³⁰ Samochody Dostawcze: [Saite](#)

²³¹ BREEAM-NL Area Development: [Saite](#)

²³² *Turpat.*

²³³ *Turpat.*

²³⁴ *Turpat.*

²³⁵ Tauw: [Saite](#)

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

ne tikai teritorijas kopējo ilgtspējas stratēģiju, bet arī atsevišķu objektu atbilstību vides un energoefektivitātes standartiem. **LEED**²³⁶ un **BREEAM**²³⁷ ir starptautiski atzīti standarti, kas vērtē enerģijas un ūdens patēriņu, materiālu izvēli, iekštelpu kvalitāti, kā arī mobilitātes un būvmateriālu ietekmi. **WELL**²³⁸ sertifikāts uzsver darbinieku veselību un labklājību, piemēram, gaisa kvalitāti, apgaismojumu un akustisko vidi. **EDGE**²³⁹ nodrošina vienkāršotu energoefektivitātes novērtējumu, īpaši piemērotu rūpnīcām un loģistikas centriem. Plašāku ilgtspējas skatījumu nodrošina **Green Globe**,²⁴⁰ kas aptver resursu izmantošanu un emisiju samazinājumu

²³⁶ U.S. Green Building Council: [Saite](#)

²³⁷ Breeam: [Saite](#)

²³⁸ Well: [Saite](#)

²³⁹ Edge: [Saite](#)

²⁴⁰ Green Globe: [Saite](#)

6. Pielikumi

A.1. Pielikums. ES finansējuma un atbalsta programmas

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
ERAF (Eiropas Reģionālās attīstības fonds)	2021-2027	viedāka Eiropa — inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas (1. politikas mērķis); zaļāka Eiropa ar zemām oglekļa emisijām (2. politikas mērķis); ciešāk savienota Eiropa — mobilitāte un reģionālā IKT savienotība (3. politikas mērķis); sociālāka Eiropa — Eiropas sociālā tiesību pīlāra īstenošana (4. politikas mērķis); iedzīvotājiem tuvāka Eiropa — pilsētu, lauku un piekrastes teritoriju ilgtspējīga un integrēta attīstība ar vietējo iniciatīvu palīdzību (5. politikas mērķis).	Katram reģionam un dalībvalstij vismaz 30 % no sava ERAF piešķiruma jākoncentrē 2. politikas mērķim, t. i., zaļākai un ar zemām oglekļa emisijām saistītai pārejai uz bezoglekļa ekonomiku neto izteiksmē un noturīgu Eiropu. Turklāt katram reģionam un dalībvalstij atkarībā no to labklājības līmeņa ir jākoncentrē izdevumi 1. politikas mērķim, konkurētspējīgākai un viedākai Eiropai. Finansējums ir jāsadala šādi: mazāk attīstītiem reģioniem vai dalībvalstīm 1. politikas mērķim ir jāatvēlē vismaz 25 %; pārejas reģioniem vai dalībvalstīm 1. politikas mērķim ir jāatvēlē vismaz 40 %; vairāk attīstītiem reģioniem vai dalībvalstīm 1. politikas mērķim un 2. politikas mērķim ir jāatvēlē vismaz 85 % no piešķiruma.	392,00

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
ESF+ (European Social Fund Plus)	2021-2027	- Atbalstīt nodarbinātību, sociālo iekļaušanu, izglītību un prasmju attīstību; - Atbalstīt strukturālas reformas un samazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības starp reģioniem; - Iekļaut četru instrumentu funkcijas: ESF, FEAD, YEI un EaS	Shared management (valstis īsteno projektus sadarbībā ar Komisiju): aptuveni €98.5 miljardi EaSI (Employment and Social Innovation) — tieši pārraudzīts Komisijas: ap €0.762 miljardi	99,30
Horizon Europe	2021-2027	- Stiprināt Eiropas zinātnes bāzi un pētniecības izcilību. - Risināt globālus izaicinājumus (klimats, veselība, digitālā transformācija). - Atbalstīt Eiropas rūpniecības konkurētspēju un inovācijas.	- Pīlārs I: Izcila zinātne – €25.0 mljrd (Eiropas Pētniecības padome, Marie Skłodowska–Curie, pētniecības infrastruktūras). - Pīlārs II: Globālie izaicinājumi un Eiropas rūpniecības konkurētspēja – €53.5 mljrd (veselība, klimats, digitalizācija, pārtika, dabas resursi, drošība).	95,50

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
		Veicināt sadarbību starp zinātni, industriju un sabiedrību.	- Pīlārs III: Inovatīva Eiropa – €13.6 mljrd (Eiropas Inovāciju padome, Eiropas inovāciju ekosistēmas, EIT). - Plašāka dalība un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana – €3.4 mljrd.	
Kohēzijas fonds	2021-2027	- vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšanai; - ūdenssaimniecības infrastruktūrai un pakalpojumiem; - atkritumu apsaimniekošanai; - Trans-Eiropas transporta tīkla attīstībai; - ilgtspējīga transporta attīstībai; - autoceļu, pilsētas transporta, dzelzceļa, ostu un lidostu infrastruktūras attīstībai.	- Atbalsta projektus valstīs ar IKP uz vienu iedzīvotāju < 90 % no ES vidējā. - Prioritātes: TEN-T transporta tīkli, dzelzceļa savienojumi, vide (ūdens, atkritumi, gaisa kvalitāte), atjaunojamā enerģija un energoefektivitāte - Kopā ar ERDF un ESF+ veido Kohēzijas politikas instrumentu “piecus politikas mērķus” (viedāka, zaļāka, savienotāka, sociālāka un iedzīvotājiem tuvāka Eiropa).	42,50

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
Interreg	2021-2027	- Veicināt pārrobežu, starpreģionu un transnacionālo sadarbību. - Atbalstīt kopīgus risinājumus klimata pārmaiņu, mobilitātes, veselības un inovāciju jomā. - Palīdzēt reģioniem sadarboties zaļās pārejas, digitalizācijas un sociālās iekļaušanas procesos.	- Finansējums nāk no ERDF, kā arī no IPA III (pirmsiestāšanās palīdzības instruments) un NDICI (globālā sadarbība). - Programmas segums: - Pārrobežu sadarbība (Interreg A). - Transnacionālā sadarbība (Interreg B). - Starpreģionu sadarbība (Interreg C). - Sadarbība ar trešajām valstīm (Interreg D). - Interreg projekti parasti sedz līdz 80 % no izmaksām (atlikušais – valstu līdzfinansējums).	10,00
Connecting Europe Facility (CEF)	2021-2027	- Pārrobežu transporta attīstību; - Enerģijas nozares attīstību;	Transportam: €25,81 miljardi (no tiem €11,29 miljardi paredzēti kohēzijas valstīm);	33,71

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
		Digitālo infrastruktūru attīstību; Tiecas uz labāku ES savienojamību un klimata mērķiem	- Energijai: €5,84 miljardi; - Digitālajiem projektiem: €2,06 miljardi; - Transportā €1,7 miljardi paredzēti militārās mobilitātes vajadzībām; - Vismaz 60 % līdzekļu jāatbalsta klimata mērķu sasniegšanu	
NDICI – Global Europe (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument)	2021-2027	Apvienot ES ārējas palīdzības instrumentus un atbalstīt attīstību, pārvaldību un klimata mērķus trešajās valstīs; Sekot 2030. gada ilgtspējīgas attīstības mērķiem un Parīzes nolīgumam	Geogrāfiskā daļa: €60.8 mld — tostarp €19.32 mld kaimiņattiecību valstīm; Tematiskā daļa: €6.36 mld (cilvēktiesības, civilās sabiedrības atbalsts, miera programma, globālie izaicinājumi); Ātrās reagēšanas mehānisms: €3.18 mld; Rezerves fonds (“cushion”): €9.53 mld neparedzētām vajadzībām	79,46

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
EAGF (European Agricultural Guarantee Fund)	2021-2027	Nodrošināt pamatmaksājumus lauksaimniekiem, zaļos maksājumus, atbalstu jaunajiem lauksaimniekiem, tirgus stabilizāciju un CAP tirgus organizācijas pasākumus	Lielākā daļa — ienākumu atbalsts (~€270 mld), pārējais — tirgus pasākumi	291,09
EAFRD (European Agricultural Fund for Rural Development)	2021-2027	Ilgtspējīgas lauksaimniecības pārvaldība, klimata rīcības atbalsts, lauku ekonomikas un kopienu attīstība, konkurētspējības uzlabošana lauksaimniecībā un mežsaimniecībā	Zināšanu pārneses un inovāciju veicināšana lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos; Visu veidu lauksaimniecības dzīvotspējas un konkurētspējas uzlabošana, kā arī inovatīvu lauksaimniecības tehnoloģiju un ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas veicināšana; Pārtikas ķēdes organizācijas, dzīvnieku labturības un risku vadības veicināšana lauksaimniecībā; Resursu efektivitātes veicināšana un pārejas uz mazoglekļa un klimata pārmaiņām	95,50

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
			noturīgu ekonomiku atbalstīšana lauksaimniecības, pārtikas un mežsaimniecības nozarēs; Ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistīto ekosistēmu atjaunošana, saglabāšana un uzlabošana; Sociālās iekļaušanas, nabadzības mazināšanas un ekonomiskās attīstības veicināšana lauku apvidos	
LIFE	2021 - 2027	Vide, klimats, energoefektivitāte, atjaunojamie resursi, emisiju samazināšana industriālajās teritorijās.	LIFE programma 2021–2027 sastāv no četrām apakšprogrammām, kuras saņem noteiktas daļas no kopējā budžeta: • Daba un bioloģiskā daudzveidība • Vides kvalitāte un resursu efektivitāte	5,43

Zemgales plānošanas reģions

Zaļo industriālo zonu potenciāls un attīstība Zemgales plānošanas reģionā
2025. gada decembris

Finansējuma un atbalsta programma	Laika Periods	Pielietojuma politikas mērķi	Finansējuma sadalījums	Budžets (miljardi)
			- Klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās - Pāreja uz tīru enerģiju	
ES Zaļā kursa industriālais plāns	-	Net-zero tehnoloģiju ieviešana rūpniecībā, tīras ražošanas modernizācija, investīciju paātrināšana zaļās industrijas infrastruktūrā.	Atbalsts caur InvestEU, Innovation Fund un valsts atbalsta mehānismiem; uzsvars uz rūpniecības modernizāciju.	-

Sazinieties ar mums

Edvards Grasis

Direktors, Konsultāciju pakalpojumi

T +371 27700632

E egrasis@kpmg.com

Kristaps Kovaļevskis

Direktors, Konsultāciju pakalpojumi

T +371 28447273

E kkovalevskis@kpmg.com

Atsevišķus vai visus šajā dokumentā aprakstītos pakalpojumus varēt nebūt atļauts sniegt KPMG revīzijas klientiem un to saistītām pusēm.

www.kpmg.com/lv

© 2025 KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību "KPMG International Limited", globālās organizācijas dalībfirmā. Visas tiesības aizsargātas.

Šajā dokumentā apkopotā informācija ir vispārīga un nav paredzēta kādas konkrētas fiziskas vai juridiskas personas situācijas apskatam. Lai arī mūsu mērķis ir sniegt precīzu un savlaicīgu informāciju, nav iespējams garantēt, ka informācijas saņemšanas brīdī tā vēl arvien būs precīza vai ka tā būs precīza nākotnē. Nevienam savā rīcībā nevajadzētu paļauties uz šo informāciju bez atbilstošas profesionālas konsultācijas, rūpīgi izpētot konkrēto situāciju.

KPMG nosaukums un logo ir preču zīmes, kuras KPMG globālās organizācijas neatkarīgās dalībfirmas izmanto saskaņā ar licences noteikumiem.